

JEZIK, KNJIŽEVNOST, ALTERNATIVE
LANGUAGE, LITERATURE, ALTERNATIVES

Univerzitet u Nišu
Filozofski fakultet
Departman za anglistiku

University of Niš
Faculty of Philosophy
English Department

<https://doi.org/10.46630/jkaa.2021>

Akademski odbor / Academic Committee:

- Prof. dr Vesna Lopičić, Filozofski fakultet, Prorektor Univerziteta u Nišu / Faculty of Philosophy, Vice-Rector of the University of Niš
- Prof. dr Biljana Mišić Ilić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Milena Kaličanin, Upravnik departmana, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Head of Department, Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Dušan Stamenković, Prodekan za naučnoistraživački rad, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Vice Dean for Science and Research, Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Mihailo Antović, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Vladimir Jovanović, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Snežana Milosavljević Milić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Miloš Kovačević, Filološko-umetnički fakultet, Univerzitet u Kragujevcu i Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu / Faculty of Philology and Arts, University of Kragujevac / Faculty of Philology, University of Belgrade
- Prof. dr Sofija Miloradović, Institut za srpski jezik SANU / Institute for the Serbian Language at the Serbian Academy of Sciences and Arts
- Prof. dr Željka Babić, Filološki fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci / Faculty of Philology, University of Banja Luka
- Prof. dr Kristel Verdun, predsednik i direktor Centra za kanadske studije i profesor na Departmanu za britanske i kanadske studije, Univerzitet Mount Allison, Kanada / Chair and Director, Centre for Canadian Studies, Department of English & Canadian Studies Program, Mount Allison University, Canada
- Prof. dr Kristobal Pagan Kanovas, Univerzitet u Navari, Španija / University of Navara, Spain
- Prof. dr Janina Vildfojer, Univerzitet u Groningenu, Holandija / University of Groningen, the Netherlands
- Prof. dr Janoš Kenjereš, Univerzitet Loran Etveš, Budimpešta, Mađarska / Eötvös Loránd University, Budapest
- Prof. dr Marija Krivokapić, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore / Faculty of Philology, University of Montenegro
- Prof. dr Elżbjeta Manjčak-Volfeld, Jagelonski univerzitet u Krakovu, Poljska / Jagiellonian University in Krakow, Poland
- Prof. dr Roberta Pjaca, Univerzitet u Saseksu, Velika Britanija / University of Sussex, Great Britain
- Prof. dr Slavka Tomašćikova, Univerzitet Pavol Jozef Šafarik, Košice, Slovačka / Pavol Jozef Šafárik University in Košice

NAUČNI SKUP

**JEZIK, KNJIŽEVNOST, ALTERNATIVE
LANGUAGE, LITERATURE, ALTERNATIVES**

NAUČNI SKUP
CONFERENCE
Niš, 15–16. APRIL 2021.

KNJIGA SAŽETAKA
BOOK OF ABSTRACTS

Niš, 2021.

Organizacioni odbor / Organizing Committee:

- Prof. dr Natalija Jovanović, Dekan Filozofskog fakulteta, Univerzitet u Nišu /
Dean, Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Vesna Lopičić, Filozofski fakultet, Prorektor Univerziteta u Nišu /
Faculty of Philosophy, Vice-Rector of the University of Niš
- Prof. dr Biljana Mišić Ilić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of
Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Milena Kaličanin, Upravnik departmana, Filozofski fakultet, Univerzitet
u Nišu / Head of Department, Faculty of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Dušan Stamenković, Prodekan za naučnoistraživački rad, Filozofski
fakultet, Univerzitet u Nišu / Vice Dean for Science and Research, Faculty
of Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Ivan Jovanović, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of
Philosophy, University of Niš
- Prof. dr Jasmina Đorđević, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu / Faculty of
Philosophy, University of Niš
- msr Natalija Stevanović, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu, sekretar konferencije
/ Conference Secretary, Faculty of Philosophy, University of Niš
- msr Mladen Popović, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu, sekretar konferencije
/ Conference Secretary, Faculty of Philosophy, University of Niš
- Dr Sanja Ignjatović, sekretar Departmana za anglistiku, Filozofski fakultet,
Univerzitet u Nišu / Department Secretary, Faculty of Philosophy,
University of Niš
- msr Saša Trenčić, šef kabineta dekana, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu /
Head of Dean's Office, Faculty of Philosophy, University of Niš

Conference website:

<https://llconference.filfak.ni.ac.rs/home>

Conference email address:

llconference@filfak.ni.ac.rs

Zahvaljujemo se Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i
Filozofskom fakultetu u Nišu na finansijskoj pomoći.

The Conference organisers gratefully acknowledge the financial support provided by the
Ministry of Education, Science and Technological Development of Serbia and the Faculty of
Philosophy in Niš.

PLENARNA PREDAVANJA
PLENARY LECTURES

Zoran Paunović

zdpaunovic@gmail.com

Dopisni član SANU

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

UTICAJ HIPI POKRETA NA POPULARNU KULTURU U JUGOSLAVIJI

Prvi deo izlaganja baviće se društvenim, istorijskim i političkim okvirima nastanka hipi pokreta u Sjedinjenim Američkim Državama šezdesetih godina dvadesetog veka, s posebnim osvrtom na književno stvaralaštvo predstavnika bit-generacije, kao najznačajnijih prethodnika i začetnika hipi ideologije. Biće izloženi i protumačeni osnovni principi te ideologije, a onda i kratka istorija razvitka i gašenja pokreta, s naglaskom na festivalu u Vudstoku, avgusta 1969. godine, kao simboličkom i stvarnom svršetku zlatnog doba hipi pokreta. Njegov uticaj, međutim, ostaće globalno prisutan u supkulturi i kulturi potonjih decenija. U ovom izlaganju, biće reči o najvažnijim aspektima tog uticaja u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji. Priča o postavljanju i odjecima mjuzikla *Kosa* u beogradskom Ateljeu 212, analiza novinskih napisa posvećenih predstavnicima hipi pokreta, kao i analiza pojedinih tekstova jugoslovenske popularne muzike iz šezdesetih i sedamdesetih godina, trebalo bi da ponude zaokruženu sliku o genezi i pravcima uticaja hipi kulture na popularnu kulturu u Jugoslaviji.

Orin Percus

Orin.Percus@univ-nantes.fr

CNRS / University of Nantes, France

**TRAVEL RESTRICTIONS IN LOGICAL SPACE;
OR, SOME BENEFITS OF PRIVACY**

Much work on the semantics of natural language makes use of the notion of a possible world in order to describe alternative states of affairs. In line with a position initially due to Hintikka (cf. Hintikka 1969), many assume that this notion is appropriate for explicating belief. According to this idea, to say that Jovan thinks that elves exist is to say that elves exist in all the worlds that Jovan considers to be a candidate for the actual world – in all of his “doxastic alternatives.” Belief reports thus quantify over possible worlds. I will argue in this talk that a successful account of the compositional semantics of belief reports must then *also* commit itself to the idea that language users obey an interesting constraint: when we describe the beliefs of others, we refuse to explicitly situate individuals of the actual world in the worlds that constitute their candidates for the actual world. I call this constraint “Doxastic Privacy.”

A naïve attempt to describe the compositional semantics of belief reports might say that a sentence of the form *Jovan thinks that p* merely claims that *p* is true in all of Jovan’s doxastic alternatives. The Doxastic Privacy constraint implies that language could not generally work in the way that the naïve approach supposes. I will review two well-known problems for the naïve view, the phenomena of “double vision” and of “transparent” predicates, and the modifications that they motivate. I will argue specifically that Doxastic Privacy is needed to explain the distribution of transparent predicates.

PREZENTACIJE PO SESIJAMA
SESSION PRESENTATIONS

Jasmina Ahmetagić

ahjasmina@yahoo.com

Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić

ALTERNATIVNA KNJIŽEVNOST VLADANA DOBRIVOJEVIĆA

Na primeru romana *Dom Kihota* (2018) Vladana Dobrivojevića, sagledanom na fonu ukupnog opusa ovog pisca koji je od prvog dela dosledno sučeljen književno-jezičkim kanonima i vladajućoj estetici, ukazaću na izazove koje pred kritiku i čitaoce stavlja njegova recepcija. Dobrivojević u svom voluminoznom opusu problematizuje stvarnost, vreme, istoriju, identitet kao psihološku kategoriju, te preispituje uslove verodostojnog življenja, čovekovu zasnovanost u jeziku i njegovu izdaju jezika (i ontologije), odnosno različite oblike antropološke, epohalne iščašenosti, ističući u prvi plan jedan sistem vrednosti duboko suprotstavljen savremenom konformizmu. Eksperimentisanje formom inherentno je njegovoj poetici, te *Dom Kihota* donosi nova književno-estetska rešenja u slikanju atmosfere megalopolisa, rijaliti-programa i civilizacijske kataklizme, što je tema prisutna već u trotomnoj *Nostalgiji*, sa istim ciljem – demontaže svakovrsnih društvenih i individualnih obmana i samoobmana, utopijskog izazivanja duha ogrezlog u banalnosti.

Mada autor afirmiše vrednosti u esejističko-teorijskim pasazima svojih romana, a jednako i kroz jezik, stil, konstrukciju fabule, karakterizaciju junaka – dakle, književnim sredstvima – njegov je opus ostao izvan centralne struje kritičkog i teorijskog promišljanja, svedočeci o čitavoj jednoj nepročitanoj, svemu konformističkom snažno suprotstavljenom i stoga alternativnoj književnosti, koja samoj književnosti upućuje poziv za organskim preoblikovanjem, iznutra, iz jezika, odnosno iz stvaraočevog bića, te poziva na transcendiranje etabliranog mišljenja i doživljavanja sveta, podsećajući na uzajamnu zavisnost otpora i stvaralaštva.

Hristina Aksentijević

hristina.aksentijevic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

ALTERNATIVNI TEATAR KOMEDIJE DEL ARTE I NJEGOV UTICAJ NA ŠEKSPIROVE KOMEDIJE

Rad se bavi ispitivanjem relacija između italijanske komediografske tradicije i Šekspirovog dela, sa posebnim osvrtom na drame *Komedija zabuna*, *Ukročena goropad* i *Bura* i njihovu vezu sa alternativnim teatrom komedije del arte. Pozorište *del arte*, kao vid alternativnog italijanskog teatarskog fenomena, na renesansnu i baroknu pozornicu izvodi kompleksan scenski organizam, čije preteče obuhvataju fragmente i forme najraznovrsnijih izvora komičke tradicije. Prezeti obrasci, u spoju sa autentičnim pečatom italijanske renesansne kulture i umetničkog života, na sceni otelevoruju funkcionalnost novog tipa, posebnu pozorišnu estetiku i teatrološki fenomen koji uzdrma temelje komičke tradicije do danas. Osnovno teorijsko utemeljenje rada zasniva se na metodologijama čiji je naučni fokus primarno orijentisan ka kulturološkim i književno-istorijskim aspektima istraživanja. Cilj rada je istraživanje književne i umetničke egzistencije žanra komedije del arte u kontekstu Šekspirovog stvaralaštva, odnosno u domenu njegovog komediografskog rada.

Dušan Aleksić

dusan.aleksic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

NARATIVNO NOVINARSTVO KAO ALTERNATIVA DOMINANTNIM MEDIJSKIM ŽANROVIMA

Polazeći od teorijskog određenja prema kojem se narativno novinarstvo ubraja u oblike novinarskog izražavanja sa izraženom književnom naracijom, u radu se ova forma proučava sa savremenog stanovišta kako bi se utvrdile njene odlike i pozicija u modernom novinarstvu. S obzirom na to da je reč o specifičnoj formi, u jezičkom, sadržajnom i organizacionom smislu, koja u značajnoj meri uključuje i umetnički aspekt, narativno novinarstvo se u praksi često doživljava kao zastareli i ekonomski neisplativ oblik novinarskog izražavanja. Zbog toga, jedan od glavnih ciljeva ovog rada jeste da se, kombinujući deskriptivni metod i kvalitativnu analizu sadržaja, utvrdi prisutnost narativnog novinarstva u savremenom medijskom diskursu, njegove karakteristike i pozicija u sistemu medijskih žanrova. Poseban fokus biće na utvrđivanju njegovih elemenata u građanskom novinarstvu koje se razvilo zahvaljujući napretku tehnologije i koje kao takvo predstavlja alternativu izveštavanju profesionalnih medijskih kuća.

Maja D. Antić

maja.stefanovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**„ALTERNATIVNI“ PRISTUP TUMAČENJU ROMANA
LIMENI DOBOŠ GINTERA GRASA**

Roman *Limeni doboš* nobelovca Gintera Grasa ubraja se u klasična prozna dela nemačke posleratne književnosti, kao i u klasična ostvarenja svetske književnosti uopšte. *Limenom dobošu* pripisivane su odlike autobiografskog, istorijskog, pikarskog, ali i didaktičkog, odnosno obrazovno-razvojnog romana. Analizirano je njegovo žanrovsko određenje, recepcija, ekranizacija i kritika, vršena je komparativna analiza. Problem koji nedostaje u dosadašnjim proučavanjima jeste promatranje pomenutog romana u okvirima poetike magičnog realizma. Samim tim, predmet ovog rada jeste uočavanje i analiza osnovnih osobina magičnorealističnog postupka u romanu *Limeni doboš* sa ciljem da se pokaže da čuveno delo funkcioniše kao egzemplarni model magičnog realizma evropskog tipa, te da prisutni magičnorealistični elementi čine narativnu kompoziciju koja podriva ustaljene obrasce percipiranja političke, ekonomske i kulturne stvarnosti, težeći njenom preispitivanju i spoznaji.

Boban Arsenijević

boban.arsenijevic@uni-graz.at

Stefan Milosavljević

stefan.milosavljevic@uni-graz.at

Institut za slavistiku / Univerzitet u Gracu

ZAMENICA *SAM* U SRPSKOM JEZIKU I TEORIJA VEZIVANJA

Standardna teorija vezivanja (Chomsky 1981, 1986) razlikuje anafor od zamenica i postulira komplementarnost u njihovoj distribuciji: anafor je vezan u okviru svoje upravne kategorije (Princip A), dok je zamenica u njoj slobodna (Princip B). Reinhart & Reuland (1993) za anafor koriste pojam refleksiva i predlažu modifikaciju standardne teorije: refleksivno markirani sintaksički predikat je refleksivan (Princip A), refleksivan semantički predikat je refleksivno markiran (Princip B). Obe teorije ispravno predviđaju gramatičnost koreferencijalne upotrebe refleksiva u argumentskoj poziciji (1a) odn. negramatičnost koreferencijalne upotrebe zamenica u datoj poziciji (1b) u srpskom jeziku. Međutim, ako se u datom kontekstu upotrebe varijante sa zamenicom *sam*, onda su i refleksiv (1c) i zamenica (1d) gramatični. Pritom, kompleks *sebe samog* i dalje funkcioniše kao refleksiv i mora biti vezan od strane lokalnog subjekta (2c), dok kompleks *njega samog* može biti koreferencijalan i sa lokalnim i sa nelokalnim subjektom (2d), s tim da je reč o slučajnoj, a ne vezanoj koreferencijalnosti. To potvrđuje i test elipse u (3a-b).

- (1) Pera_i je kritikovao (a) sebe_i / (b) *njega_i / (c) sebe_i samog / (d) njega_i samog.
- (2) Pera_i je pričao kako je Laza kritikovao (a) sebe_{j/*i} / (b) njega_{i/*j} / (c) sebe_{j/*i} samog / (d) njega_{ij} samog.
- (3) a. Pera_i je kritikovao sebe_i samog. Isto je učinio i Laza.
(-> Laza je kritikovao sebe.
b. Pera_i je kritikovao njega_i samog. Isto je učinio i Laza.
(-> Laza je kritikovao Peru.)

Cilj rada je da razmotri distribuciju zamenice *sam* uz refleksive i zamenice sa posebnim osvrtom na njen doprinos koreferencijalnoj upotrebi zamenica u lokalnom domenu (1d, 2d). Naša analiza

se zasniva na intenzifikatorskoj prirodi reči *sam*, usled koje ova reč rečeničnom članu nameće fokalni status. Poznato je da fokalni rečenični članovi dobijaju visok interpretacijski opseg, odnosno da se (u terminima generativne sintakse) pomeraju na najviše mesto u strukturi, time napuštajući lokalni domen antecedenta. Ovim efektivno zamenice sa *sam* i nisu u istoj upravnoj kategoriji sa antecedentom. U zaključku se bavimo teorijskim posledicama iznesenih uvida za pomenute alternativne pristupe teoriji vezivanja.

Najla Baccar

najlabaccar@gmail.com

University of Sfax, Faculty of Letters and Humanities, Sfax,
Tunisia

RESHAPING FEMALE IDENTITY THROUGH IRONY IN MARTIN CRIMP'S *THE TREATMENT*

British capitalism and neo-liberalism were the ruling ideologies that gave birth to a patriarchal society where females constantly struggle to resist oppression and regain their identity. Theatre, simultaneously, saw an outburst of theatrical energy and creativity in terms of which female identity restructuring and formation stand out as pivotal. Martin Crimp was one of those dramatists whose interest in women and their place in Western post-war culture were undeniable. In *The Treatment*, women strategically and purposefully made use of verbal irony as an attack strategy, a subversive tool aimed at facing male oppressive and belittling behavior. Accordingly, verbal irony was approached from pragmatic and cognitive angles. At the pragmatic level, Sperber and Wilson's Relevance theory and their Echoic Mention theory were utilized where speakers echo a person, a thought, or even a norm with a dissociative attitude towards that echo simply because it is one of criticism, mockery, or ridicule. The analysis made use of Sperber and Wilson's taxonomy of the types of echo that speakers might resort to when they are in a conversation with their interlocutors. Moreover, the patterns that the analysis part came up with were interpreted with reliance on the cognitive Mental Space theory which set out to understand verbal irony and characters' moving from one space to the other; a reality space which represents the literal utterance and the expectation space which embodies the figurative one to influence the thought of others. It has been found that *The Treatment* shows two types of characters having conflicting personalities: a submissive one embodied by Anne and a combative one epitomized by Jennifer. The agency given to Jennifer is done through the mechanics of verbal irony. Thus, irony has been used as an empowering strategy in female's struggle for recognition.

Dragana Bajić-Levy

bdragana5@yahoo.com

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

***WECHAT* – ALTERNATIVNI OBLIK KOMUNIKACIJE U KINI**

Iako mnogoljudna zemlja sa snažnim državnim aparatom, Kina je u doba interneta spremna da spoljnom svetu ponudi rezultate svog kulturnog i tehnološkog napretka, ali je istovremeno i veoma odlučna u čuvanju autonomije u vezi sa plasiranjem različitih oblika digitalne komunikacije na svom tlu. Zahvaljujući višegodišnjoj posvećenosti kineske države u stvaranju pandana stranim društvenim mrežama, kreirana je kineska alternativa, višenamenska aplikacija – *Wechat* (na kin. 微信, na srp. *mikro poruka*). U vreme kada se pojavila bila je samo jedna od velikog broja aplikacija za pametne telefone, da bi se poslednjih godina preobrazila u platformu na koju se danas prosečan građanin Kine oslanja u mnogim svojim društvenim aktivnostima. *Wechat* uspešno objedinjuje funkcije koje ga čine moćnim komunikacionim sredstvom, sredstvom plaćanja, ali i značajnim mehanizmom pomoću koga se lako saznaju najnovije informacije, zakazuju medicinski pregledi i uspešno dostavljaju pokloni u novcu, tzv. *hungbao*. U ovom radu osvrnućemo se upravo na komunikacionu funkciju ove platforme koja se ogleda u razmeni informacija pisanim i audio-vizuelnim putem među prijateljima svih generacija i ukazati na sličnosti i razlike koje postoje između ovog kineskog alternativnog načina komunikacije i sličnih aplikacija koje se koriste na zapadu.

Dobrića L. Begenić

dobbeg@yahoo.de

Filozofski fakultet/Univerzitet u Istočnom Sarajevu

MAŠINSKO PREVOĐENJE KAO ALTERNATIVA HUMANOM PREVOĐENJU: NA PRIMERU KULTUROLOŠKOG ASPEKTA PREVOĐENJA

Mašinsko prevođenje stalno napreduje i pojavljuju novi alati, a već postojeći se optimizuju i šire. Poseban napredak primećuje se u prevođenju tipskih tekstova, a prednosti se ogledaju uglavnom u kvantitativnom aspektu prevođenja - brzini, manjem utrošku vremena, radne snage i novca.

Predmet ovoga rada je kvalitativni aspekt mašinskog prevođenja. U tu svrhu proverili smo na koji način alati za prevođenje tretiraju vanjezičke sadržaje koji prenose elemente kulture specifične za jednu zajednicu. Odabrali smo određeni broj izraza koji označavaju specifične kulturološke elemente srpskog govornog područja (nazivi jela i pića, običaji, tradicija) koji su predstavljeni na Vikipediji. Članak iz Vikipedije preveli smo pomoću tri alata za prevođenje (Google translate, Microsoft Bing i eprevodilac.com) na nemački jezik i uradili analizu prevodilačkog postupka, uporedili prevode i ocenili kvalitet dobijenih prevoda. Za istraživanje korišćene su konstativna metoda, metoda analize sadržaja i statistička metoda.

Nikola Bjelić

nikola.bjelic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

ALTERNATIVNA ISTORIJA EVROPE U ROMANU *CIVILIZATIONS* LORANA BINEA

U svom poslednjem romanu *Civilizations* (Grasset, 2019), ovenčanom Velikom nagradom za roman Francuske akademije, čiji naslov asocira na čuvenu seriju strateških video igrara Sida Mejera (Sid Meier) koje se bave osvajanjem sveta, Loran Bine (Laurent Binet) ispisuje alternativnu istoriju Evrope od renesanse do naših dana. Polazeći od uhronijske pretpostavke da Kolumbo nije uspeo da pronade Ameriku 1492, već da je kralj inka Atahualpa 1531. godine “otkrio” i osvojio Evropu, Bine pokazuje kako je u tom slučaju mogla da se odvija moguća, alternativna istorija starog kontinenta, pa i čitavog sveta. Inspirisan idejom istoričara Patrika Bušerona (Patrick Boucheron) da “su u XV veku bile moguće drugačije mondijalizacije”, Bine ispisuje priču o obrnutoj globalizaciji, koja počinje od Kuska u Peruu a završava se u Eks-la-Šapelu u Francuskoj, prolazeći kroz četiri epohe o kojima govore četiri dela knjige, od Vikinga do Evrope Karla V, preko Kolumbovog dnevnika i Atahualpinih hronika do Servantesovih avantura.

Cilj našeg rada je da pokažemo u kojoj meri roman poprima oblik uhronije, odn. koja je to alternativa koju Bine nudi vladajućem pogledu na istoriju Evrope. U radu ćemo se baviti i analizom intertekstualnosti i pripovednih postupaka kojima se pisac služio.

Nenad Blagojević

nenad.blagojevic@filfak.ni.ac.rs

Velimir Ilić

velimir.ilic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet/Univerzitet u Nišu

RAZVOJ ŽANRA ALTERNATIVNE ISTORIJE U RUSKOJ KNJIŽEVNOJ FANTASTICI

Kako za alternativnu istoriju kao žanr književne fantastike centralnu ulogu ima tačka bifurkacije, tj. fantastične pretpostavke da je u nekom od prelomnih istorijskih trenutaka došlo do drugačijeg razvoja događaja, ovaj žanr književnosti je postao veoma zahvalan za analizu percepcije nacionalne istorije putem sagledavanja uticaja određenih događaja na proces istorijskog razvoja date kulture. U ovom radu kroz prizmu razvoja žanra alternativne istorije u ruskoj književnoj fantastici sagledavamo istorijske događaje, koji se iz perspektive ruskih autora izdvajaju kao centralni, analiziramo motive i sižeju strukturu tih dela, i predlažemo hronološku klasifikaciju razmatranih pripovedačkih svetova, stvorenih u skladu sa principima teorije bifurkacije.

Predmet razmatranja u našem radu su najznačajnija dela ruske književnosti ovog žanra, među kojima izdvajamo ciklus romana o alternativnoj istoriji ruskog srednjeg veka pod zajedničkim nazivom „Evroazijska simfonija“ (2000-2005.) Holma Van Zajčika, novelu „Drugi život Napoleona“ (1917.) i roman „Pobednik Pugačov“ (1924.) Mihaila Pervuhina, roman „Ostrvo Krim“ (1979.) Vasilija Aksjonova, kao i niz romana o alternativnoj istoriji Drugog svet-skog rata u autorstvu Andreja Lazarčuka, Sergeja Sinjakina i dr.

Radmila Bodrič

radmila.bodric@gmail.com

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

MIKRONASTAVA KAO ALTERNATIVNI VID RAZVIJANJA NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA STUDENATA ANGLISTIKE

Mikronastava, kao sastavni deo inicijalnog obrazovanja budućih nastavnika stranih jezika, omogućava sticanje praktičnih nastavnih iskustava pre obavljanja same školske prakse. Ovaj skraćeni nastavni format pomaže studentima – budućim nastavnicima i refleksivnim praktičarima – da steknu osnovne nastavne veštine i samopouzdanje prilikom podučavanja, da u praksi primene usvojene teorijske principe i nastavne tehnike, da otkriju jake i slabije strane svojih nastavnih stilova i dr. U okviru skraćenog nastavnog segmenta studenti podučavaju svoje kolege određenim nastavnim temama, ciljano posmatraju i kritički analiziraju određene aspekte praktične izvedbe, i dobijaju konstruktivnu povratnu informaciju od nastavnika i svojih kolega.

Cilj ovog rada jeste ispitivanje mesta i uloge mikronastave kao refleksivne prakse u okviru kursa Metodika nastave engleskog jezika. Za potrebe rada sprovedeno je anketno istraživanje među studentima treće godine anglistike kako bi se utvrdila efikasnost mikronastave za razvijanje početnih nastavnih veština studenata. Istraživanjem ćemo pokušati da ustanovimo na koji način i u kojoj meri ovaj alternativni vid nastave pomaže studentima u sticanju praktičnih iskustava. Rezultati sprovedenog istraživanja će imati korisne pedagoške implikacije na potencijalno unapređenje mikronastave, kako bi se studenti još efikasnije i temeljnije pripremili za buduću školsku praksu.

Mirjana Bojanić Ćirković

mirjana.bojanic.cirkovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**PORTRET ARNOLFINIJEVIH JANA VAN AJKA I
NARATIVNE ALTERNATIVE**

Portret Arnolfinijevih (The Arnolfini Portrait, 1434) Jana van Ajka (Jan van Eyck) već šest vekova intrigira istoričare i teoretičare umetnosti, što je rezultovalo nastankom raznih narativnih alternativa ovoj slici, a sve sa ciljem da se rasvetle njena tehnika i tajna značenja njenih motiva. Među narativima koji alterniraju *Portretu Arnolfinijevih* najzastupljeniji su detektivski narativi, seksistički narativi, narativ o porodici, htonični narativi i dr., a njima svakako treba pridružiti i metodološki koncept kognitivnih naratologa *mise en abyme*, čiji je okvir značajno proširen razmatranjem tehnike *Portreta Arnolfinijevih*. Nalazeći u pomenutim narativnim alternativama potvrdu aktuelnosti i vrednosti Van Ajkove slike, interdisciplinarnim i metodološki pluralnim pristupom sa težištem na okvirima interpretacije postklasičnih naratoloških teorija nastojimo da osvetlimo izvor permanentne perceptivne igre ove umetničke slike sa posmatračem i da ukažemo na najrelevantnije smernice tumačenja tzv. praznih mesta (*gaps*) u narativu ove slike. U zaključku rada ukazujemo doprinos tehnike i narativa ove Van Ajkove slike savremenim metodološkim orijentacijama u tumačenju umetničkih dela, kao što su teorije čitanja i kognitivna naratologija.

Snežana Božić

snezana.bozic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

AKTUELNA KONCEPCIJA I PRATEĆI MODELI NASTAVE KNJIŽEVNOSTI: IMA LI ALTERNATIVE?

S polazištem u pregledu zastupljenih koncepcija nastave književnosti u srpskim osnovnim i srednjim školama, u radu istražujemo alternativne nastavne modele i ispitujemo mogućnosti njihove implementacije. Polaznu hipotezu – da nastava književnosti ne doseže do projektovanih ciljeva i ishoda, te da su njome često nezadovoljni svi akteri nastavnog procesa, testiraćemo anketiranjem (reprezentativnog uzorka) nastavnika književnosti; rezultati ankete biće dovođeni u vezu s mogućim “korektivnim” pristupima, usmerenim, pre svega, na drugačiji odnos prema programskim sadržajima i načinima njihove interpretacije u nastavnom procesu. Alternativne koncepcije podrazumevale bi promene u pravcu organizacije rada u većoj meri zasnovane na interdisciplinarnom povezivanju tematskih oblasti (prevazilaženjem koncepta predmetne nastave), na projektnoj nastavi, primeni novih modela radionica. U osnovi razmišljanja o promenama je preispitivanje funkcije nastave književnosti u sistemu obrazovanja, kao i u širem društvenom kontekstu; u tom smislu, stavove vodećih domaćih teoretičara nastave književnosti (M. Nikolić, P. Ilić, Z. Mrkalj) sagledavaćemo u odnosu na gledišta poznatih teoretičara književnosti, obrazovanja, filozofa i psihologa (S. Keen, B. Edmison, D. Heathcote, P. Freire, M. Apple, M. Nussbaum), ali i na kritičke glasove koji se čuju u domaćem obrazovnom okruženju (N. Veličković, D. Ilić, D. Blagojević). Cilj je da se ukaže na kompleksnost postojećih problema i otvori putevi razmišljanja o drugačijim mogućnostima organizacije i realizacije nastave književnosti.

Valentina Budinčić

vvalentinab@yahoo.com

Fakultet za strane jezike / Alfa BK univerzitet

**ALTERNATIVE U PROCESU ADAPTACIJE ENGESKE
TERMINOLOGIJE U SRPSKOM JEZIKU NA KORPUSU
LEKSIKE BORILAČKIH SPORTOVA**

Na korpusu leksike borilačkih sportova koja čini značajan deo sveukupnog sportskog terminosistema, a koja do sada nije bila predmet detaljnijeg lingvističkog istraživanja kod nas, u ovome radu izvršićemo kvantitativnu i kvalitativnu analizu temina u srpskom jeziku u odnosu na oblik adaptacije. Naime, prilikom adaptacije strane terminologije u srpskom jeziku na raspolaganju nam stoje dve alternative: adaptacija preoblikovanjem naspram adaptacije upotrebom nekog od prevodnih postupaka (doslovno prevođenje, strukturno prevođenje, delimično strukturno prevođenje, funkcijaska aproksimacija i opisno prevođenje). Cilj analize jeste utvrditi u kojoj meri se u procesu adaptacije koristi svaka od navedenih alternativa, tj. koliko se pribegava preoblikovanju i time direktnom uvođenju anglicizama, a koliko se u okviru adaptacije prevodnim postupcima koristi leksički potencijal srpskog jezika. Razmotrićemo, takođe, u kom je obimu do sada izvršena standardizacija ovoga sloja sportske terminologije i kakve su perspektive rada na ovoj aktivnosti u narednom periodu. Istraživanje je smešteno u kontekst teorije standardizacije terminologije i prevođenja, a korpus su činile sportske enciklopedije, rečnici i baze podataka na internetu. Rezultati dobijeni na odabranom korpusu na izvestan način mogu poslužiti i kao svojevrsan pokazatelj trenutnih tendencija u procesu adaptacije sportske terminologije u srpskom jeziku u celini.

Nicole Burgund

nburgund@hotmail.com

Faculty of Philosophy / University of Novi Sad

**THE PERSONAL IS POETRY: MEŠA SELIMOVIĆ'S
THE DERVISH AND DEATH AS AN ALTERNATIVE TO
AUTOBIOGRAPHY**

Following the death of his brother, Meša Selimović spent years trying to compose a nonfiction account of his experience of the event; the results, however, always seemed too raw, private, and unruly, so he set about learning to write novels, sensing this was the proper destiny for the work. The culmination of this effort, *The Dervish and Death* (*Derviš i smrt*), can thus be read as a testament to the problem of autobiographical writing: the search for an adequate, personal language that will be both relevant to others and pliant enough to convey lived intensity. By examining the novel through the lens of Ludwig Wittgenstein's philosophy of language, as well as Wittgenstein's own autobiographical reticence, this study attempts to show how the frustrations of creating a cohesive nonfiction account of life events may find their solution in a different form: an amorphous narrative comprising tangles, hallucinations, and fragments. In the end, this rather unlikely pairing of authors attempts to shed new light on how each navigates boundaries of sense and nonsense, order and disorder, and truth and falsehood.

Миљана Чопа

miljana.copa@isj.sanu.ac.rs

Институт за српски језик САНУ, Београд

Нина Аксић

nina.aksic@ei.sanu.ac.rs

Етнографски институт САНУ, Београд

КОСОВСКО-РЕСАВСКИ ДИЈАЛЕКАТ У РЕП МУЗИЦИ – (СОЦИО)ЛИНГВИСТИЧКИ И КУЛТУРОЛОШКИ АСПЕКТ

Ово истраживање предузето је с циљем да се испитају језик заступљен у реп музици с подручја косовско-ресавског дијалекта и теме које ова музика обрађује. Корпус представљају песме различитих извођача с поменутог дијалекатског подручја, а истраживању се приступа са (социо)лингвистичког и културолошког аспекта (антропологија и етнологија). Овакав интердисциплинарни приступ значајан је зато што отвара могућности за сагледавање више аспеката овог модерног феномена. Кроз анализу дијалекатских особина које у прикупљеном корпусу проналазимо на свим језичким нивоима тежили смо томе да најпре потврдимо употребу косовско-ресавског дијалекта, а потом да испитамо његову функцију и употребну вредност у наведеном музичком жанру. Прелиминарни резултати анализе показују да извођачи у свом стваралаштву готово доследно користе дијалекат, уз околионална одступања у корист стандардног језика, до којих долази превасходно из стилских разлога или услед захтева метрике. Функција употребе дијалекта у овом музичком жанру вишеструка је, а њоме се првенствено испољавају тежње ка аутентичности и територијалној идентификацији, као и својеврсни бунт према систему, што показују и теме песама које се превасходно баве традиционалним животом „провинцијалаца”. Употреба дијалекта у музичком стваралаштву несумњиво доприноси његовом очувању и популаризацији, поготово узевши у обзир то да је овакво стваралаштво доживело велику популарност код, пре свега, омладинске публике, и то из свих крајева Србије. Овај алтернативни језичко-музички правац, који можемо назвати и „провинцијски

реп”, представља својеврстан феномен, који може послужити и као материјал за ишчитавање одређених елемената традиционалног, али и модерног живота младог човека који живi ван veleградskih музичких збивања. Резултати добијени овим истраживањем могу бити од користи за даља истраживања језика и „провинцијских” тема заступљених у реп музици, али и у другим музичким жанровима, будући да истраживања ове врсте нису досад вршена у србистици и антропологији.

Vasilisa Cvetković

vasilisa.cvetkovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**HAMLET U SFRJ -
PREDSTAVA 'HAMLETA' U SELU MRDUŠA DONJA
KAO BREŠANOVA ALTERNATIVNA REPRODUKCIJA
HAMLETA**

Rad se bavi odnosom Šekspirovog *Hamleta* iz 17. veka i drame *Predstava 'Hamleta' u selu Mrduša Donja* Iva Brešana iz 20. veka. U radu se analizira na koje sve načine Brešan stvara jednog novog, alternativnog *Hamleta* u kontekstu socijalističkog jugoslovenskog društva. Uočavamo da su elementi *Hamleta* prisutni kako u samoj radnji Brešanove drame, odnosno događajima i odnosima među likovima, tako i na tematsko-motivskom planu (kritika političke stvarnosti), te u direktnim citatima i karnevalističkim parodiranjima teksta drame *Hamlet*. Ipak, čak i kada su ovi elementi doslovno preneti, drugačije ih čitamo zbog okruženja u kome su dati, te nam Brešan na ovaj način nudi jedno alternativno čitanje Šekspirove drame. Komparirajući *Hamleta* i *Predstavu 'Hamleta' u selu Mrduša Donja* u svetlu političke drame, korišćenja tehnike *pozorišta u pozorištu*, te prisustva karnevalističkih elemenata i ironije, pokušavamo da otkrijemo intertekstualni proces alternacije drame renesansne Engleske u dramu socijalističke Jugoslavije.

Nadia Czachowska-Aleksić

nadia.czachowska@gmail.com

Institut za Slavensku Filologiju / Univerzitet Adama Mickjeviča u
Poznanju, Poljska

NARACIJE O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI – DVOSTRUKA PERIFERIJA KAO ALTERNATIVNA METODOLOGIJA

Jedna od aktuelnih metodologija koju naučnici danas koriste da bi opisali relacije između različitih grupa je posmatranje dihoto-rije centar – periferija. Vezane za to su takođe teorija poluperife-rijalnosti kao i teorija dvostruke periferije, koje su se tek nedavno počele koristiti kad je reč o književnosti. Međutim do sad su spo-mentuti koncepti bili razmatrani isključivo kao metode istaživanja lokalne kulture u odnosu na svetsku kulturu (np. Balkan između Orijenta i Zapada). U slučaju mog istraživanja, radi se o relaciji između centra i periferije ne na svetskom nego na lokalnom nivou (mislim na Republiku Srbiju), što po meni zahteva alternativni pri-stup ovoj temi. Želim da predstavim mogućnost i pre svega potrebu uvođenja pojma dvostruke periferije u istraživanje narativa vezanog za jezik i književnost, koji je prisutan u periferijalnim i centralnim zajednicama u Srbiji.

Zanimaju me naracije o bosanskom jeziku i sandžakoboš-njačkoj književnosti, prisutne ne samo na prostoru srpskog dela Sandžaka (periferija) nego i u Beogradu kao centru. Nije dovolj- no istraživanje dvostruke periferije jedino iz njene pozicije. Takav pristup gotovo u potpunosti ignoriše to kako dvostruka periferija utiče na svoje centre, fokusira se samo na jedan pravac ovih odno- sa. Drugim rečima, kako kaže Marina Blagojević Hughson, znanje „odozdo“ treba integrisati sa znanjem „odozgo“. Upravo taj među- sobni odnos centra i dvostruke periferije smatram novim, alternativ- nim i potrebnim pristupom spomenutoj temi.

Leanne Darnbrough

Leannerac.darnbrough@kuleuven.be

Faculty of Arts, Literary Studies and Cultural Studies / KU Leuven,
Belgium**THE HISTORICAL AVANT-GARDE'S SEARCH FOR NEW
BEGINNINGS: LITERARY REPRESENTATIONS OF
ANCIENT EGYPT AS AN ALTERNATIVE BIRTHPLACE
OF ART AND CULTURE**

Given the anti-passéism of the historical avant-garde evidenced in Marinetti's *Futurist Manifesto* one would not expect to find ancient Egypt featuring prominently in their works. Yet we do find them employing it, often quite differently than the contemporaneous "Egyptomania" representations thereof. While popular literature often involved depictions of mummy's curses and proto-Indiana Jones archaeologists, the avant-gardes demonstrated an interest in the disrupted temporality and transcendentalism of ancient Egypt's presence in the present.

One explanation for the avant-garde's fascination with ancient Egypt could be as an attempt to return to the collective praxis of sacral art as understood by Peter Bürger. The invocation of ancient Egypt as a new, deviant origin for the ontology of art might also be as simple as its disparity from the accepted tradition of Greco-Roman antiquity. According to Octavio Paz, "[t]he very old can be adopted by modernity if it rejects the tradition of the moment and proposes a new one" (4).

Using Bürger, Paz and the hyper-diffusionist theories of Grafton Elliot Smith, this paper will explore literary uses by the historical avant-garde of ancient Egypt as an alternative beginning of art and culture – as opposed to the classical era.

Irena Dimova

irenadi@mail.bg

Faculty of Classical and Modern Philology / Sofia University “St. Kliment Ohridski”

TOWARDS AN ALTERNATIVE EIL PEDAGOGY: THE BULGARIAN CONTEXT

This study focuses on the teaching of English as a foreign language in the local context of Bulgaria. It takes as a starting point the current language learning situation in the country and highlights the changing linguistic needs of Bulgarian students of English in the age of globalization. Special emphasis is laid on the fact that they are becoming increasingly more likely to use the language for international communication with speakers of diverse linguistic and cultural backgrounds. In relation to this, the present investigation argues for the need to rework traditional teaching practices and develop an alternative EIL-aware pedagogy, i.e. one which teaches English as a truly international tongue and helps students to acquire the knowledge, attitudes and skills necessary for dealing with the heterogeneous, pluralistic and dynamic character that the language assumes today. The current study examines the principles and practices of such an EIL approach in comparison with a more traditional EFL perspective and explores its possible application in the Bulgarian English language classroom. Drawing upon insights from the teaching of English in a higher education context in Bulgaria, this study demonstrates how the incorporation of an international perspective will affect the various elements of an English language course – its design, syllabus, teaching materials, classroom activities and assessment practices.

Sanja Domazet

domazetsanja5@gmail.com

Jelena Nikolić

jelenaznikolic1@gmail.com

Fakultet političkih nauka / Univerzitet u Beogradu

KREATIVNO PISANJE KAO ALTERNATIVA SAVREMENOM NOVINARSTVU

Kreativno pisanje u štampanim medijima kao alternativa sveopštoj populističkoj tabloidizaciji masmedija, podrazumeva visok kvalitet kao princip, pa tekstovi pisani na taj način spajaju aktuelnost, relevantnost, razumljivost, objektivnost, originalnost, interaktivnost i transparentnost, kao i sve izraženiju estetsku dimenziju. Na primeru njsmagazina “Nedeljnik,” u periodu od dva meseca (februar i mart 2020.) autorke će kvantitativno-kvalitativnom metodom kao i analizom sadržaja, utvrditi prisustvo novinskih napisa u ovom nedeljniku pisanih tehnikom kreativnog pisanja. Hipoteza ovog istraživanja jeste da su u svakom broju “Nedeljnika” prisutni tekstovi koji imaju i estetsku dimenziju, interaktivnost transparentnost, originalnost, kritičnost i mogućnost da publika stekne bliži uvid u rad uredništva, novinara i medija kao celine. Time ćemo potvrditi da se štampati mediji danas opredeljuju za nove tehnike i forme pisanja, među kojima jeste i kreativno pisanje kao alternativa tradicionalnim novinarskim žanrovima.

Ana Đorđević

avlaisavljevic@gmail.com

Faculty of Philology / University of Belgrade

TEACHING AS AN ALTERNATIVE: THE ENGLISH LANGUAGE STUDENTS' MOTIVATION FOR TEACHING BEFORE AND AFTER THE PRACTICUM

The paper explores the changes in the English language students' levels and types of motivation for teaching as a result of their teaching practice.

In the first part of the research, a total of 72 final year students of English language, literature and culture at the Faculty of Philology in Belgrade filled in a questionnaire aimed at determining their level of interest in teaching in various educational settings, the reasons for and against teaching in state schools and the extent to which the different elements of their initial teacher education have prepared them for the upcoming teaching practice. By examining the correlations between the individual scores and the students' corresponding academic achievement (GPA, micro-teaching, Contemporary English language and Methodology courses), a profile of a typical student with a high/low level of motivation was constructed.

Since the pandemic prevented many of the students from completing or even starting their practicum, only the portfolios of those who had a chance to observe the host teachers were analysed in the qualitative part of the study with a view to investigating the potential changes in their motivation for pursuing a career in teaching.

Jasmina Đorđević

jasmina.djordjevic@filfak.ni.ac.rs

Dušan Stamenković

dusan.stamenkovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

THE TRANSLATION OF MULTIMODAL LAYERS AS AN ALTERNATIVE APPROACH TO THE TRANSLATION OF ANIMATED FILMS

Animated films depict a reality that embodies a fantasy world and additional modes are added to the already multimodal reality (e.g. animations, music, visual effects, etc.) thus imposing the need for additional considerations of the translation of animated content. The aim of this study is to explore whether the translation of multimodal layers in animated films could be an alternative approach to the translation of the discourse in them. The primary assumption is that the translation of the separate layers in animated films may contribute to a more accurate translation into a target language. Excerpted translations of animated films were presented to a group of English and a group of Serbian language students, once as a monomodal product (transcript) and once as a multimodal product (dubbed video) with the task to identify poor translations in the excerpts. The identified instances of poor translation could be referred back to the disregard of the multimodal layers in the animated content. Based on the results, suggestions and solutions will be offered showing how the translation of multimodal layers could be applied as an alternative approach to the translation of animated films to provide a more accurate product in the target language.

Tatjana Dumitrašković

tanjadumi@yahoo.com

Faculty of Education / University of East Sarajevo

**NEW ALTERNATIVES: HISTORY AND POLITICS
INSTEAD OF THEME AND CHARACTER IN
SHAKESPEARE'S HISTORIES AND TRAGEDIES**

Due to changes in philosophical and political attitudes during the last thirty years of the twentieth century, the older way of studying themes and characters in Shakespeare's plays has been replaced by the idea that everything happens in space and time, and that there are no eternal qualities which cannot be changed. Character critics treats characters in the plays as unified individuals; they think that the action of the play comes out of the character, failing to see the role as an expression of the society and culture described in the play. For modern critics, however, the context of society, meaning the way power is exercised in that society and the nature of social justice are very important and characters are seen in that context first. The Presentists offer an alternative reading of Shakespeare's plays - today they can be understood only from where we are now, with our own ideas and attitudes. The plays are seen as the product of a particular time in history, but which are read now, in a world with different social relations.

Miloš D. Đurić

djuric@etf.bg.ac.rs

Elektrotehnički fakultet / Univerzitet u Beogradu

FAJL ILI DATOTEKA: ALTERNATIVNI TERMINI U REGISTRU SOFTVERSKOG INŽENJERSTVA

Čini se da registar tehničkih nauka sadrži (uglavnom) leksičke jedinice koje su jednoznačne i uvek precizno definisane. No, to uvek nije slučaj, naročito kada su u pitanju višeznačnost, tj. polisemija, ali i pragmatičko-kontekstualna upotreba alternativnih prevodnih ekvivalenata, pa samim tim i alternativnih termina u ovoj vrsti registra.

U fokusu ovog rada nalaze se alternativni termini koji pripadaju registru softverskog inženjerstva, ili preciznije diskusnoj zajednici softverskih inženjera. Uzimajući u obzir osećaj govornika (tj. pripadnika diskusnoj zajednici softverskih inženjera) kao i stavove govornika ove zajednice prema alternativnim terminima, pokušaćemo da ponudimo skalu prihvatljivih-manje prihvatljivih-neprihvatljivih alternativnih termina. Kratka anketa bi obuhvatila upravo stavove prema alternativnim jedinicama koje su ponekada u binarnoj raspodeli (npr. *fajl* – *datoteka*; *folder* – *direktorijum*), a ponekada se javlja i veći broj alternativnih termina koji su evoluirali tokom razvoja ovog terminološkog registra (npr. *višestruka utičnica* – *sabirna utičnica* – *razvodnik magistrale*; *polazna tačka* – *reper* – *referentna tačka* – *benčmark*).

Violeta Džonić

violeta.dzonic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

АЛТЕРНАТИВНЕ ФОРМЕ ИМПЕРАТИВА У РУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Језик, као неисцрпан извор информација, не престаје да нас подстиче на истраживање разноразних језичких проблема. Стога, зарад напретка науке, научници непрестано раде на његовом проучавању. Ми, као чланови једне лингвистичке заједнице, трудимо се да га на најбољи могући начин проучимо. Управо трагање за алтернативама и укључивање алтернативних приступа у језичким, књижевним и уопште научним истраживањима је усмерено на што дубља, боља и темељнија истраживања научних феномена у циљу што детаљнијих резултата. Аутор овог рада је истраживао могућности алтернативног приступа у истраживању императиног значења у руском и српском језику. Користили смо когнитивни, контрастивни и дескриптивни метод.

Ослањајући се основно значење императива «захтев да се радња изврши» посматрали смо императивно значење на три нивоа. Најпре, полазећи од основне форме императива анализа је показала да постоје и друге алтернативне морфолошке форме, као што су: инфинитив, перфекат, просто будуће време (у руском језику), до разних алтернативних синтаксичких форми. На другом нивоу пошло се од двојаког приступа у значењу императива: 1. изражавање «благе форме», тј. некатегоричног значења императива и 2. изражавање категоричног значења императива. И најзад, на трећем нивоу могли смо да разматрамо употребу поменутих алтернативних значења везаних за стилски обележену употребу која уоквирује алтернативни приступ у анализи феномена императива у руском и српском језику, који се у највећој мери поклапа.

Vladimir Figar

vladimir.figar@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

**PREDICTING CONTEXTUAL APTNESS RATINGS
OF CONFLICT METAPHORS IN A MULTIPLE
LINEAR REGRESSION MODEL: ALTERNATIVE
CONTRIBUTIONS OF INDEPENDENT VARIABLES**

The paper aims to explore how well a multiple linear regression model (*metaphoricity, familiarity, aptness, comprehensibility*) can predict the variance in ratings of *contextual aptness* of target metaphorical expressions that belong to the conceptual key of CONFLICT metaphors. The study was conducted in three stages: (i) first, following the MIPVU protocol (Steen et al. 2010), target metaphorical expressions were identified in a small specialized corpus extracted from online editions of the New York Times; (ii) the selected stimuli (in carrier sentences) were then translated into Serbian; and (iii) finally, the stimuli were presented to participants in questionnaires, where they were required to rate each of the target metaphorical expressions on a 7-point Likert scale, along the five afore mentioned dimensions adopted from previous research (Katz et al. 1988). The linear regression model was significant for all independent variables (*metaphoricity, familiarity, aptness, comprehensibility*; $p < .0005$), and it accounted for 76.6% of variance in *contextual aptness* ratings. *Familiarity ratings* made the largest unique contribution, which was also significant ($\beta = .87$, $p < .0005$), followed by *aptness* ($\beta = .29$, $p < .0005$), *comprehensibility* ($\beta = -.21$, $p = .005$), and *metaphoricity* ($\beta = .16$, $p < .0005$). Alternative contributions of independent variables identified in the present model suggest that *familiarity ratings* afford the highest degree of predictability of *contextual aptness*.

Jelena Gojić

jelena.gojic.kg@gmail.com

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

**SCENSKI PRIKAZ *K.R.E.M.A.* KAO ALTERNATIVNA
KNJIŽEVNA ANALIZA PESME „REKLAMA” INGEBOG
BAHMAN**

Predmet rada predstavlja razmatranje scenskog prikaza *K.R.E.M.A.* kao alternativni pristup tradicionalnoj analizi književnog dela. U ovom slučaju radi se o pesmi *Reklama* austrijske pesnikinje Ingeborg Bahman. Scenski prikaz je nastao kao rezultat rada Akademskog pozorišta studenata germanistike Filološko-umetničkog fakulteta u Kragujevcu, oslanjajući se pritom na metode pozorišne pedagogije i teorijske postulate Gabrijele Černi, kao tehnike u estetskom uobličavanju pozorišne igre. U interpretaciji pesme vrši se postupak dekonstrukcije tradicionalne književne analize, postavljajući na taj način prikaz alternativnog rešenja u književnoj analizi u okvirima univerzitetske nastave književnosti. Osvrnuvši se na Deridino poimanje dekonstrukcije kao iznalaženje novih formi, kao i načina mišljenja i strategija čitanja, insceniranje pomenute pesme otvorilo je put jednom alternativnom vidu književne interpretacije na tercijarnom nivou obrazovanja, koji je upotpunjen intermedijalnim sredstvima u vidu dokumentarnih snimaka samih učesnika. Kao završni segment rada, predstaviće se značaj ove multimedijalne inscenacije, pri čemu se fokus usmerava u pravcu dekonstrukcije tradicionalne književne analize, kao alternativni pristup nastavi.

Admir Gorčević

agorcevic@gmail.com

Department of Philology / State University of Novi Pazar

DYSPHEMISMS IN BRITISH PRINT MEDIA – INEVITABLE NEGATIVE ALTERNATIVE OR TREND?

Dysphemisms, expressions motivated by hatred, contempt, or fear, appear when a neutrally or positively keyed expression is deliberately replaced with another unfavourable association. The language of media, adapted to and suitable for readership with diverse social status and background, should not include dysphemisms for their negative character, although we regularly come across them. This paper studies recent trends in the British print media where dysphemistic discourse is used as a negative alternative to neutral and unbiased language, building an adverse image of a society which has become an important research problem. We presume dysphemisms are used in every type of newspapers, at a different level and frequency. The aim of the study is identification, semantic and functional analysis and classification of dysphemisms in British newspapers (“Broadsheet papers” – *The Daily Telegraph*, *The Times*, and “tabloids” – *The Sun*, *The Mirror*, among others). The examples found in the media are cross-checked against the British National Corpus in accordance with corpus-based approach and the analytic method. The results show that all processed newspapers and magazines contain dysphemisms – they are more frequent and offensive in low quality tabloids and sensationalist press than in the informative press with higher quality content (business, finance, politics).

Милан Б. Громовић

milan.gromovic@ff.uns.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Новом Саду

ОДАБИР ТРАДИЦИЈЕ КАО АЛТЕРНАТИВА НЕСЕЋАЊУ – ЉУБОМИР СИМОВИЋ И МАТИЈА БЕЋКОВИЋ

Одабир традиције, у елиотовском смислу, одредио је два савремена српска песника и њихове поетике приближио креирању алтернативе несећању. У питању је поетичко окретање традицији (песничком сећању) као вишеслојна алтернатива – стваралачки пут поетичког сећања у три правца: обнова традиције, реактуализација топоса скромности и развијање песме-молитве као жанра.

Обнова успаване / запостављене традиције, која подразумева културолошку вертикалу од византијске естетике, преко српског средњег века до данашњих дана, јесте поетичко усредсређење на један вид неговања, реактуелизације песничке баштине. У раду је приказана анализа песама „Десет обраћања Богородици Тројеручици“ Љубомира Симовића и „Богородица Тројеручица“ Матије Бећковића са аспекта поетске молитве коју дефинише савремена руска теорија књижевности, на првом месту Валентина Аврамова Маслова.

Скромност као опште место средњовековне српске и византијске списатељске традиције реактуелизована је у наведеним песмама у функцији оуквиравања лирске структуре са елементима молбе и мољења. Мотиви који исказују скромност кореспондирају са мотивима грешности појединца и колектива, као и са мотивом избављења које се иште у овом виду савременог српског песништва готово истоветно као у средњем веку. Реторика самоунижења исијава из позиције лирског субјекта који је у Бећковићевој песми бездоман и осакаћен, а у Симовићевој свестан „смирада грехова“ колектива којем припада.

На скромност се надовезује покајање и жеља, нада у милост и опрост греха, што је у основи средњовековног литургијског жанра молитве. Рад даље осветљава процес естетичког прожимања сакралног и световног (уметничког), што је кључни елемент поетске молитве која јесте ауторска лирска песма утемељена на молби и мољењу проистеклих из новог средњовековља.

Jelena Grubor

bram.english@yahoo.co.uk

Katarina Subanović

katarinasubanovic@gmail.com

Department of Philology Sciences / State University of Novi Pazar

**THE EXPANDING CIRCLE UNDER A MAGNIFYING
GLASS: WORLD ENGLISHES IN THE EUROPEAN
CONTEXT**

The concept of ‘World Englishes/WEs’, which can be traced back to the Kashruvian Three-Circle Theory, has arisen out of the claim on ‘shared ownership’ of English throughout the world and the need to adopt an alternative approach to the role of native speakers in using/learning English. There has been exhaustive research into the characteristics of the Outer Circle (OC), and Expanding Circle (EC) varieties but outside Europe. Accordingly, our main aim was to determine the distribution and frequency of different ‘European Englishes/EEs’ in the scholarly papers of the last decade published in the journal *World Englishes*. We employed content analysis, first by focusing on the key words (eg EC, European *n*-variety etc) and then by analysing the singled-out papers more thoroughly by the set criteria. The results indicate that the number of EC papers exploring contexts outside Europe almost doubles ‘EEs’ papers. According to the tripartite taxonomy of Wolf & Polzenhagen (2009), the great majority of ‘EEs’ papers fall under the descriptive perspective, followed by hybridisationist, with the insignificant number adopting the critical perspective. To conclude, further research is needed in order to substantiate the claim of the existence and legitimacy of an *n*-variety within the European context.

Ana Halas Popović

ana.halas@ff.uns.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

ALTERNATIVNO VIĐENJE PROBLEMA DISTINKCIJE IZMEĐU POLISEMIJE I HOMONIMIJE

Jasno razlikovanje polisemije i homonimije još uvek predstavlja problem u sferi leksikologije, a koji je možda još i izazovniji u sferi leksikografije uprkos mnogim pokušajima uspostavljanja nedvosmislene distinkcije između ova dva leksička fenomena vršenjem različitih formalnih i semantičkih testova, jer se nijedan od primenjenih kriterijuma nije pokazao apsolutno pouzdanim. Stoga se u ovom radu datom problemu pristupa iz drugačijeg ugla koji nudi kognitivnolingvistički teorijski okvir odnosno teorija prototipa. Cilj rada jeste da pokaže da se uvidom u unutrašnju organizaciju semantičke strukture date lekseme koju čine njene moguće upotrebe, a koji omogućava primena teorije prototipa, i utvrđivanjem postojanja odnosno nepostojanja motivisanih semantičko-derivacionih veza među značenjima tj. njihove povezanosti na osnovu porodične sličnosti može jasno razlikovati slučaj polisemije od slučaja homonimije. Primena teorije prototipa u analizi semantičke strukture sa datim ciljem pokazana je na primeru glagola srpskog jezika *igrati* čiji je inventar mogućih značenja bogat, ali među kojima su приметna i ona čija međusobna povezanost nije očigledna. Rekonstrukcijom derivacione putanje svakog od značenja formirane su četiri mreže derivaciono povezanih značenja od kojih svaka izrasta iz sopstvenog prototipskog značenja. Međutim, nije utvrđeno zajedničko jezgro ovih mreža, što pokazuje njihovu međusobnu nepovezanost po principu porodične sličnosti i činjenicu da su u pitanju značenjske mreže četiri homonima. Istovremeno je pokazano da teorija prototipa, pružajući uvid u međusobnu povezanost značenja, obezbeđuje pouzdan kriterijum za povlačenje distinkcije između polisemije i homonimije.

Jelena Jačović

jelena.jacovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

PREZENT U ALTERNATIVNOJ UPOTREBI UNUTAR FRANCUSKOG I SRPSKOG JEZIKA EKONOMIJE

Prezent, kao nemarkirano vreme, poseduje neutralnost koja mu obezbeđuje fleksibilnu vremensku interpretaciju i modalno transponovanje, kako u francuskom tako i u srpskom jeziku (Grevisse 2007: 1080, Riegel et al. 2009: 530, Танасић у Пипер и др. 2005: 352, Стевановић 1989: 581). Osnovna upotreba ovog glagolskog oblika sadržana je u aktuelizaciji sadašnjeg trenutka. Predloženo istraživanje razmatra upotrebu prezenta unutar jezika struke i to ne osnovnu, već upotrebu u alternativnom vidu u odnosu na njegovu elementarnu vrednost: na primerima ekscerpiranim iz univerzitetskih udžbenika i naučnih članaka vodećih oblasti ekonomije u kontrastivnom pristupu analizira se njegovo prenošenje u prošlost ili budućnost, posmatra se njegova primena sa imaginarnom, generičkom ili pak preludičkom vrednošću, ispituju se i drugi alternativni značenjski potencijali ove glagolske forme u francuskom i srpskom jeziku ekonomije. Komparativni korpus sačinjavaju identične tekstne vrste istih ekonomskih oblasti budući da za proučavanje upotreba tj. semantičko-pragmatičkih vrednosti nije bilo potrebno uspostavljanje prevodnog korpusa. Rezultati istraživanja pokazuju da prezent u raznolikosti alternativnih upotreba, kako u francuskom tako i u srpskom jeziku ekonomije, suprotno očekivanjima, ne zaostaje nimalo za opštim jezikom.

Александра Јанић

aleksandra.janic@filfak.ni.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

ПРИДЕВСКИ СУФИКС *-ЈАСТ* КАО МОРФОФОНОЛОШКА АЛТЕРНАТИВА СУФИКСУ *-АСТ*

Насупрот придевском суфиксу *-аст* (нпр. у лексемама *звездаст*, *коцкаст*) налази се његова варијанта са иницијалним *j* – *-јаст*. Циљ рада је да одговоримо на истраживачка питања 1) да ли је суфикс *-јаст* само фонолошка варијанта суфикса *-аст* и 2) да ли је суфикс *-јаст* видљив на површинској структури или се реконструише само на основу тога што постоји јотовање творбене основе. Творбеној анализи придева који се завршавају на *-аст* у српском језику (што укључује и примере са *-јаст*), којих је, према *Обратном речнику српског језика*, око 1200, приступићемо из угла морфофологије, дајући притом прецизне бројчане податке у вези са поменутиим истраживачким питањима о *-аст* и *-јаст*. Обратићемо пажњу на однос творбене основе и суфикса, при чему издвајамо случајеве где је 1) суфикс недвосмислено *-аст* (нпр. *клинаст*, *кукаст* – *клин-* + *-аст* и *кук-* + *-аст*); 2) суфикс недвосмислено *-јаст* (нпр. *пепељаст*, *жбуњаст* – *пепел-* + *-јаст* и *жбун-* + *-јаст*); 3) подједнако могуће да је суфикс *-аст* или *-јаст* (нпр. *змијаст* као *змиј-* + *-аст* или *змиј-* + *-јаст*). Посебну пажњу обратићемо на случајеве у којима се основа завршава меким сугласником *j*, *љ*, *њ*, што фонолошки омогућава двоструко творбено тумачење – са *-аст* или са *-јаст* (у примерима попут *јајаст*, *патуљаст*, *дињаст*).

Violeta M. Janjatović

violetavesic@gmail.com

Departman za filološke nauke / Državni univerzitet u Novom Pazaru

**ALTERNATIVA ŠEKSPIROVOJ „BURI“: GDE JE
KALIBAN U ROMANU *ĐAVOLJI NAKOT* MARGARET
ETVUD?**

Kraj XX i početak XXI veka beleži veliki broj studija, interpretacija i adaptacija Šekspirovog komada „Bura.” Jedna od značajnijih, skorije objavljenih adaptacija je roman *Đavolji nakot*, kanadske autorke Margaret Etvud, nastao kao deo projekta izdavačke kuće Hogart, a u čast 400 godina od rođenja Viljema Šekspira. „Đavolji nakot” ili „đavolje seme,” uvreda koju Prospero upućuje Kalibanu aludirajući na njegovo poreklo, a ujedno i naslov Etvudinog romana, nedvosmisleno ukazuje čitaocima da bi tema ove alternative Šekspirove „Bure” mogla biti Kaliban. Ipak, dok je većina likova Šekspirovog komada lako prepoznatljiva u ovoj adaptaciji smeštenoj u savremenom kanadskom društvu, lik Kalibana je bestelesan, potpuno rekonstruisan i do čitalaca dolazi na indirektan način, kroz glasove i likove zatvorenika popravnog doma Flečer. Analizirajući *Đavolji nakot* iz perspektive postkolonijalne književne kritike ovaj rad dolazi do zaključka da Etvudino isključivanje Kalibana iz radnje njene adaptacije surovo oslikava njegovu dehumanizaciju i status „drugog” u Šekspirovom komadu. Zatvorenici se lako identifikuju sa Kalibanom, njegovom situacijom, potčinjenim položajem i pokušajima da se tome suprotstavi. Demonizovani i marginalizovani od strane društva u kojem žive, oni su takođe udaljeni i neželjeni „drugi” u svetu ove moderne „Bure.” Oslanjajući se u analizi takođe i na noviju teoriju adaptacije prema kojoj adaptacija predstavlja stvaralački proces čija je osnovna premisa da sačuva priču iz originalnog književnog dela, ali i da istovremeno udahne neko novo viđenje, uzimajući u obzir prilagođavanje nekoj alternativnoj svrsi, funkciji ili okolini, ovaj rad ispituje koncept „drugog” i analizira njegovu transformaciju u novom okruženju.

Marina Janjić

marina.janjić@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

IZREKE – ALTERNATIVA U NASTAVI SRPSKOG KAO STRANOG

Kratke prozne forme u nastavi srpskog kao stranog nisu zauzele mesto koje im objektivno pripada. Zahvaljujući posebnostima koje ih svrstavaju u nedovoljno funkcionalne jezičke sadržaje za obradu lekcije na času, one se nevidljive u aktuelnoj nastavnoj teoriji i praksi kod nas. No, izreke (poslovice, krilatice) ipak predstavljaju bogat jezički potencijal u kulturološkom smislu koji bi nastavu srpskog kao stranog mogao učioniti značajno atraktivnijom i zanimljivijom za strance. Ne samo zbog autentičnog sociolingvističkog i šireg kulturološkog konteksta koji njihova upotreba apostrofira, već i stoga što mogu dopuniti obradu gramatičkih tema (od fonetike do sintakse), a mogle bi biti od značaja i za šira jezička pitanja (semantička, stilistička, pragmatička).

Budući da nisu zastupljene u postojećim udzbenicima srpskih gramatika za strance, izreke (krilatice) mogu poslužiti kao važna alternativa i sjajna preporuka svima koji izvode nastavu srpskog jezika za strance. Stoga ćemo u radu predstaviti različite aspekte ove tematike uz empirijsko potkrepljenje načinima i ishodima njihove primene u praksi.

Ljiljana Janković

ljiljana.jankovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

ALTERNATIVES IN TRANSLATING CERTAIN GRAMMATICAL STRUCTURES FROM ENGLISH INTO SERBIAN

This paper analyses several syntactic structures (English passive forms, non-finite clauses, clefts) in EFL tertiary-level students' translations from English to Serbian and the various translation alternatives. These alternatives may not always be ungrammatical, but the particular alternatives may be more suitable for particular contexts and registers. The hypothesis is that the EFL tertiary-level students tend to translate the grammatical structures in question literally, attempting merely to mechanically transfer them from one language into another disregarding such usage subtleties.

After the theoretical descriptive section, which particularly focuses on the use of the analysed structures, the empirical research presents the analysis and assessment of the students' translations of these grammatical structures, description of the various alternatives used to translate them, and especially the error analysis of the non-grammatical translations.

Focusing on both grammatical and ungrammatical translation alternatives, the results of the empirical research proved the initial hypothesis in the part related to the literal translation of the passive forms and cleft clauses, but only partially in the section referred to the translation of the non-finite clauses.

Danica Jerotijević Tišma

danica.tisma@filum.kg.ac.rs

Faculty of Philology and Arts / University of Kragujevac

CAN “ACCESS” FRAMEWORK OFFER A FRESH ALTERNATIVE TO TEACHING TARGET SOUNDS PRODUCTION? - AN EXAMPLE OF POSTALVEOLAR SEQUENCES

The present paper investigates the outcomes of the ACCESS framework (Gatbonton & Segalowitz, 2005) in teaching L2 sound production, in this particular case the production of /tr/-/dr/ postalveolar sequences by Serbian EFL learners. The given postalveolar sequences represent an ongoing sound change, especially in General American variety, where the retracted plosive allophonic variation seems to approach complete affrication (e.g. Magloughlin, 2018), representing thus an interesting phenomenon of variable pronunciation particularly relevant for second language acquisition. Serbian EFL learners likewise demonstrate variable production of these particular sound sequences, probably due to the influence of L1. The chosen ACCESS framework incorporates both form-focused instruction and communicative aspects of language learning, and it seemed suitable for the type of training the participants needed at their particular stage of learning. The study included an experiment with pre- and post-test production testing including sentence list recordings of target sounds in initial position. The experimental period lasted three months and included an experimental and a control group at B1 level CEFR. The results show positive effects of the applied instruction on the production of postalveolar sequences, especially /tr/. The obtained results underscore significant pedagogical implications particularly regarding the amount and type of phonetic instruction in the Serbian EFL setting.

Jelena M. Josijević

jelena.josijevic@filum.kg.ac.rs

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

ALTERNATIVNI MODELI ANALITIČKOG KOMPARATIVA U SRPSKOM I ENGLESKOM JEZIKU

Analitička (perifrastička) (more/most + pozitiv) neizostavna je tema u gramatikama engleskog jezika, dok upotreba perifrastičkog modela komparacije (više/najviše + pozitiv) u srpskom jeziku u literaturi gotovo i ne pominje. Osim priloga značenja 'više' i 'najviše', u dva jezika analitička komparacija realizuje se i u leksičkim spojevima drugih priloških sredstava (npr. jače, više, šire; more strongly, more highly, more widely) i komparativa prideva i priloga, a ni anglistička ni srbistička litaratura nisu se do sada ozbiljnije bavile ovim formama. Modeli analitičke komparacije sa značenjski specifičnijim priložima predstavljaju alternativna, dodatna analitička sredstva za izražavanje komparativa i superlativa prideva pa otuda i njihov naziv alternativni modeli perifrastičke komparacije. Mogućnost tvorenja alternativnih modela perifrastičke komparacije počiva na specifičnoj interakciji semantizma priloga i semantičke strukture prideva.

U ovom radu analiziraju se leksički repertoari priloških sredstava koja u dva jezika tvore analitičke komparative. Osnovni cilj ovog istraživanja je poređenje repertoara priloških sredstava koja se javljaju u dva jezika, ali i poređenje njihovih distribucija, kao i sklonosti značenjski ekvivalentnih prideva u dva jezika ka leksičkim spojevima sa značenjski ekvivalentnim priloškim sredstvima. Korpusna analiza engleskog jezika sprovedena je na korpusu COCA (Corpus of Contemporary American English), a srpskog jezika na Korpusu savremenog srpskog jezika. Rezultati će pokazati da se u dva jezika u alternativnim modelima javljaju priloška sredstva specifičnih konkretnih semantičkih obeležja, ali i da se njihovi repertoari dostupnih leksičkih sredstava ponekad razlikuju.

Jovana Josipović

jovanajo90@gmail.com

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

NA MEĐI EROSOVIH ALTERNATIVA

U tumačenju erotizma se unutar različitih književno i kulturno istorijskih pristupa izdvajaju dve alternativne varijante koje pritom proizlaze iz polarnosti kao ontološkog svojstva erosa. Sa jedne strane se formira struja koja insistira na sakralnoj, gotovo misterijskoj prirodi erotskog: načelo individuacije i stremjenja ka gore, gnostički mit, tantrička učenja, slobodna romantična ljubav-strast izvan zakona i ugovora, balade u narodnoj književnosti kao paradigmatičan literarni obrazac. Na drugoj strani stoji plotska priroda erosa: načelo kolektiva i prokreacije, karnevalski princip plodnosti, ideja čulne ljubavi, institucija braka, poetika romansi u usmenoj književnosti.

Na međi ukrštanja pomenutih alternativa pojavljuje se potreba za iskorakom u prostor alternativnog kao nečeg „trećeg“, onog što proizlazi iz sinteze erosovih polariteta. Dok Istok polarnost erosa (kao i ideju dualiteta u širem smislu) nastoji da prevaziđe poništavanjem čitavog polja sukoba u doživljaju velikog Jednog, Deni de Ružmon (*Ljubav i Zapad*) ili Niklas Luman (*Ljubav kao strast*) tu alternativu vide u rezultanti tenzija suprotstavljenih opcija. To podrazumeva izvestan stepen samosvesti uz neprekidni napor istupanja iz nametnutih kolektivnih (mitskih) struktura, što zatim otvara pitanje alternativnih pristupa erosu na individualnom planu.

Иван Јовановић

ivan.jovanovic@filfak.ni.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

**АЛТЕРНАТИВНИ НАЗИВИ ЗА МУШКИ ПОЛНИ ОРГАН
У ФРАНЦУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ: ЛЕКСИЧКО-
СЕМАНТИЧКИ И ЛИНГВОКУЛТУРОЛОШКИ АСПЕКТ**

У раду се, контрастивним приступом, анализирају алтернативни називи за мушки полни орган у француском и српском језику с циљем да се покажу све сличности и разлике које се јављају на лексичко-семантичком и лингвокултуролошком плану. Полазећи од постулата компоненцијалне и концептуалне анализе као и Гироове класификације опсцених лексичких јединица, грађу смо разврстали сходно облицима полисемије који индукују значење алтернативних назива (метафоричке релације на основу облика, величине, боје; метонимијске везе: део-целина) и врстама појмовне метафоре на основу којих се мушки полни орган концептуализује као живо биће, предмет, животиња, музички инструмент, намирница.

Корпус нашег истраживања чине француски и српски опсцени речници аутора Пјера Гироа (Pierre Guiraud 1995), Алфреда Делвоа (Alfred Delvau 1997), Робера Едуара (Robert Édouard 2004), Данка Шипке (2011), Петрита Имамија (2007), као и жаргонски речници Абделкарима Тенгура (Abdelkarim Tengour 2013), Драгослава Андрића (1976) и Боривоја Герзића (2010).

Aleksandra S. Jovanović
aleksandra.jovanovic@isj.sanu.ac.rs
Institut za srpski jezik SANU

AKUZATIVNA ENKLITIKA *GA* IZMEĐU SINTAKSE, SEMANTIKE I PRAGMATIKE

Premda akuzativ tipično ima strukturnu vrednost, pa se zato neretko naziva i padežom pravog/direktnog objekta (isp. npr. Ivić 2008; Popović¹¹2008), u razgovornom jeziku susrećemo jednu specifičnu upotrebu u kojoj akuzativna enklitika *ga* proizvodi (i) pragmatičke efekte: *Šta ga ja znam, Pretera ga sad, Je l' gotov ispit? Baš ga potraja, Ljao, al' ga je zahladnelo* i sl. O njoj u dosadašnjoj literaturi nema mnogo reči, a kada se i pominje, ističe se to da je reč o emfatičkom akuzativu odn. da je data zamenica izgubila svoju primarnu funkciju i postala intenzifikatorska partikula koja doprinosi samo ekspresivnosti iskaza čiji je deo (Janjušević Oliveri 2018: 237). U ovom radu nudimo alternativu ovakvom viđenju datog fenomena: pokazujemo da akuzativna enklitika *ga* u navedenim upotrebama nije semantički prazna (štaviše, njeni pragmatički efekti najvećim delom zasnovani su na njenoj semantici), i da, bar u nekim slučajevima, možemo govoriti i o sintaksičkoj funkciji ove zamenice (sasvim u skladu sa prirodom akuzativa kao strukturnog padeža). Pri tome, oslanjamo se na Lanakerovu kognitivnu gramatiku, i to posebno na njegovu analizu po kojoj nema semantički praznih zamenica (isp. Langacker 2011). Najpre pokazujemo da je gramatička nemarkiranost enklitike *ga* po pitanju roda i broja, koja se obično dovodi u vezu sa procesom partikularizacije (isp. Miloradović 2007), zapravo povezana sa prirodom referenta na koji ova zamenica upućuje (posredi je veoma apstraktan odn., lanakerovski rečeno, maglovit entitet). Pažnju posvećujemo i poređenju ovih upotreba sa srodnim upotrebama dativne enklitike *mu* (npr. *Šta mu znam / Šta ga znam / Šta mu ga znam*), u kojima takođe nailazimo na nemarkiranost po pitanju roda i broja (isp. Jovanović 2020). Potom razmatramo sintaksički status akuzativne enklitike *ga* u navedenim upotrebama: uz kakve tipove glagola se javlja, koja bi bila njena sintaksička funkcija (tamo gde je ima), kakav je njen odnos prema kategoriji objekta (npr. da li *ga* zamenjuje ili udvaja), i dr. Najzad, pragmatičke efekte koje zamenica *ga* proizvodi u pomenutim upotrebama stavljamo u kontekst semantičke i sintaksičke analize. Korpus za ovo istraživanje čine primeri ekscerpirani sa različitih internet-portala ili pribeleženi iz svakodnevne komunikacije.

Jelena V. Jovanović

jelena.v.jovanovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

ALTERNATIVE PRIČE U RAZLIČITIM KNJIŽEVNIM I NEKNJIŽEVNIM ŽANROVIMA

Ako pod alternativom podrazumevamo ono što se može jedno drugim zameniti, a da se pritom ne izgubi suštinski smisao, onda se i neka transfiktionalna i transmedijalna putovanja priče i njenih likova mogu podvesti pod ovaj pojam. U centru našeg interesovanja jesu likovi koji putuju kroz različite narativne svetove unutar književnosti – u okviru istog ali i različitih žanrova, kao i putovanje koje priče preduzimaju „seobom“ u druge medije. Za to će nam kao teorijska osnova poslužiti narativne teorije intertekstualnosti, intermedijalnosti i transmedijalnosti (J. Kristeva, Ž. Ženet, D. Herman, M. Lor-Rajan, L. Hačion, H. Danenberg i dr). Kao bazične književne tekstove izdvojili smo dela pisaca srpske književnosti 20. i 21. veka (npr. D. Kiš, J. Hristić, V. Matijević). Ideja je ispitati kako različite alternative oblikovanja/predstavljanja priče i likova utiču na njihovo potvrđivanje, promenu, prijem, doživljaj; šta je ono što može ostati nepromenjeno, a koje promene diktira priroda žanra ili medija u koji se priča i likovi “useljavaju”. Kao središnji pojam, pozajmljen iz vizuelnih umetnosti, a koji će nam pomoći da što bolje predstavimo prirodu transfiktionalnih i transmedijalnih alternacija, poslužiće anamorfizam.

Emilija Jović

emilija.jovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

GENDERNI ASPEKT OPISIVANJA SOMATIZAMA - ALTERNATIVNI PRISTUPI (NA PLANU RUSKOG I SRPSKOG JEZIKA)

U radu se ispituje uticaj genderne kategorije u svesti govornika ruskog jezika kao stranog na materijalu tematske grupe somatizama. Polazeći od ideje o neizomorfnoj predstavi gramatičkih kategorija u jeziku i svesti njihovih govornika ili nosilaca, analizom ćemo nastojati da ukažemo na zavisnost govorne i eksperimentalne realizacije somatizama od njihove genderne markiranosti koja se ne slaže sa realizacijom kategorije roda u toj grupi leksema. Dakle, u radu istražujemo kako se sve genderna markiranost somatizama izražava u ruskom i srpskom jeziku. Za dato istraživanje od najvećeg značaja je razgraničenje pola i gendera kao biološke i sociokulturne kategorije, antropocentizam kategorije gendernosti, kao i njen odnos prema morfološkoj kategoriji roda. Dve grupe ispitanika (ruski maternji i ruski strani jezik) imale bi zadatak da izdvojenim somatizmima najpre dodaju attribute, a zatim da sa istim somatizmima prave poređenja. Na osnovu dobijenih rezultata očekujemo da dobijemo preglednu sliku o tome kako somatizmi funkcionišu sa gendernog aspekta, koje grupe frazeologizama mogu opisivati samo muška ili ženska lica, da li postoji neka pravilnost, da li prevodni ekvivalenti imaju istu gendernu percepciju itd. Ispitujući kako nosioci ruskog jezika i oni koji njime vladaju kao stranim jezikom genderno opisuju određenu somatsku komponentu želimo da potvrdimo tezu da je većina delova ljudskog tela markirana prema gendernom faktoru. Da li se neki deo tela pretežno ocenjuje kao muški ili ženski moglo bi da ukaže i na skrivenu motivaciju i psihološku pozadinu takve ocene, što nam kasnije može služiti kao polazište za analizu somatskih frazeologizama sa aspekta nacionalne konotacije i tradicionalnog videња ove vrste leksike u pomenuta dva slovenska jezika.

Milena Kaličanin

milena.kalicanin@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

SHAKESPEARE'S MARGINAL CHARACTERS: AN ALTERNATIVE TO DOMINANT TUDOR IDEOLOGY

The paper explores marginal characters in Shakespeare's plays that offer a valid alternative to the power-craving aspirations of their ideological authorities. Special attention in the research is paid to the role of the nameless servants in *King Lear*, nameless murderers in *Richard III* and soldier Williams in *Henry V*. The common denominator for these marginal characters is the fact that they willingly disobey their superiors' orders and unequivocally decide to follow the voice of conscience rather than the voice of authority. Notwithstanding the fact that there is a profound personal loss that they eventually suffer as a consequence of individual actions, they remain faithful to initial personal resolutions. Shakespeare introduces marginal characters to point to the notion that rebellion against the dominant ideology has to start from the individual level in order to inspire a global act of resistance. Thus, it is our aim to prove the thesis that Shakespeare's genuine idea was to subvert and not to glorify Tudor's Golden Age. The theoretical framework of the paper relies on the critical insights of Bloom, Greenblatt, Kott, Eliot, Leggatt, Rudnytsky, etc.

Darko Kovačević

dax1978@gmail.com / darko.kovacevic@etf.ues.rs.ba

Faculty of Electrical Engineering / Academy of Music, University of East Sarajevo

**THE WORLD OF CONTEMPORARY CRIME FICTION
NOVEL SERIES AS AN ALTERNATIVE REALITY**

Since its beginnings, the crime fiction novel genre has been in a constant expansion, both in terms of the number of writers and of the number, diversity and quality of the written novels. One of the features of the contemporary crime fiction novels is the creation of novel series, consisting of different novels which can be read individually in terms of the stories but are still connected by having the same protagonist and the associated reoccurring subsidiary characters. In the paper, the alternative reality created in such series of novels will be discussed, in terms of parameters which make it alternative, such as complex crimes, brutal and twisted murders, regional and global conspiracies, remarkable and often almost unreal characterization of villains and police investigators, and overall social environment in which the actions take place. The research will be performed on the basis of Jo Nesbo's series of novels about the detective Harry Hole and Cody McFadyen's novels about Smoky Barrett and its results will be presented in the central part of the paper. Before, that an introduction will be given, dealing with the general characteristics of crime fiction as a genre, its global position in the present time literature and the most important issues regarding Jo Nesbo and Cody McFadyen and the place of their novels within the entire opus of contemporary crime fiction novels. The studies *Introduction to the Analysis of Crime Fiction* by M. Dante (2011) and *Death in a Cold Climate. A Guide to Scandinavian Crime Fiction* (2012) by B. Forshaw (2012) will be a theoretical basis for the research.

Милош Ковачевић

mkovacevic31@gmail.com

Филолошки факултет / Универзитет у Београду

Филолошко-уметнички факултет / Универзитет у Крагујевцу

(НЕ)ГРАМАТИКАЛИЗОВАНА АЛТЕРНАЦИЈА КАО ДИСЈУНКЦИЈА У САВРЕМЕНОМ СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду се дефинишу два основна синтаксичка значења алтернативности: а) алтернативност као конкурентност, која је основа синтаксичке синонимности, и б) алтернативност као дисјункција, која је основа синтаксичке раставности. Анализи се подвргавају само синтагматске и реченичне алтернативне конструкције обједињене значењем дисјунктивности, које се реализује или као наизменичност или као могућност избора једног од два експлицирана садржаја.

Циљ рада је да се моделују типови контекстуалног и граматикализованог значења дисјунктивне алтернативности. Друкчије речено, у раду ће се анализирати конструкције са лексичким неграматикализованим (неконјукторским) и граматикализованим (конјукторским) маркерима дисјунктивне алтернативности. На богатом корпусу публицистичког стила савременога српскога језика у раду ће са синтаксичко-семантичког аспекта бити осветљен међуоднос конструкција с контекстуално условљеном алтернативности/ дисјункцијом и конструкција с граматикализованом алтернативношћу/дисјункцијом.

Ana Kocić Stanković

anakocic@hotmail.com

Faculty of Philosophy / University of Niš

**ALTERNATIVE LITERARY HISTORIES: TONI MORRISON'S
A MERCY AND COLONIAL NORTH AMERICA**

The paper offers a reading of Toni Morrison's 2008 novel *A Mercy* as an alternative history of colonial North America focused on empowering the powerless and voicing those silenced and overlooked in mainstream histories. The theoretical framework is based on Hayden White's idea of history as necessarily imbued with fictionalized elements, Homi Bhabha's idea of 'rememory' and black feminist idea of acquiring one's own voice by becoming the speaking subject. The main thesis is that Morrison's book offers an alternative version of early American history by giving voices to the representatives of various minority groups from the colonial period of North America: white immigrant, African American, mixed-race and Native American women and indentured servants. Using the multiple-perspective of multiple narrators, Morrison not only manages to complement 'official' history books, but also to use individual narrators as symbols of collective experiences of their respective groups.

Vesna Krajišnik

krajinikv@gmail.com

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

**ПОСТУПНОСТ УСВАЈАЊА СТАНДАРДНОГ
ФОНЕТСКО-ФОНОЛОШКОГ СИСТЕМА И ЊЕГОВЕ
АЛТЕРНАТИВЕ У ПРОДУКТИВНИМ ВЈЕШТИНАМА
СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА**

Током усвајања српског као страног језика, као и било ког страног језика данас, обично се полази од усвајања гласовног и графичког система. У том језичком систему страни студенти се суочавају са специфичностима изговора и писања појединачних гласова и графема, што им представља мање или веће потешкоће, у зависности од њиховог матерњег језика или језика који су усвојили као L2. Како се напредује са усвајањем језика, изазови у продукцији српског језика на нивоу стандардне фонетике и фонологије постају све већи - изговор и писање фонолошки сложених гласова, употреба дијакритичких знакова, усвајање законитости гласовних промјена, интонација ријечи (и реченице), позиција акцента у ријечи, квантитет и квалитет акцента итд.

У раду ће се указати на значај поштовања нормираних језичких законитости овог језичког система, али и на неке прихватљиве алтернативе током прогресије у усвајању језика. Наиме, док ће неке законитости морати да се поштују од самог почетка учења како би се постигло разумијевање изговорене или написане информације, неке друге неће имати толики значај у перцепцији читаоца или слушаоца, чак ни на вишим нивоима знања.

Aleksandra Lazić-Gavrilović

aleksandra.lg0503@gmail.com

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

RUDOLF ŠTAJNER, PROROK ILI ŠARLATAN?

Nagli razvoj nauke i tehnike, industrijalizacija i urbanizacija doveli su do turbulentnih promena na prelazu iz 19. u 20. vek. Vremena koja su usledila pokazala su da čovečanstvo nije duhovno i moralno zrelo kako bi se nosilo sa problemima koje velikom merom samo stvara. Razvojem nauke i tehnike ljudima je data ogromna moć u ruke, čime su se naš razum i inteligencija našli pred velikim izazovima. Eksentrični filozof, književni kritičar i okultista Rudolf Štajner uvideo je opasnost od razaranja i samouništenja kojima je savremeni čovek sklon. Nasuprot vladajućem pozitivističkom pristupu i naučnom racionalizmu za koje je verovao da dopiru samo do pojavnog oblika saznanja, ovaj nemački mislilac isticao je značaj, duboki smisao i tajnu prirodu istina drevnih istočnjačkih učenja. Polazeći od istočnjačke duhovnosti i mistike, ujedno imajući u vidu modernog čoveka i njegovu potrebu za samoopredeljenjem, Štajner je svojim alternativnim učenjem želeo da ohrabri i osposobi pojedinca da razvije i koristi svoje latentne potencijale i pomogne mu na putu duhovnog usavršavanja, ne samo radi sopstvene dobrobiti, već i za dobrobit čitavog čovečanstva.

Iako nadasve ekscentričan i neretko osporavan, Štajner je inspirisao brojne savremenike poput Franca Kafke i Hermana Hesea, a ostavio je trajan pečat kao utemeljivač antropozofije i Valdorf pedagogije. Njegov alternativni pristup u medicini, arhitekturi i poljoprivredi (biodinamika) u današnje vreme i na našim prostorima osvaja sve veći broj pristalica.

Cilj ovoga rada je da kritički predstavi Rudolfa Štajnera i ukaže ne samo na uticaj koji je izvršio na savremenike, već i na odjek njegovih misli i alternativnih metoda u današnjim vremenima.

Jelena Lepojević

jelena.lepojevic@filfak.ni.ac.rs

Univerzitet u Nišu / Filozofski fakultet

**STATUS ANGLICIZAMA U RUSKOM JEZIKU:
POZAJMLJIVANJE I ALTERNATIVA**

S obzirom na to da pozajmljivanje novih reči iz drugih jezika predstavlja jedan od osnovnih mehanizama kojim se leksički fond jednog jezika proširuje i bogati, strane reči i izrazi sastavni su deo svih svetskih jezika. Nekada se takav uticaj primećivao samo među teritorijalno bliskim jezicima, dok se danas radi o globalnoj pojavi.

U savremenom ruskom, a takođe i u srpskom jeziku, najveći broj pozajmljenica dolazi iz engleskog jezika. Pozajmljivanje se smatra neophodnim kada u jeziku ne postoji odgovarajuća izvorna leksička sredstva. Međutim, mogu se uočiti i slučajevi neopravdane upotrebe pozajmljenica, uglavnom anglicizama, i to onda kada za taj pojam u maternjem jeziku već postoje adekvatna leksička sredstva. Ova pojava posebno odlikuje govor mladih i u tom slučaju govorimo o varvarizmima.

Osnovni zadatak rada biće da ispita da li su izvorna leksika i pozajmljenice alternativa jedni drugima. Takođe, ispitivaćemo kojim se tvorbenim i leksičkim mehanizmima ruski jezik služi da bi strane reči i izraze učinio funkcionalnim delom svog sistema.

Osnovni korpus predstavljaju odabrana dela savremenih ruskih pisaca ali će analizom biti obuhvaćeni i njihovi srpski prevodni ekvivalenti.

Соња Леро Максимовић

sonja.lero@flf.unibl.org

Филолошки факултет / Универзитет у Бањој Луци

АЛТЕРНАТИВНА МЕДИЈСКА СЛИКА СТВАРНОСТИ

Феномен алтернативног, у овом случају, посматрали смо у складу с поставкама посткласичне наратологије, теорије могућих свјетова и теорије контрафактивности, гдје се алтернативно схвата као она друга могућност која остаје у сфери виртуелног, као оно потенцијално које није актуелизовано, реализовано. Предмет овог рада јесте бављење специфичностима које се тичу језичког уобличавања неактуелизованих аспеката стварности у медијима у оним случајевима када такви искази погодују конструисању ширих наратива пријетње и надолazeће опасности, као што је случај с примјерима извјештавања о ширењима болести, масовним убиствима, разним природним катастрофама и слично. За потребе овог рада, анализирали смо низ текстова из више дневних новина, као и текстове објављене на различитим порталима, а дио истраживања усмјерен је и на анкету која је спроведена међу изворним говорницима српског језика, а која је за циљ имала освјетљавање појединих аспеката нашег разумијевања исказа које можемо свести под наратив пријетње и надолazeће опасности те тога у којој мјери и на који начин поимање степена опасности зависи од избора језичких средстава. Циљ рада је указати на основне механизме и лингвистичке маркере које можемо препознати у случајевима када се управо оно виртуелно, као својеврсна алтернативна, неактуелизована стварност, користи као средство конструисања оваквих наратива.

Dušica Ljubinković

dusicaljubinkovic1211@gmail.com

Filozofski Fakultet / Univerzitet u Nišu

**COMMONISM AS THE ALTERNATIVE TO
IDEOLOGICALLY OPPRESSED EXISTENCE IN ALI
SMITH'S "COMMON"**

The paper deals with alternative modes of human existence as presented in Ali Smith's short story "Common"(2009). Commonism, according to Nico Dockx and Pascal Gielen is a new radical ideology which is based on the values of sharing, common intellectual ownership and new social co-operations. The notion of the alternative will be examined through the analysis of the characters' in/capability to diverge from dominant ideologies as well as the analysis of the degree of alienation and liberation from both outside authority and one's "disunited existence" (Fromm 1956) which prevents one from accepting the alternative commonist ideology. The main goal is to examine how oppressive ideologies affect both adults and children presented in the story and determine what enables them to seek alternative ways of dealing with existence and morality. The theoretical framework of the paper is based on Erich Fromm's and Eduardo Galeano's thoughts and writings on the state of human existence in the modern world, as well as Althusser's thoughts on ideology and its influences. Furthermore, the paper addresses how education, family and interpersonal relationships contribute to the development of one's method of dealing with the issue of human existence.

Vesna Lopičić

lovevuk@gmail.com

Faculty of Philosophy / University of Niš

ALTERNATIVE EVOLUTIONARY PARADIGM: *ALMOST ADAM* AND EXTRANEOUS EPISTEMOLOGY

It seems that Darwin's theory of evolution has hardly been challenged ever since it entered student textbooks. However, Michael Cremo in his *Forbidden Archeology* (1993) notices that secondary scientific literature too often does not correlate with primary scientific literature. This failure to update recorded knowledge leads to what Graham Hancock and others call truth decay and has far reaching consequences. With the advance of technology and available tools, researchers create shocking epistemological bursts in various scientific fields which so far have not produced necessary paradigm shifts. Further, many whistleblowers are discredited and marginalized out of the mainstream academia by being tagged conspiracy theorists. Therefore, the aim of the present paper is to put forward the idea that creative fiction may be an unimposing showground for extraneous knowledge where some revolutionary discoveries are given full play without causing undue attention, and yet reaching wide audiences. The novel *Almost Adam* (1996) by Petru Popescu is used as an example of this alternative way to demonstrate the subtlety and potential power of extraneous epistemology.

Maja Luković

mmilutinovic@kg.ac.rs

Milena Jovanović Kranjec

mkranjec@kg.ac.rs

Ekonomski fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

**ALTER-IDENTITETI VLADIMIRA NABOKOVA U
AUTOBIOGRAFSKOJ METAFIKCIJI *GOVORI, SJEĆANJE*
I AUTOBIOGRAFSKOJ ISTORIOGRAFIJI *ČVRSTI*
*STAVOVI***

U radu će biti analizirane autobiografska metafikcija Vladimira Nabokova, zbirka autobiografskih eseja *Govori, sjećanje* i autobiografska istoriografija Vladimira Nabokova, zbirka intervjuja koje je Nabokov samostalno priredio pod naslovom *Čvrsti stavovi* u cilju ukazivanja na nemogućnost *proglašavanja* bilo koje od samo-konfigurisanih istina identiteta Vladimira Nabokova, apsolutnom, odnosno ne-alternativnom. U kontekstu Rikerove teorije narativnog identiteta, alternativne istine identiteta Vladimira Nabokova biće interpretirane u dijalektičkom odnosu istosti i ipseiteta – istosti kao pokušaja autora za uspostavljanjem ne-alternativnog smisla istine sopstvenog sopstva i ipseiteta kao imaginarizovane *slobode*, odnosno mogućnosti konstituisanja niza alternativnih istina identiteta. U tom smislu će između dve, samo naizgled, alternativne *priče* o (ne) mogućnosti dogmatskog definisanja istine sopstva biti primenjen Rikerov *sistem* „ukrštenih referencija“, odnosno ukrštenih refiguracija, kako bi se ukazalo da i kada bi se Nabokovljevi *Čvrsti stavovi* kao autobiografsko-istoriografski *zapis* o istosti identiteta postavili u poziciju „šifrnika“ za tumačenje njegove autobiografske metafikcije *Govori, sjećanje*, došlo bi se do spoznaje da ma koliko Nabokov nastojao da u *Čvrstim stavovima* priču o sopstvenom identitetu održi u *poziciji* istosti sopstvenog ne-alternativnog identiteta, upravo se u dijalektici te priče i priče o sopstvenom identitetu u autobiografskoj metafikciji *Govori, sjećanje* stvara interpretatorsko-receptivni prostor za moguće sagledavanje niza mogućih alter-identiteta Vladimira Nabokova. U radu će biti primenjena i Lakanova psihoanalitička teorija kao jedan od mogućih odgovora na pitanje: *Zašto ne samo istost, već, nužno i ipseitet?*, odnosno: *Zašto je svaki*

autobiografski zapis nužno priča o ne-celovitom identitetu i nesvesnoj želji, a svesnoj potrebi za nadomeštanjem lakanovskog objekta malo a?, u kontekstu Nabokovljevih alternativno prefigurativno-kofigurisanih priča o sopstvenom identitetu.

Sergej Macura

sergej.macura@fil.bg.ac.rs

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

BILOKACIJA KAO ALTERNATIVA IMPERIJALNOM MAPIRANJU: POTRAGA ZA ŠAMBALOM

Okvir romana *Protiv dana* (*Against the Day*, 2006) Tomasa Pinčona obrazuje se od elemenata trivijalne proze iz perioda u kome se radnja dešava, tj. stila omladinskih romana s kraja XIX vijeka. Tokom 25 godina, mlada posada dirizabla *Nezgoda* ne stari, i putevi joj se ukrštaju sa kopnenim "junacima ostalih podsizera – anarhistima iz Kolorada, avanturistima sa Srednjeg zapada, istraživačima polarnih krajeva itd. Od samog početka romana, kada ulazi na Čikašku izložbu kroz alternativnu kapiju, ova družina koristi prečice kroz „šuplju Zemlju“ i neke vrste vremeplova, dok kroz sve podsizere provijava djelovanje islandskog dvolomca, pomoću koga se simbolično razbija monolitnost date stvarnosti.

Teorijski model analize dolazi iz kontekstualističke naratologije Dejvida Kauarta, Ričarda Hardaka i Hejdena Vorda, zasnovane na genealogiji funkcija likova adolescentskog žanra. Okvirni pripovjedač autoironično pominje seriju „objavljenih“ romana, kao alternativu onovremenoj produkciji: *Slučajni pustolovi na ostrvu Krakatau*, *Slučajni pustolovi u potrazi za Atlantidom* i sl, dajući tako istoričnost pseudosvijetu čiji junaci ostaju trajniji nego svi ostali tangentno vezani za istorijski milje kasnog imperijalizma. Izlaganje se pretežno bavi epizodama u kojima i letači i ostali likovi traže neuhvatljivu Šambalu, mitsko kraljevstvo negdje iza Himalaja, ambivalentni simbol geografske utopije ili vrhovnog duhovnog prosvjetljenja, a svakako transcencenciju racionalističke episteme.

Ivana Marinković

ivana.marinkovic@vpts.edu.rs

Western Serbia Academy of Applied Studies, College of Applied Sciences Užice

Dragana Pešić

dragana.nedeljkovic1@gmail.com

Faculty of Hotel Management and Tourism in Vrnjačka Banja / University of Kragujevac

**THE ROLE OF ALTERNATIVE ASSESSMENT METHODS
IN COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING**

Foreign language instruction has suffered significant methodological changes due to the shift to student-centred learning and communicative language teaching. However, language assessment still defies the changes. The tendency to use summative assessment methods is contradictory to the desired development of students' communicative competence. This gap has to be bridged in order to motivate students to participate in communicative activities and achieve determined outcomes, which calls for the introduction of alternative assessment methods. The aim of this paper is to find out how effective self and peer assessment of oral presentations at the tertiary level of education are, and whether they can yield the results compatible with teachers' rating of student performance. For the purpose of the research, a case-study approach is used, with a questionnaire designed to assess the content and organization of oral presentations, the speaker's language use, manner and interaction with the audience. The research results would not only indicate whether the alternative methods provide qualitative information as a necessary complement to summative assessment, but also how successful they could be as motivation boosters and what additional steps should be taken in order to make them more reliable and valid student performance indicators.

Marijana Marjanovikj-Apostolovski

m.marjanovic@seeu.edu.mk

Language Centre / South East European University, North
Macedonia

ALTERNATIVE APPROACH TO BUSINESS ENGLISH MATERIALS DESIGN

Business English coursebooks undoubtedly offer structure and provide the necessary frame for students to rely on, however, a pitfall to be avoided is blind, uncritical and unselective overreliance on them. The idea behind this paper is not to entirely banishing ESP for business coursebooks but substantially supplement them with relevant authentic written, audio and video materials tailored to students' immediate and future needs. Authenticity of teaching materials in this paper is used to refer to the audience the materials were intended for as well as the purpose they were originally created for. When intended to be used with inexperienced students, as is the case with the majority of undergraduate students at the South East European University (SEEU), business English teaching materials play a major role in introducing students to the real world of business apart from equipping them with the necessary business related vocabulary and most frequently used grammar structures. This paper advocates incorporating new approaches and practices in business English teaching materials design, selection and adaptation. Moreover, this paper summarizes the findings from a student survey on the extent to which the authentic business English teaching materials used at SEEU incorporate the essential features of real-world business communication.

Olivera Marković

olivera.markovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet u Nišu / Univerzitet u Nišu

KAKO RAZUMEMO PRIČE SMEŠTENE U PERIOD PRE VELIKOG PRASKA? NIVOI UTEMELJENJA KAO METODOLOŠKA ALTERNATIVA PRI PROUČAVANJU HUMORA

Rad istražuje kognitivnosemantičke pojmove utemeljenja (*grounding*) (Coulson & Oakley 2005) i nivoa utemeljenja (više-struko utemeljena semantika – Antović 2016, 2017) kao alternativa pri proučavanju humorističkih aspekata odabranih kratkih pripovedaka iz zbirke *Kosmikomike i druge priče* Itala Kalvina. Kalvinove priče su izabrane zbog toga što su aletička ograničenja njihovih svetova priče radikalno drugačija u odnosu na naš realni svet. Budući da uranjanje u svet priče (*immersion* – Ryan 2001) nužno uključuje poštovanje principa minimalnog odstupanja (Ryan 1991), ovaj će proces u slučaju Kalvinovih priča biti obeležen permanentnim pokušajima čitaoca da prati logiku blenda (koji je za neki tekst prepoznat kao stožerni) i frustriranjem tih pokušaja usled nemogućnosti da se u procesu semioze ne oslanja na različite nivoe iskustva. Naša je teza da će ovo „ispadanje” iz logike blenda značiti da će procesi upotpunjavanja i razrade mreža pojmovnog sažimanja uključivati i proces zamene okvira (*frame shifting* – Coulson 2001), što će generisati humorne efekte na različitim nivoima utemeljenja. Na primer, u pripovesti *Sve u jednoj tački* pripovedanje o zaljubljenosti pripovedača u junakinju je iznova frustrirano usled smeštanja priče u okvir izvan prostor–vremena i stalnog ispadanja iz tog okvira, gde konstrukcija blenda „sve u jednoj tački” na jednom nivou utemeljenja aktivira konstrukcije značenja na drugim nivoima, uz gomilanje humorističkih efekata: slikovnošhematskom, gde su junaci i jukstapozicionirani i inteprenetrirajući; afektivnom – boravak u skućenom prostoru rezultuje ljubomorom junaka; konotacionom – priča se ostvaruje i kao priča o ljubavi sa preprekama, priča o strasnoj ljubavi („ako uzmemo u obzir promiskuitet tačkolike konvergencije svih ostalih u njoj [junakinji]”) i kao platonska ljubav („s obzirom na [junakinju] tačkoliku neprobojnost”); kulturološkom – junakinja je predmet ogovaranja, posledice malograđanskog mentaliteta

---

(mentaliteta koji je „uskogrud, u to doba, nekako sitničarski”). Iako višestruko utemeljena semantika jeste korišćena u analizi književnog teksta, njen potencijal kao metodološke alternative pri analizi humora još nije proučen.

Александра Д. Матић

aleksandra.matic@filum.kg.ac.rs

Филолошко-уметнички факултет / Универзитет у Крагујевцу

АВАНГАРДНА АЛТЕРНАТИВНО-ПАРОДИЈСКА ИНТЕРПРЕТАЦИЈА УСМЕНИХ ЖАНРОВА У ДЕЛУ РАСТКА ПЕТРОВИЋА И СТАНИСЛАВА ВИНАВЕРА

Истраживање се заснива на сродности аутопоетичких ставова двају авангардних аутора – Растка Петровића и Станислава Винавера, који афирмишу једну алтернативну линију српског књижевног идентитета након Првог светског рата. У датом књижевноисторијском тренутку, алтернатива се успоставља у односу на етаблирану фолклорно-патријархалну културу, која је инсистирала на епском профилу српске књижевности. Рад се претежно фокусира на дела којима поменути аутори дефинишу своје књижевне позиције – аутопоетичке текстове, есеје и манифесте, али и на Петровићев роман *Бурлеска господина Перуна бога грома*, те Винаверову *Пантологију новије српске пеленгирике*. Културноисторијски потиснути садржаји митско-магијског карактера којима се аутори баве посматрају се као алтернативе како „канону” српске књижевне сцене, реалистичкој поезици и позитивистичкој естетици, тако и језичком наслеђу вуковске провенијенције.

Tijana Matović

tijana.matovic@filum.kg.ac.rs

Faculty of Philology and Arts / University of Kragujevac

**JOE SACCO'S GRAPHIC NOVEL *SAFE AREA GORAŽDE*
AS AN ALTERNATIVE COMIC**

American journalist and cartoonist Joe Sacco published his graphic novel *Safe Area Goražde* in 2000, illustrating and narrating personal testimonies of, predominantly Bosnian, people he had encountered during his stay in Goražde in 1995 and 1996, along with his observations and a more overarching historical framework of the Bosnian War. The microcosm of safe area Goražde in Sacco's graphic novel stands for the paradigm of interethnic conflicts and warfare, for that paradigm's complex ideological and political matrix, but also for the intricacies stemming from personal witness narratives, which have the power to undermine strictly binary histories. This part of the analysis will, therefore, rely on precepts arising from trauma studies in literary theory (Whitehead 2004; Luckhurst 2008; Roth 2012). Furthermore, in the formal rejection of the superhero narrative of the traditional comic, this graphic novel presents an alternative perspective to the conservative morality of liberal humanism (Romero-Jóðar 2017) and, through the self-ironizing perspective of Sacco's alter-ego in the book, within the specific context of the iconic-narrative medium, sheds light on incommensurable ethical issues, which demand an agonistic, asymmetrical relation (Levinas 1987), not only within the novel, but in the way(s) the reader interacts with it, as well.

Bojan Mededović

bojan.medjedovic.efb@gmail.com

Ekonomski fakultet Brčko / Univerzitet u Istočnom Sarajevu

**PROZNI VILIJAM MORIS – ŠUMA IZVAN SVIJETA I
POGLED IZ DRUGOG UGLA**

Stavljajući akcenat na alternativno tumačenje propovskih uloga i funkcija glavnih nosioca zapleta Vilijam Morisove Šume izvan svijeta, ovaj naučni rad pred sebe postavlja zadatak da drugačijom perspektivom sagledavanja romana čiji se tihi, ali nezaobilazno prisutni uticaj manifestuje u Dž.R.R. Tolkinovoj i K.S. Luisovoj postavci fantastije, pruži skromni doprinos nadasve siromašnom i prilično jednostranom korpusu tumačenja piščeve proze. Glavna linija istraživanja ima za cilj da, za razliku od ustaljenih tokova kritičkog tretiranja djela, pronikne u ozbiljne nagovještaje postojanja osjetno nekonvencionalne namjere da se, umjesto krajnje verzije u vidu klasičnog trougla heroj – dama u nevolji – negativac, stvari razriješe na radikalno drugačiji, trilerski moderan i viktorijanskom čitaocu zasigurno teže prihvatljiv način. Istovremeno, prateći nagovještaje koji daju opravdanost neodoljivo prisutnom utisku da je Vilijam Moris, u samo nekoliko poteza izraženijeg sjenčenja, svoju glavnu heroinu mogao preočiti u centralnog negativca, paralelno učinivši od divnog tiranina iz Zlatne kuće žrtvu vrijednu čitaočevog sažaljenja, rad će nastojati baciti svijetlo i na piščevu literarnu potragu za alternativom bajkovnom primatu šablona crno-bijelo i dominacije muškog herojstva upečatljivim dovođenjem u fokus ljudskog potencijala za prevazilaženje sopstvenih manjkavosti procesom konstantnog duhovnog sazrijevanja, te naglašavanjem snažnog ženskog principa naspram simplifikovane forme “dame u nevolji”.

Наташа Миланов

natasamilanov@isj.sanu.ac.rs

Институт за српски језик САНУ, Београд

**АЛТЕРНАТИВНА УПОТРЕБА ЛЕКСЕМА СА
ЗНАЧЕЊЕМ НЕДОВОЉНОСТИ НЕЧЕГА – НА
ПРИМЕРУ ПРИДЕВА *МРШАВ* И ЊЕГОВИХ
СИНОНИМА**

Предмет рада биће испитивање семантичког односа полисемичног придева *мршав* (чије је примарно значење „који има недовољно масног и мишићног ткива; недовољно ухрањен“) и придевских лексема које се у одређеном значењу могу употребити као алтернатива овом придеву. У анализи значења придева *мршав* поћи ћемо од ситуације у дескриптивним речницима српског језика. Овим придевом секундарно се описује недовољност у погледу обима, величине, количине, интензитета, и у конкретном и у апстрактном смислу, те стога све те нијансе у значењу могу имати алтернативу у виду других придева који такође у свом семантичком садржају имају сему 'недовољности'. Оскудност, недовољност неког својства може се исказати читавим низом придевских лексема које су у већој или мањој мери међусобно синонимичне – какве су, између осталих, придеви *бедан*, *недовољан*, *незнатан*, *ништаван*, *оскудан*, *сиромашан*, *сув*, *танак*, *штур*. Синониме карактерише лексичко слагање и међусобна заменивост, те се стога они могу алтернативно употребљавати у одређеном контекстуалном окружењу. Циљ истраживања биће да се укаже на бројност придева са значењем недовољности, као и на њихову способност да се алтернативно употребљавају у одговарајућем контексту (нпр. придев *мршав* може бити алтернатива придеву *закржљао* у примеру „мршаво дрво“, придевима *незнатан*, *недовољан* у примеру „мршава пензија“ итд.).

Jelena Milić

jelenamilic018@gmail.com

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**ALTERNATIVNA ISTORIJA BEOGRADSKIH ULICA:
DORČOL SVETLANE VELMAR-JANKOVIĆ**

Živopisna alternativna istorija ulica najstarijeg gradskog jezgra Beograda u zbirci priča *Dorčol* Svetlane Velmar-Janković, izgrađena je na relacijama sa alternativnim (životnim) istorijama znamenitih istorijskih ličnosti po kojima su ulice nazvane. Značenja priča o dorčolskim ulicama i junacima, njihova estetska i etička komponenta proizlaze iz suočavanja kontračinjeničnih narativa. U radu sagledavamo postupak kreiranja alternativnih svetova, njihovu strukturu i učinak na recipijenta, tumačeći ih na podlozi teorije konceptualnog spajanja teoretičarke Hilari Danenberg (Hilary Dannenberg) i teorije mogućih svetova. Kontračinjenicama ne pristupamo kao divergentnim strukturama (preko metafore račvastih staza koja razgraničava i kontrastira činjenične i alternativne svetove), već kao kompleksnim strukturama izmešanih svetova. Prilikom analize likova oslanjamo se na tipologiju Danenbergove koja se odnosi na transsvetovne identitete književnih likova, razmatrajući, pri tome, i njihove ekstratekstualne odnose. Metodološki okvir rada obuhvata i teoriju prostora grada – tumačenje grada kao teksta i znakovnog sistema, pretežno u okvirima istraživanja Danijeje Hodrove (Daniela Hodrová). Savremena značenja najstarije beogradske četvrti u pričama Svetlane Velmar-Janković iščitana su na podlozi prošlosti (koja se dešava u vremenskom okviru Prvog i Drugog srpskog ustanka), pri čemu su i sadašnji i nekadašnji kontekst sagledani kao istorija koja je: mogla da se desi, koja će se desiti i koja se dešava.

Nataša Milivojević

natasamilivojevic@ff.uns.ac.rs, natasazinger@gmail.com

Faculty of Philosophy / University of Novi Sad

A POSSIBLY ALTERNATIVE CONTRASTIVE ACCOUNT OF PHASE VP IN ENGLISH AND SERBIAN

The paper focuses on contrastive semantics of phase verbs or aspectualizers in English and Serbian. We specifically consider English phase verbs BEGIN and START and their Serbian equivalents POČETI and KRENUTI. Alternatively to both traditional and more contemporary linguistic approaches to phase verbs in English and Serbian, we claim that the true overall linguistic equivalent of English phase verb START is not Serbian phase verb POČETI, but another, atypical aspectualizer KRENUTI. We base this claim on the equivalency of contrastive syntactic complementation of the inspected aspectualizers, as well as their argument structure, taking into account Freed's (Freed 1979: 31) traditional view of the aspectual event, where the event is segmental, containing the onset, the nucleus, and the coda. Additionally, alternatively to generally accepted claim that phase verbs in Serbian as a rule take imperfective verbs as their complements (Ivić 1970:44), we claim that KRENUTI frequently and productively allows for perfective complementation provided that the phase verb refers to the onset and not to the nucleus of the event denoted by the complement. The present analysis is backed by a parallel corpus of English and Serbian sentences compiled from the British National Corpus, the Corpus of Contemporary American English and the Corpus of Contemporary Serbian Language.

Biljana Mišić Ilić

biljana.misic.ilic@filfak.ni.ac.rs

Mladen Popović

mladen.popovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

DIRECT OBJECT TOPICALIZATION IN ENGLISH AND SERBIAN AS A SYNTACTIC ALTERNATIVE

Direct object (DO) topicalization is one of the information-packaging syntactic constructions, which are claimed to differ from their more basic, canonical counterparts primarily in the way they organize the sentence content informationally, though they are semantically equivalent (Ward, Birner, Huddleston 2002:1365-1376). Although they are syntactic alternatives to canonical constructions, they are distributionally less frequent, stylistically more marked and contextually more constrained. Following the theoretical framework of pragmatically-oriented studies of information-packaging constructions, this article analyzes DO topicalization in English and Serbian, the languages with a fixed and free word order, respectively. In an experimental, questionnaire-based study of acceptability judgements, the participants were presented with contextualized examples of DO topicalization featuring DOs of various information status and syntactic complexity and their alternative translation equivalents with both canonical and non-canonical orders. The study examines whether the syntactic complexity and information status of the topicalized DO influence the preferred translation and what is the preferred syntactic alternative in translating from English into Serbian and vice versa. The results of this comparative study may provide data relevant for cross-linguistic research into syntactic variation.

Marko Mitić

30markom@gmail.com

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**RESISTING BLACK AESTHETIC: TONI MORRISON'S
*RECITATIF***

The main aim of this paper is to present Toni Morrison's short story, *Recitatif* (1983), as a literary text that resists or subverts the established practices of understanding, analysing and canonizing texts written by African Americans. The starting point of this paper is the thesis proposed in *African American Literature Beyond Race: An Alternative Reader*, edited by Gene Andrew Jarrett, that there is an ideological consistency in the exclusion of what Jarrett terms "anomalous" texts from African American literary anthologies. In other words, the overall preoccupation with racial representations influenced the way of reading and organizing African American literature, and defining the "Black" or African American Aesthetic. Toni Morrison's *Recitatif* represents such an "anomalous," alternative, or unconventional text that challenges such practices. Furthermore, for its analysis, the paper relies on the methods proposed by "New Formalism." This critical approach aims to interrogate the relationship between form and social, historical, and cultural contexts. Thus, one of the central aims of this paper is to show how Morrison uses and manipulates form and structure in her story to subvert notions of race and difference, and to ultimately challenge the way in which texts written by African American authors are read and understood.

Ivana Mitić

ivana.mitic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

RAZREŠENO SLAGANJE KAO ALTERNATIVNI OBRAZAC SLAGANJA: EKSPERIMENTALNI PODACI

U radu se ispituju efekti koji utiču na opcionalnost između razrešenog slaganja (1_A-6_A) i slaganja glagola sa poslednjim članom preverbalnog koordiniranog modifikovanog subjekta (1_B-6_B , tzv. linearno slaganje) koji čine prvi član ženskog i poslednji član srednjeg roda u množini, i obrnuto (v. primere: 1) Pomenute fascikle i pisma su ukradeni $_A$ /ukradena $_B$ iz fioke; 2) Pomenute fascikle i pomenuta pisma su ukradeni $_A$ /ukradena $_B$ iz fioke; 3) Fascikle i pomenuta pisma su ukradeni $_A$ /ukradena $_B$ iz fioke; 4) Crvene fascikle i pisma su ukradeni $_A$ /ukradena $_B$ iz fioke; 5) Fascikle i crvena pisma su ukradeni $_A$ /ukradena $_B$ iz fioke; 6) Crvene fascikle i crvena pisma su ukradeni $_A$ /ukradena $_B$ iz fioke). Kako dosadašnja eksperimentalna istraživanja pokazuju (Willer Gold i dr. 2016 za srpski jezik), kada se glagol slaže sa koordiniranim nemodifikovanim subjektom čiji su članovi ženskog i srednjeg roda, podjednako su često upotrebljeni razrešeno i linearno slaganje. U našem radu, eksperimentom sa sudom gramatičnosti provereno je kakav je odnos između navedenih obrazaca slaganja kada su članovi koordiniranog subjekta modifikovani diskursnim pridevima i pridevima za boje (1–3, 4–6). Rezultati pokazuju da je prihvatljivost linearnog slaganja ocenjena najvišim ocenama bez obzira na tip i mesto modifikacije, dok je razrešeno slaganje alternativni obrazac u svim uslovima, odnosno drugi mogući obrazac koji se ređe bira, osim kada su oba člana modifikovana diskursnim pridevima.

Jelena S. Mladenović

jelena.mladenovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

ROK POEZIJA KAO ALTERNATIVNA FORMA KNJIŽEVNOSTI

Rok je supkulturni i kontrakulturni fenomen subverzivnog dejstva prema dominantnoj kulturi. Iz njega se izdvaja rok poezija koja figurira i nezavisno, kao sastavni deo sveukupne književnosti. Rok poezija se najpre pojavljuje kao alternativna forma pesništva, ali u okvirima zvaničnih književnih formi prelazi put afirmacije, što rezultira time da joj se u 21. veku upućuju zvanična književna priznanja. Dodeljivanjem Nobelove nagrade za književnost Bobu Dylanu i formalno je uzdrman odnos između dominantne kulture i njenih alternativnih vidova. Dolazi do deridijanskog ukidanja granica i podela na marginu i centar, te se odnos kanona i alternativa u velikoj meri dinamizuje. Rok poeziju ovde posmatramo najpre kao alternativnu književnu formu i u skladu sa vladajućim stavovima (Brus Bo, Sajmon Frit, Nikola Božilović), ali analizom reprezentativnih dela i konstituisanjem moguće poetike i estetike rok pesništva, preispitujemo njen odnos prema kanonskoj književnosti i kulturi. Cilj rada je i udaljavanje od uobičajenog posmatranja rok poezije u domenu socioloških i kulturoloških istraživanja i približavanje književnoistorijskim i književnoteorijskim interpretacijama.

Azra Mušović

azramusovic@gmail.com

Državni univerzitet u Novom Pazaru

DOBA DEZINTEGRACIJE – ALTERNATIVNI OSVRT NA ŠIPARICU U DELU F. SKOTA FICDŽERALDA

Veliki američki modernista F. Skot Ficdžerald je najpoznatiji kao hroničar 1920-tih i kao pisac koji je prepoznao, opisao i popularisao modernu predstavnicu svoga doba, šiparicu (flapper). Sagledavajući šiparicu kao simbol modernosti, on je ponudio javnosti sliku mlade žene koje je bila razmažena, seksualno oslobodjena, egocentrična, zabavna i magnetski privlačna. Alternativno, ova heroina predstavlja *novu* filozofiju romantičarskog *individualizma*, *buntovništva* i *oslobodjenja*, odnosno sublimaciju romantičarskih ideala u vremenu *novih* vrednosti.

U svetlu feminističke kritike, rad nastoji da prikaže kako Ficdžeraldovo delo ističe važnost inspiracionih simbola, posebno u vremenu lične, seksualne, porodične i nacionalne dezintegracije. Uveren da muškarci i žene imaju *komplementarnu* prirodu, autor izražava *nemir* zbog feminizacije američke kulture od strane zavodljivih devojčica, ali i muževnih žena.

U svetu moderne neizvesnosti, androgena kompleksnost postaje alternativa. Ipak, isti onaj Ficdžerald koji je predstavio svetu energičnu mladu ženu koja se opire *starom* kodu moralnosti je žalio nad gubitkom tog koda i nestajanjem patrijarhalnog principa. No upravo ove androgene tendencije bile su *nagon* koji je podupirao njegovu fasciniranost ženskom prirodom, inspirisao karakterizacije izuzetnih muškaraca i žena i omogućio njegovom delu da prevaziđe svoju istorijsku kontingentnost.

Marija Nešić

mnesic@singidunum.ac.rs

Singidunum University

**IS A LIFE SAVED BY A COURT ORDER REALLY A
LIFE SAVED? ART AS AN ALTERNATIVE TO THE
RENOUNCED RELIGION IN IAN MCEWAN'S *THE
CHILDREN ACT***

A contemporary British writer Ian McEwan, a committed liberal-humanist and non-believer, has been identified as a supporter and representative of the New Atheist Movement, which emerged in the wake of 9/11. Focusing on the opposing realms of religion and private life, *The Children Act* puts responsibility on court and its judge Fiona to protect Adam from his and his parents' religion for the secular mind is the one that makes reasonable judgements as opposed to religious inhumane canons. At the crucial moment, all but unprecedented in McEwan's, art acts as an alternative, a surrogate to religion: religion is denounced and Adam's life is saved. Unfortunately, the deliverance is not long-lasting. Fiona offers nothing in religion's place to fill the void, defined by Viktor Frankl as existential vacuum. On their way to prove they are self-determining, McEwan's characters, both those endowed with scientific rationalism and those endowed with artistic spirituality, continue to crave for a complement, an alternative faith, their own will-to-meaning.

Марија Нијемчевић Перовић

marijanijemcevic@yahoo.com

Филолошко – уметнички факултет / Универзитет у Крагујевцу

АФЕКТИВНИ И КОГНИТИВНИ ПОТЕНЦИЈАЛ МАНГЕ У ПОЧЕТНОЈ НАСТАВИ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА КАО СТРАНОГ

У учењу и подучавању страних језика манга представља алтернативну могућност повезивања слика, емоционалних димензија ученика и разумевања прочитаног текста у функцији контекстуализације прагматичких елемената. Због разноврсности тема и вербо – иконицке природе овај визуелни наратив је средство којим се могу задовољити педагошки, психолошки и методичко – дидактички принципи наставе. Осим социјално конструктивистичке парадигме, која у центар интересовања ставља ученике и њихове субјективне конструкције знања које се захваљујући социјално – комуникативном делању у учионици допуњавају и уобличавају, теоријски оквир овог рада чине и Крашенова инпут хипотеза која истиче значај језичке рецепције и хипотеза афективног филтера. Циљ истраживања је било испитивање доприноса манге развоју компетенције читања у почетној основношколској настави немачког језика као страног и повећању мотивације за ове рецептивне активности. За проверавање разумевања прочитаног текста коришћени су неформални тестови, док је за испитивање мотивације као друге зависне варијабле коришћена техника анкетања. Тестирање и анкетање је спроведено на почетку и крају истраживања, а т – тестом за зависне варијабле је утврђено да постоји статистичка значајност разлика у резултатима узрокована имплементацијом манге у наставну праксу. Имајући у виду да се овом студијом прави значајан помак од формалних приступа свесном и контролисаном учењу и подучавању ка функционалним, њени резултати потврђује полазну хипотезу да манга има велики дидактички потенцијал у савременој настави немачког као страног језика.

Predrag Novakov

predrag.novakov@ff.uns.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

TUMAČENJA ENGLSKOG PREZENT PERFEKTA: VREME, FAZA, VID

Specifičnosti upotrebe engleskog prezent perfekta, kao jednog od bazičnih glagolskih oblika, obrađene su u obimnoj stručnoj literaturi. Međutim, postoji neslaganje autora kada se radi o kategoriji kojoj prezent perfekat (zajedno sa prošlim perfektom i budućim perfektom) pripada; stariji autori ga svrstavaju u glagolska vremena, poneki, uglavnom stariji autori u kategoriju faze, a novija literatura ga najčešće svrstava u glagolski vid. U prvom delu ovog rada se, stoga, razmatraju postavke ova tri alternativna tumačenja (posebno Palmer 1989, Comrie 1976 i Huddleston & Pullum 2002), a u drugom delu se proverava njihova adekvatnost na korpusu sa primerima iz savremenog književnog teksta. Nakon analize primera iz korpusa, u zaključnom delu rada iznose se argumenti u prilog jednog od tri pomenuta pristupa, kako sa teorijskog stanovišta (imajući u vidu definicije glagolskog vremena i glagolskog vida.), tako i sa stanovišta upotrebe engleskog prezent perfekta u konkretnom jezičkom materijalu.

Aleksandar M. Novaković

aleksandar.novakovic@filfak.ni.ac.rs

Nina Lj. Sudimac

nina.sudimac@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

ALTERNATIVNI POSTUPCI PRILIKOM UČENJA PREZENTA U NASTAVI SRPSKOG KAO STRANOG JEZIKA

Predmet ovoga rada jeste sagledavanje alternativnih postupaka prilikom učenja prezenta na početnom nivou učenja srpskog jezika kao stranog. Praksa pokazuje da stranci koji uče srpski jezik na A1 nivou imaju velikih poteškoća da savladaju način obrazovanja 3. lica množine prezenta – na raspolaganju su tri nastavka (-e, -u, -ju), pri čemu ne postoji mogućnost slobodnog izbora. Takođe, primetno je da stranci brže savladavaju imperativ, futur I ili perfekat od prezenta. Prema nepisanom pravilu, u udžbenicima za učenje srpskog jezika najpre se izučava prezent, a zatim svi ostali glagolski oblici. Međutim, autori smatraju da bi izučavanju prezenta trebalo da prethodi izučavanje imperativa, jer postoji direktna veza između načina obrazovanja 3. lica množine prezenta i drugog lica jednine imperativa. Naime, svi glagoli kod kojih se imperativ obrazuje pomoću nastavka -j, obrazuju 3. lice množine prezenta pomoću nastavka -ju. Imajući u vidu ovaj važan podatak, smanjuje se broj alternativa kojima se koriste stranci i koje su im na raspolaganju radi kreiranja pomenutog oblika – tri mogućnosti se smanjuju na dve (-e, -u). Dalje, još jedna olakšica jeste upućivanje učenika da nastavak -u nije tako čest, te se značajno redukuje mogućnost činjenja greške. Kako bi dokazali navedene tvrdnje, autori su formirali eksperimentalnu i kontrolnu grupu. Obe grupe činili su učenici koji su apsolutni početnici u učenju srpskog jezika. U kontrolnoj grupi su sadržaji o glagolskim vremenima predavani onim redosledom kojim su predstavljani u udžbenicima (prezent–imperativ). U eksperimentalnoj grupi redosled obrađenih sadržaja bio je drugačiji (imperativ–prezent). Rezultati istraživanja su pokazali da su učenici u eksperimentalnoj grupi bili u stanju da nepogrešivo obrazuju 3. lice množine prezenta, dok je uspešnost učenika u kontrolnoj grupi bila na nivou statističke greške.

Branka B. Ognjanović

branka.ognjanovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

AUSTRIJSKO-NEMAČKI ROMANI O ALTERNATIVNOJ ISTORIJI I RECEPCIJA MORGENTOOVOG PLANA

U radu se analiziraju tri austrijsko-nemačka romana o alternativnoj istoriji: *Glasovi noći (Die Stimmen der Nacht, 1984)* Tomasa Ciglera, *Morbus Kitahara (Morbus Kitahara, 1995)* Kristofa Ransmajera i *U godini Ragnaroka (Im Jahre Ragnarök, 2009)* Olivera Henkela, u kojima se opisuju alternative realnosti, odnosno tri posve drukčija moguća sveta nastala kao posledica fiktivne realizacije Morgentoovog plana (eng. Morgenthau Plan). Morgentoov plan je, prema zamisli američkog ministra finansija Henrija Morgentoa iz 1944. godine, podrazumevao deindustrijalizaciju Nemačke po okončanju Drugog svetskog rata kako bi se sprečili potencijalni budući sukobi. Premda nije sproveden u delo niti ozbiljno razmatran, postao je sastavni deo nemačkog književnog preispitivanja sopstvene istorije i njenih ishoda i ujedno jedna od tzv. „tačaka odstupanja” (nem. Divergenzpunkt) od poznate, činjenične istorije u romanima o alternativnoj istoriji. Cilj rada je stoga da prouči književnu recepciju ideje o prisilnoj transformaciji Nemačke u agrarnu državu, uzevši u obzir različite kontekste romana, perspektive iščitavanja i tumačenja specifičnih istorijskih i fiktivnih dešavanja te i iscrtavanja alternativnih pravaca razvoja nemačkog društva. Teorijsko-metodološki se rad zasniva prevashodno na postmodernističkim teorijama.

Marija Panić

ms.marija.panic@gmail.com

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

GRAD KAO ALTERNATIVA: TEMATIKA GRADA U POEZIJI RITBEFA I FRANSOA VIJONA

Razvoj gradova jedan je od najznačajnijih fenomena XIII veka (Le Gof, 2007). Urbana sredina, u kojoj su počeli da se razvijaju esnafi, banke, škole i univerziteti, predstavlja alternativu dotadašnjem načinu života čoveka srednjeg veka, usredređenom ka opatijama i zamkovima (za malobrojna sveštena lica i vlastelu, tj. *oratores* i *bellatores*), ili ruralnoj sredini za brojne seljake, tj. one čije je dužnost da rade (*laboratores*). U radu ćemo razmotriti kako se grad kao alternativa ruralnom načinu života, te zamku ili opatiji, nametnuo kao tema poezije dva velika srednjovekovna pesnika-buntovnika: Ritbefa (Rutebeuf, XIII vek) i Fransoa Vijona (François Villon, XV vek). Kao jedan od prvih liričara na *langue d'oïl* (severnjačkim dijalektima vulgarnog francuskog) i « prvi pesnik Pariza » (Strubel, 2007), spreman da u poeziju unese lični pečat i tematiku vezanu za svoj život, Ritbef peva o gradu, u vreme kada se on kao pojava tek razvija: o promenljivosti života u gradu, o gradu kao promeni, o margini i siromaštvu, o pesniku u Parizu. Drugi liričar čijim ćemo se delom baviti jeste jedan od najvećih evropskih stvaralaca na prekretnici između srednjeg veka i renesanse. Koristeći se ustaljenim pesničkim oblicima (*poèmes à forme fixe*), tada već uobičajenim u lirici na vulgarnom francuskom jeziku, pevajući o tematici koja je takođe lična, Vijon stvara višeslojnu i dinamičnu sliku gradske sredine, i to više njenog naličja nego lica: prikazuje krčme, groblja, prostitutke i sl., ali i Pariz kao mesto nauke, sticanja znanja i iskustva, napretka.

U radu ćemo razmotriti tematiku grada kao alternative u lirskoj poeziji ova dva velika pesnika, uporediti njihove slike grada uzimajući u obzir vreme nastanka njihove poezije u kojima se gradska sredina već formira kao alternativa ranijim sredinama u kojima su se kretali malobrojni učeni ljudi (stvaraoci i čitaoci), kako bismo ustanovili značaj ove tematike u njihovom pesničkom stvaralaštvu i u francuskoj poeziji srednjeg veka, u nastoja-

nju da utvrdimo kako se urbana sredina nameće kao nužna alternativa prvenstveno ruralnoj sredini i opatiji i zamku kao sredini učenih ljudi, povlašćenih na društvenoj lestvici: aristokratije i visokog sveštenstva.

Марија Пантовић

marija.pantovic@np.ac.rs

Државни универзитет у Новом Пазару

**ДИСКУРС (РАЗ)ОТКРИВАЊА ИДЕОЛОШКИХ
ОБМАНА АЛТЕРНАТИВНИМ, (НЕ)КЊИЖЕВНИМ
СРЕДСТВИМА У ГРОБНИЦИ ЗА БОРИСА
ДАВИДОВИЧА ДАНИЛА КИША**

Рад настоји да осветли приповедачку технику алтернативну књижевним облицима ради продирања у историјске, културолошке и идеолошке оквире почетком 20. века. Користећи се истражним поступцима те досијеима и дискурсом истраге, приповедач нам нуди алтернативне (не)књижевне кодове у декодирању историјски и књижевно преломних момената. Стога, циљ рада јесте да се прикаже и осветли начин на који књижевност комуницира са другим, алтернативним формама у сврху довршетка приповедачевог циља, а то је прекид историјског дискурса обмане, као један од важних поступака у књижевној формацији 20. века. Техникама истраге врши се демаскирање злочина, поступака и идеолошких уверења те алтернативно некњижевно постаје једино књижевно релевантно. На тај начин, дискурс Данила Киша нуди се као дикурс историје и дискурс о представљеној историји алтернативним поступцима новог историзма.

Vladan Pavlović

vladan.pavlovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

**COLLOSTRUCTIONAL INSIGHTS INTO ALTERNATIVE
CONSTRUCTIONS IN TEFL PERSPECTIVE**

The paper addresses three pairs of common near-synonymous syntactic constructions in English: the *get* vs *have something done*, the *will V-inf* vs *be going to V-inf*, and the ditransitive vs the prepositional dative constructions. It does so with the following aims: a) to present an overview of the results of the distinctive collexeme analysis (as a type of collostructional analysis suited to investigating alternative constructions) applied to the given pairs of constructions in the literature, and b) to check those results against their view in various TEFL-oriented reference books and establish how much the views presented there and the results of the given type of (statistical) analysis tie in with one another. It concludes that TEFL-oriented reference books, albeit quite valuable, tend to overlook at least a part of semantic and / or pragmatic differences between the given periphrastic constructions. The paper thus argues for a tighter integration of the results of theoretical linguistics based on state-of-the-art statistical methods applied to (massive representative) corpus data, on the one hand, and TEFL-related literature, on the other hand, as such an integration can prove useful in increasing the descriptive adequacy of the latter and can help improve EFL learners' language competence.

Dejan Pavlović

gc.dejan.pavlovic@filfak.ni.ac.rs

Vladimir Jovanović

vladimirz.jovanovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

ABLAUT ALTERNATIONS IN ENGLISH AND SERBIAN ADJECTIVE DERIVATION

This paper deals with ablaut in adjective derivation; it compares and contrasts English and Serbian examples with ablaut alternations. It also attempts to discover the ablaut type occurring in such examples as well as the frequency with which it appears, and also to confirm if there are certain rules according to which such vowel alternations occur. Another point to be established by this paper is to what extent there is a correlation between primary stress shift and derivational ablaut, which affixes cause the stress shift and in which circumstances. The research was conducted using a corpus of adjectives and their formative roots in both English and Serbian; the corpus was composed of at least 100 examples from both languages, collected using lexicographical studies dealing with adjective derivation from nouns and verbs and using a number of different derivational suffixes (for example, *-ous* and *-ive* (English), *-an* and *-iv* (Serbian)). Examples include the pairs *bile* > *bilious* (English) and *hramati* > *hrom* (Serbian). The results are hoped to showcase the contrast between the English and the Serbian language, as well as their deviation concerning this process as compared to their mutual ancestor, the Proto-Indo-European language.

Velibor Petković

velibor.petkovic@filfak.ni.ac.rs

Nikola Dojčinović

95nikolica@gmail.com

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

NEPRIRODNI NARATIVI KAO ALTERNATIVA REALNOSTI

Svakodnevnica savremenog čoveka nezamisliva je bez kompjutera i interneta. Globalna mreža je ujedinila svet, a tehnološki napredak omogućio pojavu „proširene stvarnosti“ (Augmented Reality - AR) posredstvom pametnih „google“ naočara. HoloLens tehnologija se može koristiti u različitim naučnim oblastima ali i u svakodnevnom životu. Pomoću pametnih naočara moguće je svirati virtuelni klavir ili razgovarati sa virtuelnim ljudima u realnom prostoru, što ukazuje na brisanje granice između stvarnog i virtuelnog, tvoreći alternativni svet. U njemu se menja način čovekovog razmišljanja i odstupa od životnih obrazaca u realnom, čime se društvo udaljava od prirodnog sveta. Realnost je postala izvor sirovina za kreativnu obradu, a tehnološka medijamorfoza pružila priliku za stvaranje “neprirodnih narativa” – artefakta koji se transmedijalno razmenjuju i razvijaju. Mimesis je dobio svoju suprotnost u anti-mimetičkim narativima koji su dekonstruisali dimenzije prostora, vremena i ljudskog identiteta. Različiti nivoi stvarnosti uslovljeni sposobnošću spoznaje pojedinca postoje oduvek, ali tehnološka ekspanzija medija uvodi “stvarnost višeg nivoa” u našu percepciju. Bodrijarov simulakrum ima novo značenje: proizvedene “stvarnosti” ne ukidaju one prethodne. One samo pružaju mogućnost alternative, obogaćujući realnost beskrajnim nivoima priče u priči, slike u slici - *mise en abyme*. U radu će biti predstavljene i analizirane mogućnosti HoloLens tehnologije. Pokušaćemo da utvrdimo i stavove studenata o tehnologiji kreiranja alternativnih svetova.

Danijela Petković

danijela.petkovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

“IF JESUS LIVED TODAY, HE WOULD SMELL LIKE SMOKE”: ALTERNATIVE VISIONS OF JESUS CHRIST IN PHILIP PULLMAN’S NOVELLA AND A TUMBLR BLOG

The first part of the paper presents a comparison of the overlapping, yet in some aspects radically different, portrayals of Jesus Christ in Philip Pullman’s novella *The Good Man Jesus and the Scoundrel Christ* (2010), and the poems written by young, mostly anonymous poets, gathered online on a social media platform Tumblr - the blog bearing the title *The Millennial Gospel*. Contributing to the centuries of debate on the very nature and historicity of Jesus Christ, these portrayals are centred on Jesus’ humanity and life, and only occasionally touch upon the conflicting meanings of his death (Christus Victor vs. penal substitution). In Pullman’s rewriting of the major gospel episodes, Jesus-as-a-human-being is mostly weaponized against Pullman’s frequent target, Christian Platonism; in the poems written by the Tumblr authors, Jesus Christ emerges, perhaps more forcefully than in Pullman’s novella, as a passionate social justice activist, dressed in jeans and with “stale beer drying on his shirt”. It is this vision of Jesus – the activist rather than the victim/sacrifice – which, while easily found in the gospels, tends to get lost both in the popular representations of the suffering body on the cross, and in the current socio-political climate in the West, marked by the continuous rise of the Christian right. The goal of the discussion, thus, is not only to present and compare Pullman’s and young poets’ alternative visions of Jesus Christ, but to discuss their political implications as well, and to assess their significance as expressions of dissent and activism within the aforementioned contexts.

Anja Petrovic

a.petrovic-14378@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

INDIGENOUS ALTERNATIVE TO THE MAINSTREAM LITERATURE

As a consequence of the dominant culture taking aspects of historically subjugated cultures and using them for its own gain, Indigenous peoples have often been wrongfully represented in mainstream literature of the Anglo-sphere (Biron, 2016). The culturally inappropriate depictions of Indigenous characters which are commonly found in the works of non-Indigenous writers such as W.P. Kinsella and Archibald Stansfeld Belaney create powerful images that perpetuate stereotypes and foster dangerous cultural attitudes that affect human relations. The solution to this problem of cultural appropriation lies in allowing Indigenous authors to narrate their own stories and shed light on the internalized misconceptions of Indigenous characters in popular literature. Therefore, the aim of this paper is to deconstruct the stereotypical representations of Indigenous characters found in mainstream media such as ‘the noble savage’, ‘Indian princesses’ and ‘easy squaw’ by referring to the writings of an Indigenous language advocate Janice Acoose and performing a comparative analysis of three short stories by Indigenous writers Beth Brant (*A Long Story*), Emma Lee Warrior (*Compatriots*) and Emily Pauline Johnson (*A Red Girl's Reasoning*) in order to offer an alternative way of accurately portraying Indigenous characters in literature.

Milica Pupavac

mpupavac4@gmail.com

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

ANĐELI U AMERICI: ALTERNATIVNA GEJ FANTAZIJA NA NACIONALNE TEME

Iako po sopstvenom priznanju sumnja u moć umetnosti da uzrokuje političke promene, Toni Kušner u *Andelima u Americi* zastupa stav da je suština politike oslobađanja u stvaranju novih, alternativnih sistema. U okviru ove drame, on se bavi motivima istorije, napretka i promene opisujući postupke i transgresije svojih likova kojima se oni odmiču od ustaljenih društvenih kodova. Rad se prvo fokusira na teorije koje ispituju odnos između pozorišta i društva, ali i na uticaj marksističkih mislilaca poput Đerđa Lukača i Valtera Benjamina i njihovog poimanja istorije na samog Kušnera i njegov rad. Iako se pretežno bavi pripadnicima manjinske LGBT populacije u istorijski kriznom trenutku za nju (epidemija side i HIV-a), sama drama ne tiče se samo njih. Kroz analizu i kritiku američkog društva, Kušner ukazuje na moguće alternative američkom individualizmu. Imaginacija igra važnu ulogu, a fantazija se pretvara u vid postojanja. Rad će se truditi da ukaže na načine na koje su raznolikost, mešanje, pluralizam i neodređenost i u sadržaju i u formi drame suprotstavljeni rigidnosti ustaljenih, neinkluzivnih društvenih sistema. Na kraju se rad bavi i Kušnerovom verom u politički uticaj pozorišta i drame i njegovom motivisanošću da kroz stvaranje utiče na publiku i njeno viđenje sveta.

Mirna Radin Sabadoš

mirna.radin.sabados@ff.uns.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

**IN PURSUIT OF ALTERNATIVE ENDINGS – FICTIONAL
POST-HUMANS AND THE BOUNDARIES OF THEIR
WORLDS**

“The only authentic ending is the one provided here:

John and Mary die. John and Mary die. John and Mary die.”

Margaret Atwood in her story “Happy Endings” humorously explores conventions of storytelling ultimately emphasizing that the boundary of any story is marked by the limits of human existence. Looking at the stories of the protagonists of the novels *Cosmopolis* (2003) and *ZeroK* (2016) by Don DeLillo, the paper examines how the novels challenge our understanding of human subjectivity as well as how they introduce the possibility of alternative forms of human agency facilitated by technology. Maintaining the neo-realist mode of storytelling, DeLillo pushes his protagonists Eric Packer and Artis Martineau to, instead of dying, choose an alternative (im)possible existence by willingly integrating their minds with the technological environment which would allow them to step into the unknown as if into an extension of life. By doing so their narratives flow into a parallel time loop, where they become alternatives of themselves, in a state which itself is an alternative to life different from death. The stories introduce the concept of a proto-post-human existence blurring the boundaries of “the natural and the artificial, the human and the machine” (Hollinger 1990: 30), also questioning the normalized concept of human identity established through the alternatives of body and mind, life and mortality.

Stanka Radojičić

stanka.radojicic@dgt.uns.ac.rs

Prirodno-matematički fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

**MARKERI ISTICANJA U AKADEMSKOM DISKURSU:
PREVIŠE ILI PREMALO?**

Predmet istraživanja je alternativni, integrativni pristup proučavanju diskursnih markera isticanja (*boosters*) kao sredstva persuazivne retorike u akademskom diskursu u engleskom i srpskom jeziku, a njegova alternativnost ogleda se u proučavanju teksta uz uključivanje vanjezičke stvarnosti kao važne dimenzije akademskog diskursa. Kao iskorak u odnosu na dosadašnja istraživanja ispitaće se funkcionalno razumevanje metadiskursnih markera isticanja u akademskom diskursu na engleskom i srpskom jeziku iz perspektive čitaoca kako bi se utvrdila potencijalna odstupanja u komunikativnoj funkciji.

Prema Hajlandu (1998.) koncept diskusnih markera isticanja kreće se u smeru realizacije interakcije, odnosno pripada komunikativnoj strategiji u kojoj se markeri isticanja smatraju interakcijskim elementima koji utiču na interpretaciju propozicionog sadržaja u akademskom diskursu. Takođe, markeri isticanja imaju primarne funkcije kvalifikacije iskaza, razmene značenje, komunikaciju i razumevanje pri čemu stvaraju atmosferu solidarnosti sa čitaocem ostavljajući malo prostora za vlastitu interpretaciju propozicionog sadržaja.

U ovom istraživanju analiziraće se diskursni markeri isticanja u odabranom korpusu naučnih monografija iz tri naučne discipline (lingvistika, geografija i fizika) u engleskom i srpskom jeziku. Diskursne markere isticanja u akademskom diskursu na engleskom i srpskom jeziku možemo prepoznati i kao elemente retorike ubeđivanja (Vasileva, 2001.) u prirodnim i društvenim naukama koje imaju specifične norme, konvencije, procedure, podatke što sve utiče na frekvenciju upotrebe diskusnih markera isticanja. Takođe, istraživanje pokušava definisati upotrebu markera u akademskom diskursu u tri istraživane discipline u oba jezika na specifičnom korpusu koji je deo literature na univerzitetskim studijskim programima te u kojoj meri autori monografija oblikuju svoje teorije, tvrdnje ili iskaze koristeći markere isticanja.

Anica Radosavljević Krsmanović

anica.krsmanovic@filum.kg.ac.rs

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

ALTERNATIVNI INDIKATORI POSTIGNUĆA U UČENJU ENGLESKOG JEZIKA

U ovom radu ispituje se postignuće u učenju engleskog jezika studenata nefiloloških studija u Srbiji, za čiju su procenu kao glavna mera korišćeni rezultati koje su ispitanici ostvarili na testu znanja. Glavni cilj rada je da se ispita mogućnost postojanja alternativnih indikatora postignuća, kao što su: ocene iz predmeta Engleski jezik, samoprocena nivoa znanja engleskog jezika i samoprocena uspešnosti u učenju ovog jezika. Smisao ovog cilja je da se proverí koje varijable bi se mogle koristiti kao alternativne kriterijumske varijable u istraživanjima u kojima nije moguće organizovati testiranje znanja. U istraživanju je učestovalo 843 isitanika, studenata osnovnih studija nefiloloških fakulteta u Srbiji. Merni instrumenti koji smo koristili bili su anketni upitnik i test znanja engleskog jezika. U istraživanju smo koristili kvantitativne metode statističke analize podataka: deskriptivne analize i korelacionu analizu. Rezultati su pokazali da u uslovima u kojima nije moguće organizovati testiranje znanja engleskog jezika kao alternativni indikatori postignuća u učenju engleskog jezika kod odabrane grupe ispitanika, mogu se koristiti prvenstveno samoprocena studenata o sopstvenom nivou znanja, zatim ocene koje ovi ispitanici ostvaruju iz engleskog jezika tokom studija, kao nešto manje pouzdan indikator, i na kraju, samoprocena uspešnosti kao najmanje pouzdan indikator.

Ana Radović Firat

ana.radovic-firat@ftn.kg.ac.rs

Fakultet tehničkih nauka u Čačku / Univerzitet u Kragujevcu

Zorica Mladenović

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

**OSTRAKIZAM U ROMANU *ŽENSKA FRANCUSKOG
PORUČNIKA DŽONA FAULSA* KAO ALTERNATIVNA
DRUŠTVENA I MORALNA PERCEPCIJA VIKTORIJANSE
ERE**

U radu će biti reči o fenomenu ostrakizma u viktorijanskom periodu Engleske opisanog perom Džona Faulsa koji u romanu *Ženska francuskog poručnika* izranja iz nesklada između nametnutih moralnih principa i traganja za istinom. Analiza fenomena ostrakizma biće u radu prikazana kao alternativna društvena i moralna percepcija viktorijanskih etičkih načela. Džon Fauls, balansirajući između modernizma i postmodernizma stvara sopstvenu, alternativnu, šemu viđenja društva, sa jedne, i drugačiju, alternativnu, formu romanesknog pripovedanja sa druge strane. Predmet izučavanja u ovom radu je njegov pripovedni postupak, sa naglaskom na karakterizaciji likova. U književnom prostoru između modernizma i postmodernizma on balansira između tradicije i antitradicije, stvorivši jedinstven model odnosa prema konzervatizmu i društvenom licemerju. Fauls, bez osude, tragike i grube polarizacije likova, vešto koristeći ironične komentare, stvara sopstvenu društvenu kritiku koja odudara od osnovnih viktorijanskih principa i opšteg shvatanja morala viktorijanske ere.

Vladeta Radović

vladeta.radovic@filfak.ni.ac.rs

Milan Dojčinović

milan.dojchinovic@gmail.com

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**WEB MEDIJI KAO ALTERNATIVNA SFERA
INFORMISANJA U POSTNOVINARSTVU**

Savremeni trenutak u kojem živimo i stvaramo može se označiti kao digitalna epoha prožeta binarnim jezikom jedinica i nula. „Digitalni život“ prati i digitalizovana sfera javnog informisanja u kojoj informisanje posredstvom internet medija trijumfuje nad tradicionalnom sferom informisanja (štampa, radio, televizija). Sve veći broj publike orijentiše se ka praćenju online medija, bilo posredstvom računara ili medijskih aplikacija na smartfon uređajima. Paradoksalno ili ne, digitalni mediji istovremeno su stvorili „informativnu bujicu“ koja je dovela do „začepljenja“ informativnih kanala, ali su otvorili i prostor u kojem je moguće ostvariti korektnu informisanost, izvan uniformnog konteksta politike izveštavanja tradicionalnih medija. Zbog toga web medije i možemo označiti alternativom u informisanju. U digitalnom medijskom okruženju transformišu se i novinarski žanrovi, poprimajući odlike internet komunikacije: sažeto, koncizno i jednostavnije. Predmet ovog rada su mediji online sfere kao alternativni izvori informisanja u eri postnovinarstva i postistine. Kako je sa sve većim protokom informacija u online sferi povećana šansa za dezinformisanost, od naročito značaja je istaći mehanizme kojim se auditorijum može zaštititi od lažnih vesti i neistina. Metodnom analize sadržaja, i jednim od ciljeva rada, pokušaćemo da utvrdimo da li medijsku online sferu možemo percipirati kao zasebnu sferu informisanja ili kao dopunu tradicionalnoj sferi.

Nataša Rakić

natasaraki@filum.kg.ac.rs

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

ALTERNATIVA KULTURI ZABORAVA: NEMAČKA U SAVREMENOM NEMAČKOM ROMANU O AFRICI

Osvajanje Afrike nakon Berlinskog kongresa održanog 1885. godine i višedecenijsko sprovođenje kolonizatorske vladavine putem primene sile sa ciljem osvajanja životnog prostora i eksploatacije prirodnih i ljudskih resursa podržavao je veći deo tadašnje nemačke kulturne elite, te je ostao zabeležen nemali broj književnih dela u kojima su predstavnici nemačke vojne sile, kao i njihovi poduhvati, glorifikovani. Sve do Drugog svetskog rata veličali su se snaga i uspesi nemačkih kolonijalnih trupa na tlu Afrike iako su za rezultat imali istrebljenje velikog broja pripadnika afričkih plemena. U senci Holokausta nemačka javnost zaboravlja kolonijalne poduhvate Nemačkog carstva koji postaju aktuelna tema nemačke političke i kulturne scene tek početkom 21. veka. U jeku brojnih debata o nemačkoj odgovornosti i priznavanju krivice za primenjeno nasilje nad afričkim narodima tokom kolonizacije Afrike čuju se glasovi nemačkih pisaca koji u svojim romanima tematizuju ovaj period.

U radu se pruža uvid u kompleksni odnos savremenog nemačkog društva prema kolonijalnoj prošlosti Nemačkog carstva kroz analizu savremenih nemačkih romana o Africi. U radu se ispituje teza da progovaranje o kolonijalnoj prošlosti Nemačke kroz književna dela nudi alternativu kulturi zaborava. Rajnhard Kesler tvrdi da, nasuprot razvijenoj kulturi sećanja na Holokaust, „Nemačka pati od kolonijalne amnezije“ (Kössler 2007: 362), što se može protumačiti kao jedan od razloga za kasni početak razvoja germanističkih postkolonijalnih studija na kojima se temelji ovo istraživanje. Rad će nastojati da ukaže na različita tumačenja sprovedene kolonizatorske prakse na tlu nekadašnjih nemačkih kolonija u Africi kroz analizu odabranih nemačkih romana. Odabrani romani de-centriraju evropocentrično ispredanje istorije postavljajući kolonizovanu Afriku i patnju afričkih naroda u centar, čime se omogućava alternativni uvid u nemačku prošlost.

Smiljana Rakonjac

smiljana.rakonjac@gmail.com

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

**ALTERNATIVNA ISTORIJA U ROMANU
ZAVERA PROTIV AMERIKE FILIPA ROTA**

Filip Rot, pripadnik druge generacije jevrejskih pisaca u Americi, bio je, nakon objavljivanja svoje prve knjige, kritikovan zbog načina na koji se bavio Jevrejstvom, a način na koji je pisao o Jevrejima je bio okarakterisan kao svetogrdan u vremenima kada su sećanja na Holokaust još uvek bila sveža, a pominjanje Jevreja u negativnom kontekstu smatrano nepoštenim. Stav kritike i javnosti prema delu Filipa Rota se značajno menja 2004. godine kada je objavljen roman *Zavera protiv Amerike*. Zaplet ovog romana je dolazak na vlast Čarlsa Lindberga, poznatog američkog avijatačara, koji donosi antisemitske zakone i zastupa rasnu politiku sličnu onoj u nacističkoj Nemačkoj. Svrha ovog rada je analiza alternativne istorije kao književnog žanra koji je često inspirisan nacističkim zločinima i kojim se rasvetljavaju moderni strahovi od novih progona i rasne diskriminacije. Teorijski okvir ovog rada sačinjava koncept jevrejske anksioznosti američke kritičarke Brett Ashley Kaplan koja smatra da težnja za korišćenjem alternativne istorije kao književne forme kod jevrejskih pisaca dolazi iz jevrejskog straha da opet budu žrtve, ali i od straha da oni mogu biti ti koji će počinuti novi zločin u Izraelu. Na ovaj način koncept jevrejske anksioznosti biva polaznom tačkom za razumevanje važnosti alternativne istorije kao načina za suočavanje sa prošlom istorijskom traumom, ali i sa njenim posledicama u savremenom istorijskom okviru.

Andela Redžić

andjela.redzic@gmail.com

Balkanološki institut SANU, Beograd

MLAĐI SAGOVORNICI U DIJALEKATSKIM ISTRAŽIVANJIMA

Tradicionalna dijalektološka istraživanja zasnovana su na analizi govora ljudi koji pripadaju najstarijoj generaciji, kao pouzdanim nosiocima lokalnih jezičkih idioma. Mlađi govornici i oni srednje dobi smatraju se nepouzdanim za ovakva istraživanja jer na njihov govor utiče standardni jezik kojem su izloženi u školi i preko medija. Međutim, mlađi govornici se ne koriste isključivo standardom, već su bidijalektni, te svoj govor prilagođavaju komunikativnoj situaciji i u zavisnosti od sagovornika sa kojim komuniciraju. S obzirom na to da se ne radi o dva različita jezika, već o varijetetima jednog, upotreba lokalnog govora, odnosno standarda, nije jasno razgraničena, te se crte mešaju i koriste paralelno. U ovom radu biće primenjeni alternativni teorijski i metodološki pristupi dijalektološkim istraživanjima. U teorijskom smislu, biće istaknute one dijalekatske crte koje inkliniraju standardnom jeziku, koje ukazuju na dinamičnu prirodu dijalekta kao jezičkog fenomena. Ovakva istraživanja stoje u opoziciji sa tradicionalnim dijalektološkim istraživanjima, koja se fokusiraju samo na one crte koje ne izlaze iz strukture dijalekta. U metodološkom smislu, istraživanja se zasnivaju na razgovorima vođenim sa govornicima mlađe i srednje generacije.

Na primeru analize audio-snimka razgovora u kojem učestvuju četiri osobe biće istražena upotreba lokalnog govora u Siriničkoj župi kod mlađih govornika. Fokus ovog rada je na pronalaženju standardnih jezičkih formi i njima ekvivalentnih dijalektizama, kako bi se utvrdilo u kom se stepenu, ali i pod kojim uslovima, javljaju i jedni i drugi, i to na svim nivoima. Cilj ovog istraživanja je ukazivanje na promene u dijalektu, koji se kao i svaki jezički varijetet menja, ali ne iščezava u potpunosti.

Alina Resceanu

aresceanu@yahoo.com

Faculty of Letters Department of British, American and German
Studies / University of Craiova, Romania

**ALTERNATIVES IN THE NON-NATIVE USE OF THE
ENGLISH PROGRESSIVE: INSIGHTS FROM L2
LEARNERS**

In this paper, we bring into discussion aspects regarding the varied alternative uses of the progressive in L2 Englishes, which differ from those for L1 English. As pointed out in recent studies on language variation and change (Leech et al. 2009; Björkman 2010; Ranta 2013), in L1 English the phenomenon was ascribed mainly to a growing functional range of the progressive for stylistic reasons, whereas in the case of L2 Englishes, it is often put down to the differences between English and the speaker's mother tongue. Moreover, the recent frequent use of the present progressive in both L1 and L2 (written and spoken) is seen as the result of shifting modes of speech presentation and as a tendency determined by the increasing colloquialization of the language. Besides, the progressive in standard English is rather peculiar because of its many acquired functions in addition to the general meaning of 'action-in-progress', but much of these functions had already been grammaticalized throughout the evolution of the English language and now, in contemporary English, the progressive has a more extensive paradigm than its equivalent constructions in other languages.

Тања Русимовић

tanjarusimovic@yahoo.co.uk

Гимназија „Бора Станковић“ Врање

АЛТЕРНАТИВНОСТ ЕНДОЦЕНТРИЧНОГ АНТЕЦЕДЕНТА РЕЛАТИВНЕ КЛАУЗЕ СА РЕФЕРЕНЦИЈАЛНОМ АНАФОРОМ

Антецедент који се односи на групу синтаксички повезаних речи, у којој је подређени члан функционално еквивалентан групи, односно супстантивизиран, представља ендоцентрични антецедент. Елиптирање именице из антецедента омогућено је контекстом из тог разлога је форичност антецедента пресудна у постизању одређености референта и информативности дискурса. У фокусу овог рада је референцијална анафора анакатафоричког ендоцентричног антецедента израженог показном заменицом (Пр. Бокачо је **тај** *КОЈИ* је Дантеа први извео на трг). Ендофорички антецедент (тај) најпре анафорички упућује на властиту именицу (Бокачо), тј. на референт који је јединствен, што анафору чини референцијалном. Затим, катафорички упућује на садржај релативне клаузе који представља нову релевантну одредбу већ одређеног референцијалног израза и доприноси информативности исказа. У оваквим примерима анакатафорички ендоцентрички антецедент са адјективном релативном клаузом у ствари је предикатив надређене клаузе, тј. представља предикативну клаузу. Уколико бисмо анулирали копулу, ендоцентрични антецедент и релативизатор, добили бисмо независну реченицу и притм не бисмо угрозили информативност исказа (Пр. Бокачо је Дантеа први извео на трг). Независна реченица представља алтернативу релативној у комуникативном смислу, међутим, нарушена је експресивност исказа која је ишла у правцу истицања субјекта његовом редупликацијом у релативној реченици. Дакле, разлози су стилски.

Daniel Russo

daniel.russo@uninsubria.it

Department of Human Sciences and Territorial Innovation
(DiSUIT)/ University of Insubria, Varese, Italy**AN ALTERNATIVE ENGLISH SPELLING: HISTORICAL
AND CONTEMPORARY APPROACHES**

Modern English spelling developed from the 14th century, when English gradually became the official language of England again as Norman French went into decline after the loss of most of England's French lands. At this stage English although very different from before the Norman Conquest and early writers of this new English, especially Chancery clerks, promoted a large number of competing standards based on a variety of orthographical sources and approaches (Upward and Davidson 2011). English spelling consistency became an even more prominent issue when William Caxton brought the printing press to Britain in 1476, and English spelling was mainly established by common printing practices before the Great Vowel Shift, which occurred between the 15th and early 17th centuries and increased the difference between the written and spoken word. Thereafter, there have been two periods when spelling reform of the English language has attracted particular interest: the first was from the middle of the 16th to the middle of the 17th centuries, when a number of publications (e.g. Richard Mulcaster, Edmund Coote) and dictionaries (e.g. Samuel Johnson) outlining proposals for reform were published; the second period started in the 19th century and is linked to the development of phonetics as a science, e.g. Noah Webster's dictionary included an essay on the oddities of modern orthography and his proposals for reform (some of which would become hallmarks of American English spelling).

The purpose of this study is to explore more recent and potential proposals for English spelling reform across both English-speaking and non-English speaking countries: those based on the current alphabet (e.g. Cut Spelling, Parallel English, SoundSpel, Simplified Spelling), and those extending or replacing the current alphabet (Deseret alphabet, Interspel, Shavian alphabet, Quikscript). The paper highlights the arguments for and against reform that underlie these approaches in order to frame them in a broader historical perspective.

Theodora P. Saltidou

saltidouroula@yahoo.gr

Department of Linguistics and Language Teaching, School of German / Aristotle University of Thessaloniki

**“LET’S STUDY YOUTH IDENTITIES IN THE 80’S,
DARLING!”: THE SOCIOLINGUISTIC CONSTRUCTION
OF YOUTH IDENTITIES IN POPULAR GREEK COMEDY
FILMS”¹**

During the '80s, due to the ideological recognition of youth in the social space, 'youth language' was broadly accepted in Greece as a distinctive social variety expressing the different worldviews of young people and their cultures, along with their challenge towards the "adult society" (Androutsopoulos & Kakridi 2010). These characteristics of 'youth language' and its 'covert prestige' (Trudgill 1972) were broadly utilized at the comedy films of this period, in order to attract the dynamic young audience. However, these movies are repeatedly broadcast in the Greek private television till nowadays, as they have gained a great popularity. Based on these observations and drawing upon a combined analytical framework for the sociolinguistic analysis of fictional media texts, such as TV series and movies (see also Saltidou & Stamou 2018; Stamou & Christou 2017), which resides in sociocultural linguistics (Bucholtz & Hall 2005), ethnomethodology (Sacks 1992) and interactional sociolinguistics (Gumperz 2001), my analysis revolves around the investigation of sociolinguistic construction of youth identities in scenes from well-known Greek comedy films first screened at the decade of the '80s. The analysis revealed that these sociolinguistic representations, despite underlying many alternative aspects of young people, reproduce at the end the main (metapragmatic) stereotypes (Agha 1998) associated with "adolescence discourse" (Bucholtz 2002) and the dominance of standard language ideology.

---

¹ This research is co-financed by Greece and the European Union (European Social Fund- ESF) through the Operational Programme «Human Resources Development, Education and Lifelong Learning» in the context of the project "Reinforcement of Postdoctoral Researchers - 2nd Cycle" (MIS-5033021), implemented by the State Scholarships Foundation (IKY).

Rudolf Sárdi

sardirudolf@gmail.com, rudolf.sardi@smu.tn

Language and Cultural Centre / South Mediterranean University,
Tunisia**AN ALTERNATIVE READING OF HENRY JAMES'S
SHORT FICTION**

The present paper offers an alternative reading of two of James's short stories through discourse informed by postcolonial theories. It will be claimed that James emerges as an emblematic figure in establishing a space that is something of an elimination of cultures and attitudes associated with national identities. Along these lines, the paper examines the colonial mentality of the American travellers who treat Europe as a tempting Orient, an imaginary locus resplendent with collectibles of all sorts. James's elusive dreamlands are ambiguous utopias, exemplified by a sought-after image of Europe, which have the potential to create hybrid spaces, produced by the interaction of two separate 'parent' cultures as formulated by Mikhail Bakhtin and Homi Bhabha.

While James is highly prized and evaluated for the moral and psychological realism found in his oeuvre, including his creation of character and his understated yet lively sense humour, the present paper will offer an alternative close-reading by examining his fiction in terms of not what it denotes ethically, psychologically, socially or philosophically, but how it succeeds in reconstructing modern American identity and creating a new model of existence characterised by ambivalence and hybridity in thought.

In attempting to achieve this objective, it will be concluded that James's shorter and longer works present material open to further alternative interpretations, which imply that James's fiction should be re-evaluated by using a range of recent critical theories moving beyond the time-honoured dichotomies of meaning/unmeaning and unity/disunity.

Ана Савић-Грујић

anasavic81@gmail.com

Институт за српски језик САНУ, Београд

СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА ЛЕКСЕМА СА ЗНАЧЕЊЕМ „ЗАОВА” У ГОВОРИМА ПРИЗРЕНСКО-ТИМОЧКЕ ДИЈАЛЕКАТСКЕ ОБЛАСТИ

У раду су с лексичко-семантичког становишта представљени алтернативни називи којима је у говорима призренско-тимочке дијалекатске области снаха именовала мужевљеву сестру. Лексичка грађа ексерпирана је из дијалекатских речника и допуњена подацима прикупљеним за први том *Српског дијалектолошког атласа*. Подстицај за бављење овом темом произашао је из чињенице да је у речницима поред више различитих фонетских ликова лексеме *заова* забележен и велики број алтернативних (најчешће метафоричких) назива заснованих на колективној експресији језичке заједнице. Забележене номинационе јединице описане су на основу семантичких података који су потврђени у речницима, те сагледане у оквиру семантичких група које је установила М. Бјелетић (1996: 97), а ми их модификовали у складу с нашом грађом: *имена која означавају друштвени статус (статус у породици, престижна занимања, титуле), имена која означавају позитивне људске особине (физичке и психичке), имена настала према називима различитих реалија, имена настала према називима биљака, имена настала према називима животиња*. Истраживањем је потврђена првобитна претпоставка да су оваква алтернативна именовања најчешће одражавала емотивни став ново доведене младе према мужевљевој сестри, а неретко су имала и профилактичку сврху. Циљ овог рада је да се кроз лексичко-семантичку анализу укаже на културне специфичности (веровања, ритуали, симболи и сл.) уткане у семантичке садржаје датих именовања, као и на специфичан однос говорних представника према једном сегменту њиховог окружења.

Irena Selaković

irena.selakovic@filum.kg.ac.rs

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

**USVAJANJE IDIOMATSKIH KONSTRUKCIJA NA
ŠPANSKOM JEZIKU UZ POMOĆ ŽARGONA IZ
HISPANSKE KINEMATOGRAFIJE**

U ovom radu predstavljamo alternativan način za usvajanje idiomatskih konstrukcija na španskom jeziku na osnovu žargona iz dostignuća hispanske kinematografije. Idiomatske konstrukcije u velikom broju slučajeva predstavljaju problem prilikom učenja španskog kao stranog jezika, a studenti veoma često unapred stvaraju averziju prema njima zbog toga što im se pažnja ne posvećuje dovoljno na početnim nivoima učenja jezika. Drugi od problema za njihovo savladavanje može biti striktna okrenutost nastavnika gramatičko-prevodnom ili direktnom metodu u nastavi. Međutim, priroda frazeoloških jedinica zahteva viši stepen kreativnosti prilikom njihovog prezentovanja u okviru određene nastavne jedinice. U našem radu polazimo od hipoteze da je savladavanje idiomatskih konstrukcija lakše ukoliko se prvobitno predstave i objasne primeri žargona konkretnih situacija iz filmova, koji su veoma često zanemareni u gramatikama i priručnicima za učenje stranog jezika. Želimo da ispitamo da li su studenti motivisaniji za usvajanje idiomatskih konstrukcija kada su već upoznati sa elementima španske kulture koji su prikazani kroz film kao audiovizuelno sredstvo u nastavi. Odlučili smo se da povežemo ove koncepte zbog toga što veliki broj frazeologizama predstavlja odraz kulture jednog naroda. Rezultate ćemo prikazati na osnovu kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja sprovedenog sa studentima treće godine Filološko-umetničkog fakulteta u Kragujevcu koji uče španski kao strani jezik.

Vesna Simović

vesna.simovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

O JEDNOJ ALTERNATIVNOJ SLICI FRANCUSKE

Istraživanja koja smo sproveli kod studenata Univerziteta u Nišu (2015, 2020) pokazala su da, i pored dugogodišnjeg učenja, njihovo viđenje Francuske ostaje uglavnom na stereotipnim, prvenstveno pozitivnim predstavama o Francuskoj kao zemlji ljubavi, romantike, rafinirane kuhinje, visoke mode, luksuznog načina života, turističkih atrakcija Pariza i Azurne obale.

Cilj ovog rada je da pokaže jednu drugačiju sliku Francuske rasprostranjenu među srbofonim govornicima. Ona ukazuje na socijalne aspekte koji nisu prisutni u predstavama studenata o Francuskoj i Francuzima. Kao korpus za analizu koristili smo odrednice u vezi sa Francuskom u onlajn rečniku slenga Vukajlija. Iako reflektuje svakodnevni, realni život izvornih govornika (brojni imigranti, nezaposlenost, teški uslovi života u defavorizovanim četvrtima, multikulturalnost francuskog društva i dr.), i ova slika Francuske duboko je prožeta individualnim i kolektivnim stereotipnim predstavama čiji se afektivni naboj kreće između ironije, podsmeha, čak i prezira.

Smatramo da je u savremenoj nastavi i učenju stranog jezika utvrđivanje dominantnih stereotipa o ciljnom jeziku i kulturi, bilo da su oni pozitivni ili negativni, preduslov za svaki dalji rad na osvešćivanju i prevazilaženju pojednostavljenih i uopštenih predstava o zemlji čiji se jezik uči, o izvornim govornicima i njihovoj kulturi (*stereotype awareness*) pa samim tim i za uspešno ovladavanje tim jezikom. Otuda i interesovanje za istraživanje ove teme.

Milena Škobo

milenanikolic86@yahoo.com

Faculty of Philology / Sinergija University, Republika Srpska,
Bosnia and Herzegovina**Ana Sentov**

ana.sentov@flv.edu.rs

Dr Lazar Vrkatić Faculty of Law and Business Studies / Union
University**ONLINE LITERATURE COURSE MODEL:
AN ALTERNATIVE TO FACE-TO-FACE TEACHING**

In recent months, teachers and educators have been striving to design or introduce new remote learning formats in order to offer an alternative to in-person classroom teaching, transfer their courses online and create compelling and engaging content. The aim of this paper is to provide the literature teachers at secondary and tertiary education level with an online literature course model that would serve as a solid reference point for planning, designing, managing and conducting online literature classes. The online literature course model has been developed using the Victorian Literature syllabus (Department of English, Sinergija University) and the Nineteenth-Century English Literature syllabus (Department of English, Faculty of Law and Business Studies Dr Lazar Vrkatic). We endeavour to show how the analysis and interpretation of a classic work of literature should look like in a virtual learning environment by using Dickens's novel *Oliver Twist* (1838) as an example. The paper offers various online activities and online tools that can be efficiently used in conducting a literature course with a detailed procedure and guidelines for creating an effective learning environment.

Svetlana Slijepčević Bjelivuk

s.slijepcevic@gmail.com

Institut za srpski jezik SANU, Beograd

POJMOVNE METAFORE U JAVNOM DISKURSU U PERIODU EPIDEMIJE KOVIDA

U ovom radu bavimo se najčešćim pojmovnim metaforama u javnom diskursu u periodu epidemije kovida, kao i njihovim pratećim implikacijama. U vreme pandemije kao najveća preokupacija nametnule su se teme vezane za kovid: širenje virusa, način suzbijanja, preduzimanje mera. Mediji su u fokus stavili najpre konferencije za štampu, putem kojih su se obraćali lekari i političari, a zatim su se njihove izjave dalje prenosile, te su i reakcije i komentari na njih postali deo javnog diskursa. Pod javnim diskursom podrazumeva se upotreba jezika u društvu putem pisanih i izgovorenih tekstova u najrazličitijim medijima, dnevnoj i nedeljnoj štampi, televiziji, radiju, na internetu (Silaški i dr. 2010). Sudeći prema onome što je ušlo u građu za monografiju Javni diskurs Srbije (Silaški i dr. 2010), postoje, zapravo, najmanje dve vrste diskursa koje čine javni diskurs: 1. medijski diskurs i 2. politički diskurs. U korpus za istraživanje ušli su tematski određeni tekstovi koji se tiču virusa različitih medija (Politika, RTS, Blic, N1, NovaS). Ovo me se mora pridodati diskurs društvenih mreža i portala kao periferni u odnosu na centralno određenje javnog diskursa, te smo stoga u korpus uvrstili i komentare na Fejsbuku i Tviteru, dvema najzastupljenijim društvenim mrežama u Srbiji. U skladu sa teorijsko-metodološkom postavkom kritičke analize diskursa, uzeli smo u obzir da je važan cilj razmotriti moć koju pojmovne metafore imaju u zavisnosti od socijalnih aktera kako bismo ponudili alternativne načine interpretacije javnog diskusa u periodu koronavirusa i time skrenuli pažnju na korišćene manipulativne i ubeđivačke tehnike. Pokazalo se da se ubeđivački i manipulativni ciljevi u ovom diskursu postižu različitim metaforama, od kojih se posebno izdvajaju metafore rata, prirodnih nepogoda, metafora škole i čudovišta, a uočljiva je i metafora sporta.

Soňa Šnircová

sona.snircova@upjs.sk

Pavol Jozef Šafárik University, Slovakia

**METAMODERNIST ALTERNATIVES IN MIKE
MCCORMACK'S *NOTES FROM A COMA***

The paper discusses *Notes from a Coma*, a novel marked as “the first great 21st-century Irish novel”, in the framework of the metamodernist theory that has been recently offered as an alternative to postmodernism (Vermeluen and Akker 2010, 2015; Vermeluen 2015; Akker, Gibbons, Vermeluen 2017, 2019; Gibbons, Vermeluen, Akker 2019). The narrative about a Rumanian orphan who has got a chance to acquire an alternative life and identity in a small Irish community presents the reader with a similar chance to endow its apparently postmodern texture with alternative, metamodern, meanings. I argue that the surface elements of postmodernist fragmentation, deconstruction, irony, nihilism and dystopic representation of the future support the novel's deeper structures that reflect the metamodernist hope for the revival of unity, sincerity, affect and a desire for a reconstruction of utopian myths. *Notes from a Coma* is thus illustrative of the metamodernist writings that employ postmodernist strategies not to enhance but to undermine postmodern sensibilities.

Биљана Солеша

solasabilja@gmail.com

Медицинска школа, Крушевац

ПОЕТИЧКЕ АЛТЕРНАТИВЕ ЕРОТСКОГ ГОВОРА У ПРИПОВЕТКАМА БОРЕ СТАНКОВИЋА

Предмет истраживања овог рада је поезика еротског доживљаја у приповеткама Боре Станковића. Контролисана и цензурисана тематизација еротског у српској књижевности епохе реализма и његова рестриктивна реторика условиле су потребу за применом разних алтернативних поступака у поезици еротског писма. Страдање јунака, опседнутог љубавном патњом и жудњом под притиском крутих норми патријархалног морала једно је од честих тематско-мотивских опредељења у приповедној прози Боре Станковића. Интимни конфликт јунака прераста у напету личну драму, а потиснути ерос добија свој деструктивни вид са трагичним исходом. Теоријско методолошки оквир рада обухвата ставове С. Фројда, Ж. Батаја, М. Епштејна, В. Јеротића, Ј. Стрковића.

У раду се истражују функције лирске народне песме, говора тела, тишине, описа природе, као алтернативних поступака поезике еротског у приповеткама *Стари дани*, *У ноћи*, *Станоја*, *Покојникова жена*, *Увела ружа*. Циљ рада је да се указивањем на естетски учинак наведених поступака на нивоу метафоризације, симболизације, сублимације, допринесе свеобухватнијем сагледавању поезике Боре Станковића.

Милица Спремић Кончар

m.sprenickoncar@gmail.com

Филолошки факултет / Универзитет у Београду

**„СМРЗНУТО ТЕЛО, А НЕ БЛАГА ОВОГА СВЕТА”:
АЛТЕРНАТИВА КОЛЕКТИВНОМ ЖИВОТУ У
СТАРОЕНГЛЕСКИМ ЕЛЕГИЈАМА**

Ослањајући се на критичку праксу новог историзма, а нарочито на Гринблатов појам моћи која, иако наизглед монолитна, увек у себи садржи пукотине и конфликте, односно елементе субверзије у односу на доминантни поредак (Гринблат 2003), у овоме раду анализираћемо староенглеске елигије „Потукач”, „Морепловац” и „Женина тугованка”. Староенглеско ранофеудално племенско друштво темељило се на припадању колективу – породици, ратничкој дружини и племену – а живот у њему уређивао је облик обичајног права познат као херојски кодекс. Колектив који је појединцу био уточиште и извор материјалне сигурности, али од кога је заузврат тражио безрезервну покорност и у потпуности га обликовао, одговара новоисторијском појму доминантног поретка. Староенглеске елигије „Потукач”, „Морепловац” и „Женина тугованка” описују измењене животне околности услед којих појединац – против своје воље или ређе сопственом одлуком – престаје да буде део колектива и почиње да живи алтернативним начином живота као усамљеник и изгнаник. Алтернатива колективу приказује се кроз изгнаничке формуле „лишен радости”, „лишен родне земље” и „ходити стазама изгнанства”, док се сећање на колектив дочарава призорима гозбене дворане и господара који дели благо, или пак сликама супружничке љубави и брачне среће. Положај јунака елигија и начини на које прихватају алтернативне околности представљају видове субверзије у односу на доминантни поредак, док њихова искуства воде закључку да је опстанак ван колектива био ретка и тешко замислива опција, али да је алтернатива ипак постојала као могућност, те да је ретка изгнаничке из колектива у који повратак више није био могућ оптемењивала мудрошћу, вером у вечни живот или пак стоицизмом.

Ivan Stamenković

ivan.stamenkovic.1987@gmail.com

Faculty of Philosophy / University of Niš

ALTERNATIVE EUPHEMISMS: INVESTIGATING THE PRESENCE OF “PEOPLE-FIRST” EXPRESSIONS IN THE COCA-CORPUS

Politically correct language has become a norm in the past three decades; however, it is also an area that is in constant flux, with alternative expressions replacing old ones on an almost daily basis. Among key expressions used to support this approach are expressions known as euphemisms—“vague and indirect expressions, in their quest to avoid and camouflage life’s harsh realities” (Halmari 2011: 828) This research focuses on euphemisms used for people with disabilities, one of the newest developments in this regard being the “people-first” language, euphemistic expressions that place the person in the first place. The aim of this paper is to ascertain the level to which these prescribed guidelines for talking about people with disabilities have been implemented in everyday American English by exploring their distribution in the Corpus of Contemporary American English (COCA) in comparison to their “non-people-first” counterparts within the 1990–2010 period. The hypothesis is that the corpus search of this timeframe will show a larger proportion of the politically correct people-first expressions coupled with non-offensive lexical euphemisms, as well as that the progress of time will coincide with the increase in people-first terminology in comparison to its non-people-first counterparts.

Маша Станишић

masastanistic1982@gmail.com

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

МОГУЋИ АЛТЕРНАТИВНИ СВЕТОВИ ПРИЧЕ У ЧЕХОВЉЕВОЈ ПРИПОВЕЦИ

У овом раду испитаћемо како неактуализовани могући светови прича, уведени дискурсом фикционалних ликова, отварају многоструке приповедне алтернативе које у уму читаоца шире границе кратке приче и продубљују њена могућа значења. Како наративне универзуме, поред физичког света (чињенични догађаји), креирају и приватни домени ликова (знање, жеље, намере, очекивања), у доброј фабули менталне репрезентације не рефлектују само актуелне, већ и мноштво могућих, инкомпатибилних догађаја. Увођењем виртуелних наративних светова у причу у којој је могуће издвојити један доминантни свет, тзв. *single world* приповести, отварају се бројне наративне алтернативе, које, као што је то случај у Чеховљевим приповеткама, стварају осећај код читаоца да је хоризонт приче много шири. Теоријски оквир пружиће нам когнитивна наратологија, концепт света приче Мари-Лор Рајан, теорија могућих светова и у оквиру ње теорија транссветовних идентитета Јурија Марголина.

Селена Станковић

selena.stankovic@filfak.ni.ac.rs

Наташа Живић

natasazivic@filfak.ni.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

ФРАНЦУСКА АПСОЛУТНА КОНСТРУКЦИЈА И ЊЕНИ СРПСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ: АЛТЕРНАТИВНЕ СТРУКТУРЕ

Француска апсолутна конструкција (*la construction absolue détachée*) припада комплексу интерпункцијски и интонацијски издвојених структура морфолошки разноврсних, али повезаних следећим дистинктивним обележјима: слободна дистрибуција у реченици (почетна позиција, позиција између субјекатске групе и глагола, позиција иза глагола), секундарна предикација (спољашњи конституент који пружа додатну информацију о кореференцијалној номиналној синтагми из главне предикације) и имплицитни референт (као редукована реченица, подразумева референт који би у њеном пуном облику имао функцију субјекта). Апсолутна конструкција је двочлани синтаксички израз – именичка група + придев / партицип / предлошка синтагма – чији се конституенти налазе у предикативној релацији. Семантички гледано, њоме се према кореференцијалном појму показује однос дела према целини при чему се референт одређује у погледу неке особине (делови тела, психичке особине, понашање). У раду се, полазећи од налаза С. Анон (*Suzanne Anon*, 1989) и Б. Комбета (*Bernard Combettes*, 1998), описује француска апсолутна издвојена конструкција, а будући да у српском језику не постоји њен синтаксички еквивалент, техником контрастивне анализе испитују се структуре које се појављују као алтернативни модели. Очекује се да ће то бити пре свега квалификативни генитив и квалификативни инструментал, али и друге морфосинтаксичке, као и морфолошке категорије одредби (не)самосталних речи. Истраживање се спроводи на примерима ексцерпираним из француских књижевних дела и њихових превода на српски језик.

Bogdan Stanković

stbogi95@gmail.com

Nataša Tučev

natasamlk@gmail.com

Faculty of Philosophy / University of Niš

ALTERNATIVE WORLD IN *THE OCEAN AT THE END OF THE LANE*

In his novel *The Ocean at the End of the Lane* (2013), Neil Gaiman creates an alternative world in order to dramatise the young protagonist's subconscious fears concerning the threatening changes in his social environment. The seven-year-old boy is isolated in his recognition of the otherworldly entity who comes to fulfill people's materialistic desires in unpleasant ways, and also seduces and possesses the boy's father. In terms of the classification proposed by Farah Mendlesohn in her study *Rhetorics of Fantasy* (2008), Gaiman's novel belongs to the category of Intrusion Fantasy, whereby the protagonist is the only one capable of perceiving the intrusion of the fantastic and the existence of something outside the consensus reality. As Mendlesohn argues, in such narratives the intrusion "has to be negotiated with or defeated, sent back whence it came or controlled". In Gaiman's novel, however, the intrusive element can never be completely overcome, since its point of entry, or the portal between the primary and the alternative world, is the protagonist's own heart. The paper also analyses the significance of the three archetypal feminine figures who have a positive role in the alternate magical world.

Добривоје Станојевић

dobrivoje.stanojevic@fpn.bg.ac.rs

Лидија Мирков

lidija.mirkov@fpn.bg.ac.rs

Факултет политичких наука / Универзитет у Београду

ГЕНОЛОШКА МЕДИЈСКА АЛТЕРНАТИВА – КОЛУМНА КАО ПРОТИВЖАНР

У добу дигиталних садржаја, информација не допире до човека само посредством стандардних и утврђених језичких и жанровских форми. Осим хибридних, у јавности је могуће искувати мноштво других жанрова, у складу са контекстом актуелне стварности. Први новинарски жанр издвојен из света књижевности – колумна – данас није само књижевност у малом. У њој се одвијају токови које можемо посматрати из угла књижевних и студија новинарства јер задржава нормирана жанровска својства, дајући нове димензије значења. Генолошких истраживања у области медија је мало. Чување обележја традиционалних жанрова тешко је као и обликовање нових жанрова који се могу означити као *алтернативни*. Колумна у јавном дискурсу данас није занемарена већ, напротив, привлачи пажњу младих генерација (недељници, портали, нове медијске платформе попут Јутјуба или Тед разговора). *Колумна* као *противжанр* јесте осведочена „навика“ текста да се обликује насупрот очекивању. Колумниста сам одређује своје жанровске границе. Иронијско-пародијска, негаторска, нихилистичка страна колумне проистиче из несигурности новинарског дискурса. Непрестано меандрирање форме утиче на њено опажање. Противжанровска својства колумне чине је критички окренутом према генолошким конвенцијама. Колумна нема строгих конвенција, осим конвенција разбијања конвенција и настојања да буде „неконвенционална“. Колумна помера границе и значења жанрова и доприноси децентрирању савременог медијског дискурса. Она постаје нова структурна доминанта савременог новинарства.

Strahinja Stepanov

strahinja.stepanov@ff.uns.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Novom Sadu

**TEORIJA OKVIRA I “ALTERNATIVE” U NOVINSKOM
IZVEŠTAVANJU (PRIMER PROTESTA TAKSISTA)**

U ovom radu će se ispitivati kako je u novinskim člancima (*Novosti*, *Politika*, *Danas*) prikazan protest taksista u Beogradu (početkom novembra 2019. godine). Polazeći od analize sadržaja posmatranih članaka uočavaju se različita jezička sredstva i prati njihov odabir (leksika, gramatika) pomoću kojih se stvaraju/aktiviraju određeni (alternativni/“alternativni”) okviri (frames) u kojima se – unutar novinskog diskursa – predočava jedan isti događaj: protest taksista na beogradskim ulicama novembra 2019. godine. Pokušava se objasniti – pomoću teorije okvira (Bateson, Goffman, Gitlin, Entman i dr.) a u širem okrilju kritičke analize (Fairclough, Wodak) – kako izgledaju i deluju mehanizmi u službi selektivnog predstavljanja podatka (istivanja uzočno-posledičnih veza između činjenica), tj. uokviravanja jednog događaja, što posledično dovodi i do različitih shvatanja i vrednovanja protesta.

Aleksandra Z. Stojanović

sandra.stojanovic95@hotmail.com

Faculty of Philology and Arts / University of Kragujevac

**AN ALTERNATIVE WORLD-VIEW: IAN MCEWAN'S
*NUTSHELL***

The goal of the paper is to explore the alternative modes of representing Shakespeare's *Hamlet* in McEwan's novel *Nutshell* and to determine the purpose of including Shakespearean references in the latter. The theoretical framework will be based on Julia Kristeva's notion of intertextuality, as well as that of Harold Bloom presented in *The Anxiety of Influence*. We shall explore Bloom's views as opposed to other postmodern theories in which intertextuality is used to present previous literary works solely as material for constructing a postmodern literary framework. The paper aims to determine whether *Nutshell* is an effort on behalf of the author to free himself from the influence that his literary predecessor exerts on him or whether it is Fredric Jameson's view on the concept of *blank parody*. The very form of narration chosen by McEwan, namely that of an unborn fetus, raises the question of the reliability of the narrator. The main source of unreliability, apart from the age and limited viewpoint of the narrator, is the wide spectrum of genres displayed in the novel, varying from a psychological thriller, a murder mystery to a fantasy novel. The novel may be seen as being alternative in two manners: as a rewriting of Shakespeare's *Hamlet* with the aim of disfiguring its predecessor in order to establish itself as a work in its own right and as utilizing an alternative narrative technique which culminates in a questionably reliable narrator.

Jelena Stojanović

jelenajelena86@gmail.com

Filološko-umetnički fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

**ALTERNATIVA: ŽIVETI SREĆNO DO KRAJA ŽIVOTA,
ILI, DA LI JE ŽABA IKADA BILA PRINC?**

Kratka priča *Žablji princ* je alternativna verzija bajke *Žablji princ* Braće Grim. U Kuverovoj alternativnoj verziji priče, veza između Žabljeg princa i junakinje je znatno izmenjena. Kuver, naspram sveta bajke u kome princ i princeza žive „srećno do kraja života“, oslikava distopično društvo koje žudi za halucinogenim supstancama ne bi li očuvalo fikciju o savremenom kraljevstvu. To je kraljevstvo u kome vlada dobrostanje, lagodna život i raskoš, a sve se to postiže upotrebom toksičnih supstanci koje omogućavaju toksične veze. Ove individue, zarobljene u modernom društvu, traže alternativu – one pokušavaju da pronađu izlaz do drugačijeg, alternativnog sveta. Taj alternativni svet, u Kuverovoj priči, postoji samo u njihovim umovima, dok su pod uticajem datih supstanci. Ovaj rad nastoji da analizira poziciju individue u savremenom društvu, kao i veze koje ovakva individua ostvaruje. Rad, stoga, pokušava da dođe do odgovora na pitanje da li za čoveka modernog društva ima alternative?

Војкан Стојичић
vojkans@hotmail.com

Антонина Костић
antonina.irini@gmail.com
Филолошки факултет / Универзитет у Београду

РАЗВИЈАЊЕ ФОНОЛОШКЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ КОД СТУДЕНАТА МОДЕРНОГ ГРЧКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА – ПРВИ РЕЗУЛТАТИ У ПРИМЕНИ АЛТЕРНАТИВНОГ ПРИСТУПА

Приликом усвајања другог или страног језика, подразумева се да полазник курса усвоји знања из различитих лингвистичких области. У Заједничком европском оквиру за језике наводи се да се лингвистичка компетенција састоји из лексичке, граматичке, семантичке, фонолошке и правописне компетенције (ЗЕОЈ, 2002: 114). Дакле, овладавање фонолошким начелима новог језика јесте нешто са чиме се и студенти неохеленистике сусрећу још током првих часова савременог грчког језика. Учење новог фонолошког система представља друштвени, психолошки и когнитивни изазов, док је од одлучујућег значаја у овом процесу одлука самог ученика, као и његова аутономија по погледу одлучности и мотивације (Moуer, 2017: 399). Последњих година интересовање за ову област поново је у фокусу, посматрајући фонолошку перцепцију и продукцију из различитих перспектива. Имајући у виду значај који приручници имају приликом усвајања језика, потребно је у обзир узети на који начин су у њима заступљене одређене лингвистичке области. Приручници за наставу изговора су временом променили свој фокус, прелазећи са продукције звукова на комуникативне аспекте говора (Jones, 1997: 104). Ипак, иако је градиво представљено на другачији начин, у многим уџбеницима се нису променили типови задатака за развијање фонолошке компетенције и не постоји добра повезаност између истраживања у овој области и креирања материјала за учење (Silveira, 2002: 121). Из овог разлога, аутори анализирају заступљеност и тип вежби за усвајање фонолошке компетенције у новијим приручницима за учење модерног грчког као страног, али и указују на

ставове студената прве и друге године неохеленистике у вези са усвајањем ове компетенције. Са друге стране, како би се на адекватан начин усвојиле фонолошке карактеристике модерног грчког језика, у раду се указује на алтернативни приступ у креирању различитих типова вежби у писаном и усменом облику, одн. комуникативних вежби и вежби које се изводе уз подршку аудиовизуелних медија и нових технологија (Ρεβυθιάδου, Τζακώστα, 2007: 60).

Mirjana Stošić

mirjana.stosic@fmk.edu.rs

Fakultet za medije i komunikacije / Univerzitet "Singidunum"

**POLITIKE BOLI KAO ALTERNATIVNO TUMAČENJE
RATNE TRAUME U ROMANU *SMRTOVA DJECA* AMILE
KAHROVIĆ-POSAVLJAK**

Roman *Smrtova djeca* (Buybook, 2017) Amine Posavljak pripada postjugoslovenskom književnom obzorju, ali i užem polju književnosti "djece devedesetih", rečima Đ. Krajišnika, sasvim raznovrsnom, bogatom i tematski usmerenom na traumatska iskustva odrastanja u ratnom i posleratnom periodu. Moje izlaganje će nastojati da izdvoji roman *Smrtova djeca* kao drugačiji pristup tematici ratne traume. Umetnički posredovan glasom devojčice i potom tinejdžerke Amine koja se na početku opsade grada doseljava u jedno od naselja u Sarajevu, ovaj roman omogućava da se na sasvim neočekivan način umetnički transponuje i oneobiči čin boli u samom pisanju. Posebnu pažnju ću posvetiti studioznom pristupu politikama boli kao alternativnom tumačenju jednog književnog dela. Čin boli (na tragu teorije govornih činova), posredovan književnim jezikom, slika horornu društveno-političku stvarnost rastakanja svih oslonaca i nasilnog uništavanja života, imovine, identiteta, pa i čitavog sveta. Nasuprot očekivanom glasu deteta ovaj roman je dao reč ostarelim ćutanjima dece u bolnom umiranju. Konceptu boli pristupiću prema teorijskim pretpostavkama iznetim u radovima Ilejn Skeri (Elaine Scarry, *The Body in Pain: The Making and Unmaking of the World*, 1985), Adriane Kavarero (Cavarero, *Horrorism: Naming Contemporary Violence*, 2008) i Katerine Kolozove (*The Lived Revolution – Solidarity with the Body in Pain as the New Political Universal*, 2010).

Grupa dece, među kojima je i naratorica, starosti od dva-naest do četrnaest godina, preživljavajući u "mesnoj zajednici" (u podrumima, zagušljivim sobama, prljavim krovovima garaža, zaraslom parku, uvek tuđim stanovima), postaju zatočeniци logora. Književna logorologija, u novoj književnoj produkciji, sa ovim romanom prerasta vlastite književne granice, zauzimajući i politički prostor promišljanja ratne traume. U zazorne logoraš-

ke strukture preobražavaju se porodice, lokalne zajednice, škole, “njihov” grad i država. Deca će postepeno biti usvajana, udomljavana u novu zajednicu – zajednicu umirućih koji više nisu deca i nisu nikada ni mogli biti.

Ђурђина Шијаковић Маиданик

djurdjina.s@gmail.com

Етнографски институт САНУ, Београд

ФЕМИНИСТИЧКО ЧИТАЊЕ АНТИЧКЕ ГРЧКЕ КЊИЖЕВНОСТИ КАО КОРЕКТИВНА АЛТЕРНАТИВА: СЛУЧАЈ ЕУРИПИДА

Држимо ли до става да античка грчка баштина садржи неке универзалне људске вриједности које превазилазе културноисторијске границе и да је нису стварали само *dead white men* за једнако бијелу, мушку, добростојећу публику, онда феминистичко и сродна тумачења антике имају ту могућност/одговорност да дјелују као насушна *ревитализација* античког наслеђа. С обзиром на неопозиве маскулине предрасуде и игнорисање породњеног система у тзв. објективном, ригорозном, „правом“, традиционалном приступу у класичним студијама, феминистичка перспектива не само да нуди корективну алтернативу већ и ширење подручја за истраживање иначе неприступачних конзервативној методологији текстуалног критицизма. Након књига које су направиле пробој у класичним наукама од средине 1970-их кроз 80-е, студије жена, феминистичка критика и теорија и студије рода су процвјетале и удахнуле нови живот класичним наукама. У овом контексту ћемо се фокусирати на критицизам Еурипида будући да је од тројице великих трагедиографа управо он посветио највише пажње жени. Еурипид је дуго важио за *bête noire* античког канона, а за феминистичку теорију и студије рода био веома плодно тле изучавања.

Ђорђе Шуњеварић

dj.sunjevaric-15757@filfak.ni.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

АЛТЕРНАТИВЕ СУФИКСУ *-ШТИНА* У ТВОРБИ ИМЕНИЦА

За предмет анализе узете су све именице са суфиксом *-штина* у српском језику. Грађа је ексцерпирана из *Обратног речника српскога језика* М. Николића и чини је око 120 лексема. С обзиром на невелику продуктивност суфикса *-штина* у српском језику, очекује се да се именице из грађе могу употребити и са алтернативном суфиксалном морфемом. Циљ овог истраживања јесте да се увиди који суфикси могу представљати алтернативу суфиксу *-штина*, као и да се испита семантичка блискост лексема са алтернативним суфиксалним морфемама. Значења примера из корпуса утврђена су на основу речника Матице српске, а у њима су пронађене и именице са другачијим суфиксима додатим истим творбеним основама. Анализа примера показује да је доминантна апстрактна лексика, где се као алтернативе суфиксу *-штина* најчешће јављају *-ство* и *-ост* (*лукавштина* : *лукавство*, *лукавост*). Тако се и именице са аугментативним и пејоративним значењем могу, поред *-штина*, градити и помоћу суфикса *-чина*, *-етина* и сл. (*ракиштина* : *раки(ј)чина*, *ракијетина*). Истраживањем је потврђено да готово свака именица на *-штина* може остварити идентично значење и са алтернативним суфиксом. Укупно десетак суфиксалних морфема долази на творбене основе из грађе као алтернатива. Ипак, суфикс *-штина* често утиче на пејоративну нијансу значења примера из корпуса.

Лидија Тасић

lidijatasic17@gmail.com

Бранимир Станковић

branimir.stankovic@filfak.ni.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

МОДЕЛИ ЗА ПРОЦЕСУИРАЊЕ ГОВОРА: АЛТЕРНАТИВНИ ПРИСТУП

У раду су тестирани модели за процесуирање говора (МЗПГ) из методолошки ретко заузимање перспективе – на корпусу омашки слуха (мондегринa). Циљ рада је да се укаже на занемаривана ограничења модела и да се понуди алтернативни модел којим се ограничења превазилазе. Прелиминарни резултати, на основу анализе шест модела, потврђују претпоставку да је применљивост МЗПГ сужена због ограничења проистеклих из њихових теоријских поставки: логоген модел (*неприменљив: 63,8%*), модел претраге корпе према фреквентности (*неприменљив: 83,5%*), модел здруживања (*неприменљив: 46,8%*), модел ознаке (*неприменљив: 16,6%*), дистрибутивни модел здруживања (*неприменљив: 54,5%*), модел предвиђања (семантичко предвиђање – *неприменљив: 37,14%*; синтаксичко предвиђање – *неприменљив: 17,4%*). Резултати показују да су неки модели потпуно неодрживи (модел претраге корпе према фреквентности, логоген модел), као и да је преостале моделе неопходно модификовати. У раду нудимо алтернативни модел који обједињује предности и превазилази ограничења анализираних модела, а у чијој се основи налази *очекивање* као централни механизам.

Nikola Tatar

nikola.tatar@filfak.ni.ac.rs

Ivana Šorgić

ivana.sorgic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE AS EUPHEMISTIC ALTERNATIVES IN ONLINE MEDIA

This paper takes for its main aim to identify and explore the euphemistic alternatives which have traditionally been used in the context of global environmental issues. The whole idea was triggered by an article in the online edition of *The Guardian* in May, 2019, which suggested that it was the right time for replacing euphemistic alternatives with direct, authentic and more honest words or phrases. Therefore, the paper focuses not only on the comparison of dictionary definitions of euphemistic alternatives that have been employed so far (e.g. *global warming*) with the definitions of the realistic and forthright terms that are now recommended (e.g. *global heating*), but also on the exploration of how frequent these ‘more honest’ words or phrases have become in the online issues of two representative newspapers – British *The Guardian* and American *The Washington Post*. For the purposes of this analysis, two subcorpora have been comprised of articles reporting on global environmental problems which were published in online editions of the aforementioned newspapers during May 2019. The framework that we will use is the one suggested by Wodak because it relies on topoi of argumentation, thus providing the right analytical tools for the topic suggested in this paper.

Biljana Tešanović

circulos.sbb.rs

Filološko-umetnički Fakultet / Univerzitet u Kragujevcu

**ALTERNATIVNI JEZIK PISANJA I ALTERNACIJA
JEZIKÂ NA PRIMERIMA SIORANA, KRIŠTOFOVE,
BEKETA I ALEKSAKISA**

Piscima čiju mahom dvojezičnu književnu produkciju u egzilu obuhvata ovaj rad, zajednički je izbor alternativnog jezika pisanja, francuskog, dok ih dele značajne razlike u spisateljskom pristupu. Cilj rada je da, komparativnim ispitivanjem odnosa maternji/strani (ili alternativni) jezik u njihovom stvaralaštvu, pokaže upliv koji on ima na (osećaj) identitet(a). Emil Sioran traži utočište i novi identitet u francuskom, zahvaljujući kojem beži od prošlosti i ideološki diskutabilnog dela na rumunskom, za koje dugo odbija da odobri prevod. Oštar rez sa matricom pravi i Agota Krištof, koja igrom slučaja postaje frankofona književnica, mada francuski smatra ne samo stranim već i „neprijateljskim jezikom”. Irac, Samjuel Beket ne piše na irskom, već na engleskom, a potom, u egzilu, na francuskom. U periodu tog radikalnog i uspešnog spisateljskog zakreta, autor sistematizuje samoprevođenje, stvarajući dvojno delo, na francuskom i na engleskom, a u poznijoj fazi stvaralaštva alternira, vođen inspiracijom, jezički redosled prvog i drugog originala svakog novog teksta. Među pisce koji su usvojili alternaciju jezikâ i samoprevođenje spada i frankofoni autor grčkog porekla, Vasilis Aleksakis, koji se od Siorana, Krištofove i Beketa izdvaja povremenim korišćenjem maternjeg jezika za pisanje, uprkos egzilu.

Lena Tica

lena.tica@ftn.kg.ac.rs

Lidija Palurović

lidija.palurovic@ftn.kg.ac.rs

Fakultet tehničkih nauka u Čačku / Univerzitet u Kragujevcu

ALTERNATIVNI SVET U DRAMAMA ATOLA FUGARDA

Atol Fugard, prvi južnoafrički dramaturg koji je u vreme aparthejda na scenu postavio crnce, nudio je u svojim dramama alternativnu i samim tim subverzivnu viziju društva u kome je živio i stvarao. Cilj rada je analiza identitetskih konstrukcija njegovih likova, skrajnutih na margine i nevidljivih u kontekstu opšteprihvaćene Istorije. U teorijskom smislu, rad će se osloniti na postmoderne koncepte centra i margine, kao i na postkolonijalne i psihoanalitičke teorije identiteta koji, diskurzivno rastočen, postaje samo etiketa koju lêpi dominantni centar. U fokusu će se naći tri drame, *Sizve Bansi je mrtav*, *Ostrvo* i *Izjave nakon hapšenja po nemoralnom činu*, u kojima likovi, svaki na svoj način, pokušavaju da iznađu bilo kakav alternativni identitet, i život uopšte, nasuprot onome koji im je nudio i od njih zahtevao aparthejd, kao ideologija odozgo nametnuta i usidrena u društvo. Rad nastoji da ispita načine na koji su u drama, putem novih pozorišnih tendencija, ovi identiteti, kao subjektivan, unutrašnji svet pojedinca, povezani sa javnom, impersonalnom sferom politike i društva. Time se potvrđuje početna hipoteza po kojoj su Fugardove drame redefinisale značenje pozorišta u stanju represije kao subverzivnog i alternativnog prostora u kome umetnost prevazilazi granice rase, pola i nacije.

Dijana Tica

dijana.tica@ff.unibl.org

Faculty of Philology / University of Banja Luka

ALTERNATIVE VIEWS ON LOVE AND FAITH: A. C. SWINBURNE'S 'THE LEPER'

Although born into an eminent aristocratic family, Victorian poet and critic, A. C. Swinburne (1837-1909), was determined to shock and offend his contemporaries by rebelling against everything which was considered decent, moral, honourable and proper. His alternative views on religion, politics, love and sexuality were so radical and unconventional that he was nicknamed 'Swineborn' by Punch magazine. Besides, his topics such as incest, necrophilia, perversion and moral decay were too scandalous for 'respectable' Victorian tastes. Similarly, his personal life was far from exemplary. Bullied and punished at school, he seems to have developed an affinity for sadomasochism, which was additionally encouraged by the writings of Marquis de Sade. Furthermore, he had disciplinary problems, drank excessively and frequented brothels.

In one of his most outrageous poems, a dramatic monologue titled 'The Leper', Swinburne tells a story of a humble medieval clerk desperately in love with a noble lady, who finally gets an opportunity to form a relationship with her after she contracts leprosy and is abandoned by everybody, including her former lovers. The clerk hides her from the world, cares for her, makes love to her and admires her 'beauty', which continues even six months after her death. In addition, he is deeply troubled by the realisation that God hates him and probably does not approve of his actions.

The aim of this paper is to explore the ways in which this poem presents an alternative to traditional genres, views and modes of expression. The paper will especially focus on the fact that in this poem A. C. Swinburne parodies and distorts the traditional concepts of Petrarchan or Troubadour poetry such as unrequited love, courtly love and idealised beauty, as well as some Christian concepts like mercy, humility and devotion, thus providing alternative interpretations of these age-old topics.

Danijela Vasić

vasic.danijela@fil.bg.ac.rs

Filološki fakultet / Univerzitet u Beogradu

**NAJSTARIJA JAPANSKA DELA, *KODIKI* I *NIHONGI*,
KAO PRIMER ALTERNATIVNE UPOTREBE MITOVA**

Ovaj rad se bavi alternativnom upotrebom mitova u japanskoj starini, i to na primeru dve najstarije sačuvane knjige u Japanu. Reč je o istorijskim hronikama *Kodiki* (712) i *Nihongi* (720), koje ujedno predstavljaju i zbirke mitova, predanja i legendi. *Kodiki* je bio namenjen Japancima. Nastao je u vreme intenzivnog rada cara Tenmua na stvaranju centralistički uređene države. Jedna od mera bilo je sastavljanje zvaničnog rodoslova, kojim se pokazivalo božansko poreklo carske i drugih važnih porodica, i na taj način dokazivao legitimitet carske vlasti. Zato se u *Kodikiju* insistira na jednoj, pažljivo odabranoj zvaničnoj varijanti određenog mita, upravo onoj koja je odgovarala vladajućoj ideologiji. S druge strane, *Nihongi* je bio namenjen susednim državama. To je prva zvanična japanska istorijska hronika, sastavljena po uzoru na istorije kineskih dinastija. Zato *Nihongi* naglašava nacionalni identitet Japanaca i dokazuje autonomnost carevine u odnosu na Kinu i tadašnje korejske države. Namera sastavljača bila je i da prikupi sve dostupne varijante mitova i legendi širom Japana, kako bi se na taj način prikazalo bogatstvo japanske tradicije i različitost lokalnih kultura. Analiza odabranih sižea jasno pokazuje da ova dva dela iz 8. veka predstavljaju odličan primer alternativne upotrebe mitova u ideološke i političke svrhe.

Marta Veličković

marta.velickovic@filfak.ni.ac.rs

Faculty of Philosophy / University of Niš

L2 ARTICLE SUBSTITUTION: IS THERE A PATTERN TO BE FOUND IN THE USE OF ‘ALTERNATIVES’?

As foreign language instructors, we find ourselves in a time when focus in the EFL classroom is mostly on communication. Howatt and Smith (2014) referred to this time as the Communicative Period (1970-2000+). In their attempt to achieve communicative competence, EFLs are known to overlook certain features of English language grammar in their practice which they perceive not to significantly impede the communication process. This also includes L2 article suppliance (Master 1997). Even though article suppliance errors can take the form of article omission or article substitution, the focus of this analysis of Serbian L1 article production was only on article substitution. The main aim was to determine which articles (the definite, the indefinite, or the zero article) were used most frequently as ‘alternatives’ of one another in various contexts of L2 article suppliance, and whether any patterns in these ‘alterative’ responses could be determined. With this aim in mind, the L2 article suppliance of a group of first-year English language majors was analyzed. The data was compiled as part of a larger research, and includes the responses provided by 60 participants on eight different fill-in-the-blank exercises, resulting in more than 1000 instances of L2 article use. The results of the analysis are primarily meant for in-class practitioners attempting to improve their students’ L2 proficiency, but also for theoreticians attempting to gain more insight into the acquisition process of a syntactic category not found in the learners L1, Serbian.

Маја Вељковић

maja.veljkovic@filfak.ni.ac.rs

Филозофски факултет / Универзитет у Нишу

**ТЕКСТ ГЛУХОВСКОГ: НОВЕ ЈЕЗИЧКЕ АЛТЕРНАТИВЕ
ИЗМЕЂУ ОРИГИНАЛА И СРПСКОГ ПРЕВОДА**

Предикат безличних реченица у руском језику може бити изражен на разне начине: безличним глаголом у трећем лицу једине, средњим родом прошлог времена или кратког трпног глаголског придева, предикативом, одричним глаголским облицима *нет, не било, не будет*, одричним заменицама са префиксом *не-* или инфинитивом. Уколико постоји, вршилац радње се у руским безличним реченицама најчешће изражава дативом именске речи, али се често може изоставити ([Ему] *Можно было сделать вдох и проморгаться*). У српском језику такође постоје безличне реченице, али је, у поређењу са руским, њихова разноврсност и употреба далеко мања. Предмет овог истраживања јесу руске безличне реченице без израженог вршиоца радње и могуће алтернативе које се у српском језику користе у случајевима када је употреба безличних реченица у српском језику неуобичајена или немогућа. Резултати истраживања требало би да потврде претпоставку да су најчешће алтернативе у српском језику двочлане субјекатско-предикатске реченице (*Могao је да удахне и зажмури накратко*). Примењен је метод конфронтационе анализе ради тачнијег успостављања односа између два словенска језика и уочавања важних разлика на синхронном плану. Истраживана грађа ексцерпирана је из „Текста“ – првог реалистичког романа Дмитрија Глуховског, тренутно једног од најчитанијих писаца у Русији. На српски језик је „Текст“ превела Бојана Станковић.

Jelena Veljković Mekić

vmjelena@yahoo.com

Akademija tehničko-vaspitačkih strukovnih studija – Odsek Pirot

ALTERNATIVNI PRAVAC U KNJIŽEVNOSTI ZA DECU: KNJIŽEVNE POTRAGE

Nasuprot klasičnim pričama, bajkama i romanima koji se odlikuju „zativrenom” strukturom i ne zahtevaju nikakvu dodatnu intervenciju recipijenta stoje književna dela koja su zasnovana na posebnoj relaciji autor - književni tekst - recipijent. Cilj istraživanja je da se ispitaju specifične odlike i forme ovih alternativnih književnih tekstova za decu, kao i njihova književno-umetnička vrednost. U *Džepnim pričama* Igora Kolarova, *Zagonetnim pričama* Uroša Petrovića, *Podzemnom carstvu* Edvarda Pakarda, *Zevsovom prestolu* Dobre Lerme Gudman, *Muzeju legendi* Dejvida Glavera, *Minotaurovom lavirintu* Timotija Napmana i sličnim književnim tekstovima čitalac je odlučujući faktor u kreiranju toka priče i njenog završetka. Izdavači i autori su ovu relativno novu klasu knjiga označavali kao „književne pustolovine”, „istorijske portage”, „price za dopisivanje, glupiranje, golicanje i ko zna šta još” i upozoravali čitaoca da je *on* odgovoran za ono što će se ovaplotiti u njegovom receptivnom činu. Stoga, pomenute priče i romani često zahtevaju angažovanog, odlučnog, inteligentnog, emotivno zrelog i promišljenog čitaoca. Ipak, pored nesumnjive privlačnosti književne forme i likova koji zasigurno otvaraju mogućnost za poistovećivanje, estetska vrednost ovog alternativnog književnog pravca ostaje pod znakom pitanja. Prilikom analize reprezentativnih primera pomoći će nam prevashodno teorija recepcije uz povremeno oslanjanje na određene aspekte psihološke metode, formalističke i strukturalističke teorije.

Jana Živanović

jana1992@outlook.com

Faculty of Philology / University of Belgrade

EXPLORING THE SAMR MODEL AS AN ALTERNATIVE TO FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN A PHYSICAL ENVIRONMENT

The SAMR framework is an abbreviation for *substitution*, *augmentation*, *modification* and *redefinition*. This being said, it seems that, despite obvious drawbacks such as the lack of physical contact, movement and nonverbal communication, technology still provides more opportunities for learning enhancement. In this paper, we will explore several aspects of the virtual language classroom and its efficiency in substituting the physical learning environment in theory and in practice. From the theoretical perspective, the application of the SAMR at different levels of education (primary, secondary and tertiary) will be discussed with the aim to determine to what extent its components can be used at each level. We will also examine the redefined role of teachers and students in terms of allowing students more space for learning autonomy, creativity and community building. This leads us to the third point focusing on the development of the skills and non-linguistic competencies that this alternative method facilitates, such as interpersonal skills through team and pair work in “rooms”, critical thinking skills through content negotiation and digital literacy. The last theoretical aspect that will be analysed refers to the psychological factors (e.g. focus, motivation, affective filter) that play a major role in language learning. These are even more prominent in times of crisis, especially when the atmosphere of learning from home adds to the difficulty of achieving study-life balance. The practical part our research will focus on the comparison of the application of the SAMR in the primary, secondary and tertiary education in Serbia. By distributing questionnaires among primary and secondary foreign language teachers, as well as university students, we will examine whether and to what extent this model is present in their online learning and teaching experience, how prominent the differences between online and offline classes are and if there are any changes in students’ behaviour. Finally, we will summarize benefits and pitfalls of virtual

learning as an alternative to the compulsory sharing physical space with other classmates and conclude with thoughts on the future of online language learning as opposed to the face to face one.

Emma Živković

ema.zivkovic@filfak.ni.ac.rs

Filozofski fakultet / Univerzitet u Nišu

**PRESUPPOSITION PROJECTION AND ALTERNATIVE
PLACEMENT OF FOCUS: A CASE OF COGNITIVE
FACTIVE VERBS IN SERBIAN**

The aim of the present study is to contribute to the growing body of research on projective meaning. We take projection to be the ability of projective content to remain constant under different entailment-cancelling operators, such as negation, modals, conditionals and questions. The goal of the conducted experiment was to examine the projective behavior of presuppositions triggered by three cognitive factive verbs in Serbian: *otkriti* (to discover), *primetiti* (to notice) and *saznati* (to find out). Furthermore, we investigated whether the projection of presuppositions triggered by cognitive factives depended on information structure, i.e. whether alternative placement of focus (on the trigger itself and on the presupposed complement) would trigger alternative readings in terms of presupposition projection, so the experiment involved manipulating the prosody of the target utterances. The participants were presented with aural stimuli which included a trigger placed in the antecedent of a conditional. Their task was to judge whether the negation of the relevant content was possible. The results indicated that presuppositions triggered by cognitive factive verbs in Serbian showed a high probability to project out of conditionals. It was also shown that different cognitive factive verbs were associated with similar probabilities to project. Finally, alternative placement of focus marked by prosodic prominence did not influence the projection of the content of cognitive factive verbs in a statistically significant way.

JEZIK, KNJIŽEVNOST, ALTERNATIVE

Knjiga sažetaka

april 2021

Izdavač

Filozofski fakultet u Nišu

Ćirila i Metodija 2

Za izdavača

Prof. dr Natalija Jovanović, dekan

Dizajn korica

Darko Jovanović

Prelom

Milan D. Ranđelović

Format

CD-ROM

Izrada CD-a

Filozofski fakultet u Nišu

Tiraž

10 primeraka

ISBN 978-86-7379-557-7

CIP - Каталогизacija у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82.09(048)(0.034.2)
811.163.41(048)(0.034.2)
81-115(048)(0.034.2)
316.7(048)(0.034.2)
81'25(048)(0.034.2)

НАУЧНИ скуп Језик, књижевност,
алтернативе (2021 ; Ниш)

Knjiga sažetaka [Elektronski izvor] = Book of
abstracts / Naučni skup Jezik, književnost, alternative,
Niš, 15-16. april 2021. = Conference Language,
literature, alternatives ; [organizacioni odbor, organizing
committee Natalija Jovanović ... et al.]. - Niš : Filozofski
fakultet Univerziteta, 2021 (Niš : Filozofski fakultet
Univerziteta). - 1 elektronski optički disk (CD - ROM)
: tekst ; 12 cm.

Sistemske zahteve: Nisu navedeni. - Tekst ćir. i lat. -
Apstrakti na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 10.

ISBN 978-86-7379-557-7

a) Компаративна књижевност - Апстракти b) Српски
језик - Апстракти v) Компаративна лингвистика
- Апстракти g) Популарна култура - Апстракти d)
Превођење - Апстракти

COBISS.SR-ID 36117513